

Temat dnia

Rząd: koniec z unikaniem podatków

Przedsiębiorcy wykorzystują przepisy o fundacjach rodzinnych, aby optymalizować podatki, państwo traci miliardy złotych. Ministerstwo Finansów przygotowało projekt ustawy, która ma uszczelnić przepisy.

► 4-5

Polska

Porażka demokratów przesądzona?

Prezydent Karol Nawrocki sugeruje, że po przyszłorocznych wyborach Donald Tusk straci władzę. Premier już proponuje jedną listę demokratów. Sprawdziliśmy, czy istnieje scenariusz, który pozwoliłby utrzymać władzę koalicji 15 października.

► 6

Opinie

Oddaliśmy lasy i pola myśliwym

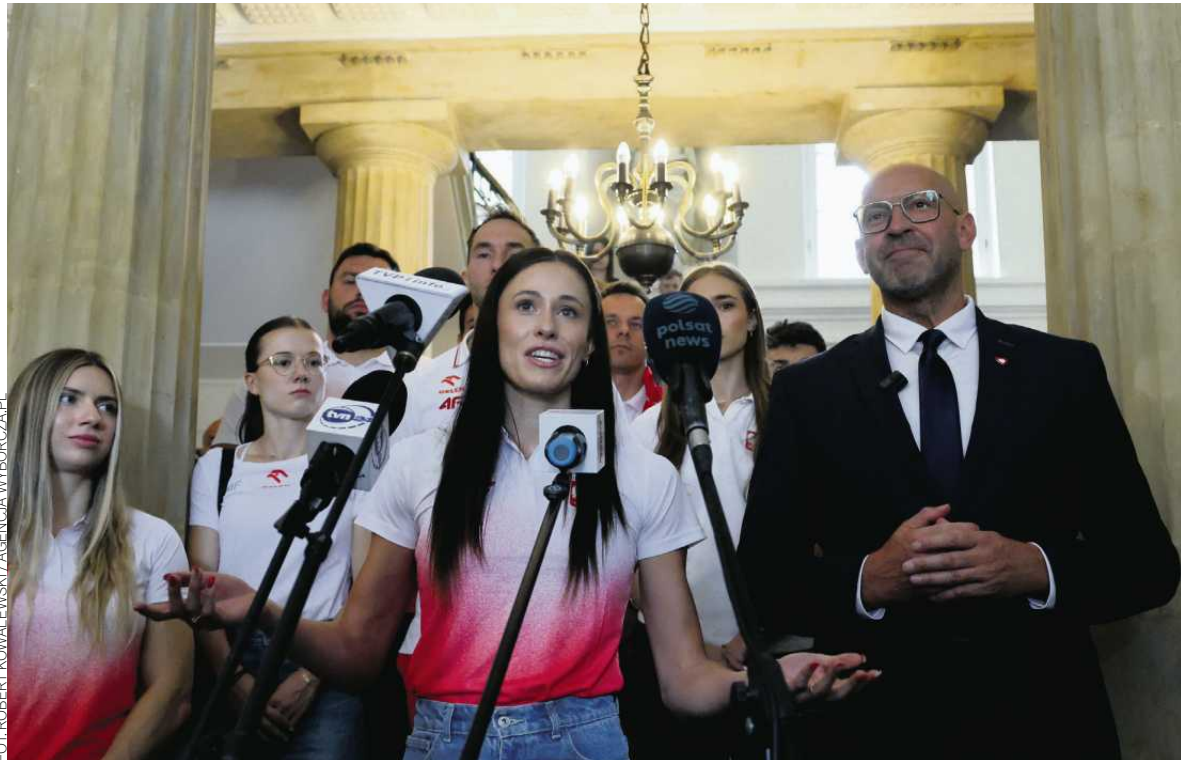

FOT. JAROSŁAW KUBALSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Łowiectwo powinno być chronione jako tradycja? Sam fakt historycznego zakorzenienia danej praktyki nie przesądza o jej wartości.

► 13

Wydaje Wyborcza Sp. z o.o.
nr indeksu 348198

FOT. ROBERT KOWAL EWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Sport

LEKKOATLECI WRÓCILI Z MEDALAMI

Z ośmioma medalami (sześć srebrnych i dwa brązowe) wrócili z lekkoatletycznych Mistrzostw Europy w Birmingham w Wielkiej Brytanii polscy sportowcy.

► Sport.pl

• Na zdjęciu na pierwszym planie: minister sportu i turystyki Jakub Rutnicki i Natalia Bukowiecka (srebro w biegu na 400 m) podczas spotkania ministra z uczestnikami mistrzostw Europy.

Koszty ogrzewania rosną

Jesień i zima będą srogie dla portfeli

Pellet jest ciągle drogi, gaz na rynku dwa razy droższy niż przed wojną z Iranem, a jego zapasy są najniższe od 2009 roku. Polacy przygotowują się do najtrudniejszej jesieni i zimy od 2022 roku.

Ireneusz Sudak

Trwa blokada cieśniny Ormuz, przez którą w normalnej sytuacji płynęłyby transporty skroplonego gazu ziemnego (głównie z Kataru) do Europy Zachodniej, w tym do Polski. Szans na porozumienie między Iranem a USA w sprawie odblokowania szlaków żeglugowych na dziś nie ma, co źle wróży rynkowi surowców.

Rosną obawy o to, czy Europie wystarczy gazu – zimą podstawowego paliwa, które napędza elektrownie w zachodniej Europie, a także służy do ogrzewania pomieszczeń. Celowo podkreślamy, że zimą, bo w skali roku udział poszczególnych źródeł

Najczęstsze źródła ogrzewania w polskich domach

Źródło ogrzewania	Liczba	Udział proc.
Kocioł / boiler / podgrzewacz / kominek gazowy	4 905 820	28
Kocioł na paliwo stałe (ręczne podawanie)	2 890 836	17
Ogrzewanie elektryczne / boiler elektryczny	2 637 777	15
Kominek / koza / ogrzewacz powietrza na paliwo stałe	1 585 712	9
Kocioł na paliwo stałe (automatyczne podawanie)	1 367 194	8
Miejska sieć ciepłownicza	1 087 358	6
Piec kaflowy na paliwo stałe	1 056 221	6
Trzon kuchenny / piecokuchnia / kuchnia węglowa	836 036	5
Kolektory słoneczne	477 055	3
Pompa ciepła	418 358	2
Kocioł olejowy	134 504	1

może wyglądać inaczej. W 2025 roku OZE – odnawialne źródła energii – „wyprzedziły” gaz.

Eksperci są zgodni, że nadchodzący sezon grzewczy może być najcięższy dla portfeli Polaków od 2022 roku, a najtrudniejsza sytuacja będzie na rynku pelletu.

Europa zależna od USA i Bliskiego Wschodu

Europejczycy próbowali wyciągnąć lekcję z kryzysu surowcowego, ale zabrakło determinacji. Programy takie jak Zielony Ład czy RePowerUE miały pomóc uniezależnić Europę od im-

portu surowców. Jednak w 2026 roku, cztery lata po wybuchu pełnoskalowej wojny w Ukrainie, Europa ponownie jest na łasce pogody i dostaw gazu z odległych krajów: z USA i Bliskiego Wschodu.

Na początku sierpnia europejskie magazyny gazu osiągnęły poziom 57 proc. wypełnienia. To stan najniższy od 2009 roku

– Europa może wejść w sezon zimowy z niewystarczającymi zapasami gazu. Jeśli zima będzie normalna albo mroźna, sytuacja stanie się bardzo napięta – powiedziała cytowana przez PAP Irene Rummelhoff, dyrektor Equinoru, norweskiego giganta gazowego, który jednak może zapewnić jedynie jedną piątą zapotrzebowania Europy.

Zapasy gazu najmniejsze od 15 lat

Na początku sierpnia europejskie magazyny gazu osiągnęły poziom 57 proc. wypełnienia. Taki stan magazynów o tej porze roku jest najniższy od 2009 roku.

Skutki blokady cieśniny Ormuz odczuwają od miesięcy kierowcy, którzy płacili jeszcze kilka dni temu za olej napędowy 8 zł (zanim rząd 17 sierpnia ponownie wprowadził cenę maksymalną).

Najtrudniejsze miesiące dopiero przed nami. – Ten największy kryzys energetyczny ostatnich lat z pewnością wpłynie na realne koszty ogrzewania. Oczywiście, nie wiemy, jak mroźna będzie zima, ale myślę, że odpowiedzialnie byłoby przygotować się na negatywny scenariusz – mówi Rafał Krasowski, ekspert branży grzewczej z firmy Stiebel Eltron Polska. ● ► 11

Wacław
Radziwiłowicz

„Jęczeniem” Putina się nie odstraszy

W ubiegłą niedzielę (10.08) w Belicy wybuchł pożar w magazynie przy fabryce amunicji należącej do firmy EMCO. Tu produkowane są i składowane pociski dla Zbrojnych Sił Ukrainy.

We czwartek (13.08) doszło do eksplozji w hali prasowania prochu we włoskim Colleferro, w której niemiecka spółka KNDS wytwarza paliwo raketowe i amunicję artyleryjską dla sił zbrojnych NATO oraz ukraińskiej armii.

W piątek opinia publiczna dowiedziała się o zatrzymaniu w Polsce mężczyzny, któremu z Moskwy polecono zabicie rapera znanego jako Kyivstoner. Rosjanie oskarżają go o zorganizowanie nieudanego ataku dronowego na ich bazę lotniczą.

Wcześniej na antenie kremłowskiej Rossii 1, w prime time, nieuchronną śmierć Kyivstonera zapowiadał korespondent wojenny Siergiej Zenin. Grzmiał, że „ten śmieć, ta świnia” obchodził właśnie urodziny, ale to już ostatnie, bo jego likwidacja jest „kwestią honoru służb”. Ostre słowa, ale absolutnie zgodne z linią partii i Kremla.

Pod koniec lipca Putin, dekorując zasłużonych dla wojny deputowanych, powtórzył, że jeden z odznaczanych szepnął mu: „Zwyciężymy, ale trzeba śmieiej atakować wroga”. Wrogiem jest

wspierający Ukrainę Zachód. Pan Kremla obiecał, że będzie „jeszcze śmieiej”.

A w piątek szef jego dyplomacji Siergiej Ławrow już bez owijania w bawełnę zapowiedział: „Nasze metody uczyniły nam znacznie bardziej ostrym po to, by zniszczyć wszystko, co z Zachodu podtrzymuje wojenną maszynę Kijowa. I my

to już robimy. A oni już zaczynają jęczeć”.

Putiniowski minister, mówiąc „już robimy”, ma na myśli i pożar w Bułgarii, i eksplozję we Włoszech, i najętego mordercę w Polsce. Ale nie ma dnia, by w Moskwie, jako cel słuszny i pilny, nie wskazywali choćby Rzeszowa.

Kreml w ostatnich tygodniach bardzo zaostrozył retorykę, bo zmienia podejście do wojny. Obserwatorzy określają to jako odejście od „wojny kolonialnej”, w której walczy wynajęty za pieniądze korpus ekspedycyjny, do „wojny totalnej”. Rzecznik Putina Dmitrij Pieskow głosił już nawet, że „specjalna operacja wojenna” się skończyła, a teraz będzie się wojować na całego.

Tych gróźb oraz idących za nimi aktów terroru nie można puszczać mimo uszu i lekceważyć tak, jak to się stało w czasie naszego świętowania 15 sierpnia. Putin będzie się rozzuchwalać i „zaostrzać”, jeśli nie zostanie utemperowany. Choćby ostrzeżeniem, że na sabotaże na swoim terytorium Zachód odpowie. Na przykład przekazaniem Ukrainie pocisków, które sięgną rosyjskich fabryk broni na Uralu czy dalej na wschodzie.

„Jęczeniem” Putina się nie odstraszy. ●

*Jest zaplanowany ten pakiet
[Ceny Paliwa Niżej] do 1 września.
Gdyby nie absurdałne weto prezydenta,
ten pakiet mógłby być przedłużony
do końca roku*

ADAM SZŁAPKA

rzecznik rządu
w Polsat News

USA

Oto małe lwy

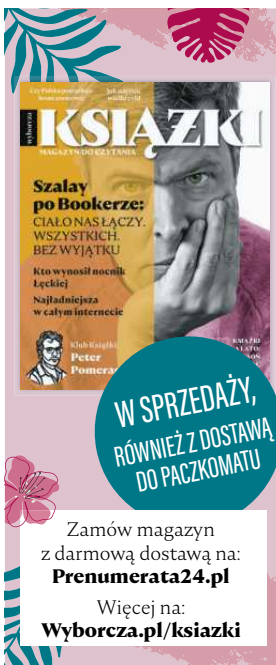
Kalifornia. Młode uchatki kalifornijskie (nazywane także lwami morskimi) odpoczywają na skałach w zatoce La Jolla w San Diego. Kalifornijska Komisja ds. Wybrzeża rozważa ograniczenie dostępu osób postronnych do miejsc, w których przebywają uchatki.

Liczba dnia

620

Tyle dronów uderzeniowych miała wysłać Ukraina na obwód moskiewski w nocy z poniedziałku na wtorek. Rosyjskie media określiły atak jako „największy od dwóch lat”

► Wyborcza.pl

Ferrari Luce

Najdroższy nowy samochód na świecie

Ferrari dopiero zaczyna swoją przygodę z samochodami elektrycznymi, a już ma na koncie niezwykle rekord. Pierwszy egzemplarz modelu Luce sprzedano za 40 mln dolarów.

Przejście Ferrari na napęd elektryczny od początku budziło skrajne reakcje. Jedni widzieli w tym naturalny kierunek rozwoju, inni obawiali się utraty tego, co przez lata wyróżniało auta z Maranello. Teraz o modelu Luce ponownie zrobiło się głośno. Wszystko przez aukcję w Kalifornii, podczas której anonimowy kolekcjoner wydał na wyjątkowy egzemplarz kwotę nieosiągalną nawet dla większości luksusowych samochodów.

Na aukcję RM Sotheby's trafił samochód o szczególnym znaczeniu dla Ferrari. Oznaczenie „Chassis 0” wskazuje, że jest to pierwszy produkcyjny Luce. Auto przygotowane specjalnie na tę okazję. Nadwozie otrzymało perłowe, półmatowe wykończenie. Zmieniono również wygląd kół i zacisków hamulcowych, a kabinę urządzono według indywidualnej specyfikacji. Licytacja zakończyła się na poziomie 40 mln

dolarów, czyli około 145 mln zł, i tym samym Luce stał się najdroższym nowym samochodem na świecie. Nabywca pozostał anonimowy.

Tak ogromnej sumy nie należy traktować jako wskazówki dotyczącej ceny elektrycznego Ferrari w salonach. Według informacji przytaczanych przez portal Motor1 standardowy Luce ma kosztować około 550 tys. euro (ok. 2,37 mln zł). W Kalifornii licytowano jednak samochód numer zero, przygotowany jako niepowtarzalny egzemplarz i sprzedawany w szczytnym celu. Cała uzyskana kwota ma wesprzeć projekty edukacyjne prowadzone przez Ferrari Foundation.

Brak jednostki spalinowej nie oznacza rezygnacji z osiągnięć kojarzonych z włoską marką. Luce wykorzystuje

cztery silniki elektryczne. Dwa odpowiadają za napęd przedniej części samochodu, kolejne dwa pracują z tyłu. Taka konfiguracja pozwoliła uzyskać parametry typowe dla najmocniejszych współczesnych supersamochodów. Łączna moc układu wynosi 1050 koni mechanicznych, a osiągnięcie około 100 km na godz. ze startu zajmuje 2,5 sekundy.

Luce różni się od wcześniejszych Ferrari także pod innymi względami. W kabinie przygotowano miejsce dla pięciu osób, a przy projekcie pracował Sir Jony Ive, znany przede wszystkim ze swojej wieloletniej pracy dla Apple. To właśnie tam współtworzył wygląd urządzeń, które stały się rozpoznawalne na całym świecie. ●
Karolina Kraushar

- wyciąg z ogłoszenia o przetargach -

PREZYDENT MIASTA GDAŃSKA

uprzejmie zaprasza do uczestnictwa w dniu 26 października 2026 r. w nieograniczonych przetargach ustnych (licytacjach) na sprzedaż niżej wymienionych nieruchomości stanowiących własność Gminy Miasta Gdańska:

NIERUCHOMOŚCI GRUNTOWE:

L.p.	Lokalizacja, Funkcja w MPZP	Nr działki, powierzchnia, nr księgi wieczystej	Cena wywoławcza nieruchomości	Wadium	Forma zbycia	Opis, uwagi i ewentualne obciążenia
				Minimalne postapienia	Rodzaj i godz. przetargu	
1.	Gdańsk - Siedlce ul. Jacka Malczewskiego MPZP: teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej	Nieruchomość gruntowa o łącznej pow. 3.813 m ² , składająca się z 3 niżej wymienionych działek z obrębu 077: - nr 237 o pow. 1.144 m ² (KW GD1G/00055968/6), - nr 236/4 o pow. 1.373 m ² (KW GD1G/00248348/4), - nr 235/6 o pow. 1.296 m ² (KW GD1G/00248348/4).	8.500.000 zł (cena brutto, zawierająca 23% podatek VAT)	850.000 zł	Własność	Nieruchomość gruntowa niezabudowana (duże nachylenie terenu, w jego granicach występują obszary potencjalnych zagrożeń osuwania się mas ziemnych). Nabywca wyłoniony w drodze przetargu jest zobowiązany do jednoczesnego ustanowienia na części dz. nr 237 nieodpłatnej i nieograniczonej w czasie służebności przejazdu na rzecz każdorazowego właściciela dz. nr 236/1. Działki nr 236/4 i 235/6 są obciążone służebnością przesyłu oraz prawem przechodu i korzystania z nieruchomości na rzecz GPEC Sp. z o.o. Działy IV ksiąg wieczystych - brak wpisów. I przetarg
				85.000 zł	Przetarg ustny nieograniczony godz. 09:00	

NIERUCHOMOŚCI LOKALOWE:

L.p.	Lokalizacja Funkcja w MPZP	Nr działki, pow. działki, nr księgi wieczystej gruntu	Pow. lokalu	Cena wywoławcza nieruchomości	Wadium	Forma zbycia	Opis, uwagi i ewentualne obciążenia
					Minimalne postapienia	Rodzaj i godz. przetargu	
1.	Gdańsk - Letnica ul. Uczniowska 37 lokal nr 4 I piętro MPZP: strefa zabudowy usługowej - istniejące budynki mieszkalne zostały uznane za zgodne z planem	Działka nr 113/2 Obr. 059 o pow. 1372 m ² KW GD1G/00107303/7	55,80 m ²	500.000 zł (cena zwolniona z VAT na podstawie art. 29a ust. 8 i art. 43 ust.1 pkt 10 ustawy o podatku od towarów i usług)	50.000 zł	Własność	Obeirzenie lokalu w dniach: 5 października 2026 r. (poniedziałek) - godz. 11:00 - 12:00 12 października 2026 r. (poniedziałek) - godz. 11:00 - 12:00 Lokal obejmujący 2 pokoje, kuchnię, łazienkę z WC i przedpokój przeznaczony na sprzedaż wraz z udziałem wynoszącym 2230/10000 w częściach wspólnych budynku i prawie współwłasności niewydzielonej części działki nr 113/2 obr. 059. Do lokalu przynależy piwnica o powierzchni użytkowej 18,40 m². W księdze wieczystej GD1G/00107303/7 w dziale III ujawniono wpisy: 1) ograniczenie w korzystaniu z nieruchomości obejmującej działkę nr 113/2, obręb 59, polegający na: - wykonaniu robót budowlanych zgodnie z zatwierdzonym projektem budowlanym - a ponadto polegający na: a) każdorazowym udostępnianiu nieruchomości po zrealizowaniu przebudowy infrastruktury w celu swobodnego dojścia i dojazdu do urządzeń przesyłowych, umożliwiających wykonanie czynności związanych z konserwacją, modernizacją i przebudowa oraz usuwaniem awarii; b) prawie właściciela urządzenia wodociągowego i kanalizacyjnego do utrzymania na nieruchomościach, nie stanowiących jego własności, elementów nazimennych takich jak pokrywy studni, zasuw, itp.; c) prawie właściciela urządzeń elektroenergetycznych do utrzymania na nieruchomości, nie stanowiących jego własności słupów wraz z przewodami elektroenergetycznymi; 2) roszczenie dotychczasowego właściciela gruntu o opłatę przekształceniową w odniesieniu do każdorazowego właściciela nieruchomości. Dział IV - wolny od wpisów. I przetarg
					5.000 zł	Przetarg ustny nieograniczony godz. 09:20	
2.	Gdańsk - Nowy Port ul. Ks. Mariana Góreckiego 8 lokal nr 3,4A II piętro MPZP: funkcja mieszkaniowo - usługowa	Działka nr 259/2 obr. 060 o pow. 248 m ² KW GD1G/00081618/9	94,47 m ²	720.000 zł (cena zwolniona z VAT na podstawie art. 29a ust. 8 i art. 43 ust.1 pkt 10 ustawy o podatku od towarów i usług)	72.000 zł	Własność	Obeirzenie lokalu w dniach: 5 października 2026 r. (poniedziałek) - godz. 13:00 - 14:00 12 października 2026 r. (poniedziałek) - godz. 13:00 - 14:00 Lokal obejmujący 4 pokoje, 2 kuchnie, 2 przedpokoje, łazienkę z WC, schowek gospodarczy, WC poza lokalem - przeznaczony do sprzedaży wraz z udziałem wynoszącym 9447/57363 w częściach wspólnych budynku i prawie współwłasności niewydzielonej części działki nr 259/2. Budynek przy ul. Ks. Mariana Góreckiego 8 wpisany jest do Gminnej i Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków - z uwagi na objęcie budynku ochroną na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami - dla zbywanego lokalu nie zostało sporządzone świadectwo charakterystyki energetycznej. Lokal nr 3,4A posiada wyodrębnioną księgę wieczystą nr GD1G/00365061/4 - działy III i IV wolne od wpisów. W księdze wieczystej gruntu GD1G/00081618/9 ujawniono wpisy: 1) w dziale I-SP - nieodpłatne, na czas nieokreślony prawo korzystania z całej działki gruntu nr 259/3 na rzecz każdorazowych właścicieli działki gruntu nr 259/2; 2) w dziale III - nieodpłatna i bezterminowa służebność przejazdu i przechodu do drogi publicznej, to jest do ul. Ks. Mariana Góreckiego na rzecz każdorazowego właściciela działki nr 259/3. Służebność ograniczona do pasa biegnącego przez bramę wjazdową w budynku przy ul. Ks. Mariana Góreckiego 8 Dział IV - wolny od wpisów. I przetarg
					7.200 zł	Przetarg ustny nieograniczony godz. 09:40	
3.	Gdańsk - Przeróbka ul. Teofila Lenartowicza 3 lokal nr 5 II piętro MPZP: strefa mieszana usługowo - mieszkaniowa	Działka nr 157/5 obr. 092 o pow. 458 m ² KW GD1G/00244856/0	47,86 m ²	300.000 zł (cena zwolniona z VAT na podstawie art. 29a ust. 8 i art. 43 ust.1 pkt 10 ustawy o podatku od towarów i usług)	30.000 zł	Własność	Obeirzenie lokalu w dniach: 5 października 2026 r. (poniedziałek) - godz. 09:00 - 10:00 12 października 2026 r. (poniedziałek) - godz. 09:00 - 10:00 Lokal obejmujący 2 pokoje, kuchnię, łazienkę z WC, przedpokój i pomieszczenie gospodarcze przeznaczony na sprzedaż wraz z udziałem wynoszącym 18/100 w częściach wspólnych budynku i prawie współwłasności niewydzielonej części działki nr 157/5 obr. 092. Do lokalu przynależy pomieszczenie piwniczne o powierzchni użytkowej 10,90 m². Budynek przy ul. Teofila Lenartowicza 3 wpisany jest do Gminnej i Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków - z uwagi na objęcie budynku ochroną na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami - dla zbywanego lokalu nie zostało sporządzone świadectwo charakterystyki energetycznej. Działy III i IV KW GD1G/00244856/0 wolne od wpisów (brak obciążeń). I przetarg
					3.000 zł	Przetarg ustny nieograniczony godz. 10:00	

Warunkiem wzięcia udziału w przetargach jest wpłacenie wadium w pieniądzu (PLN) na daną lokalizację - w podanej wysokości przelewem **do dnia 19 października 2026 r.** na konto: **Urząd Miejski - Bank Polska Kasa Opieki S.A. 20 1240 1268 1111 0010 3877 5782.**

W przypadku przelewów wykonywanych spoza granic Polski: **IBAN: PL20 1240 1268 1111 0010 3877 5782 SWIFT: PKOP PL PW.**

UWAGA! Datą dokonania wpłaty wadium jest data uznania rachunku bankowego Gminy. Wadium powinno być wniesione z takim wyprzedzeniem, aby środki pieniężne znalazły się na koncie Urzędu Miejskiego w Gdańsku najpóźniej **w dniu 19 października 2026 r.** - pod rygorem uznania, że warunek wpłaty wadium nie został spełniony (w przypadku nabywania nieruchomości na współwłasność - stosowna informacja winna być umieszczona na wpłacie wadium). Wpłacenie wadium równoznaczne jest z zapoznaniem się z warunkami przetargu, tj. z Zarządzeniami Prezydenta Miasta Gdańska przeznaczającymi ww. nieruchomości do sprzedaży, z zapisami MPZP (w przypadku nieruchomości gruntowych - z uwarunkowaniami urbanistyczno-architektonicznymi), jak również z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości.

Wadium wpłacone przez oferenta, który wygra przetarg zostanie zaliczone na poczet ceny nabycia nieruchomości. Różnica wynikająca z uzyskanej ceny w przetargu a wpłaconym wadium winna zostać uiszczona najpóźniej 1 dzień przed zawarciem umowy w formie aktu notarialnego. O miejscu i terminie zawarcia umowy notarialnej nabywca zostanie zawiadomiony najpóźniej w ciągu 21 dni od daty podania do publicznej wiadomości informacji o wyniku przetargu. Jeżeli osoba ustalona jako nabywca nieruchomości nie przystąpi do zawarcia umowy w miejscu i w terminie podanym w zawiadomieniu, wpłacone wadium ulegnie przepadkowi.

Do przetargów mogą przystąpić osoby fizyczne i prawne oraz cudzoziemcy (w rozumieniu ustawy z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców)

Uczestnicy przetargu (ewent. pełnomocnicy) winni okazać:

- aktualny dowód tożsamości (dowód osobisty, paszport);
- dowód wpłaty wadium, który jest równoznaczny z akceptacją warunków przetargu i przyjęciu ich bez zastrzeżeń oraz potwierdzeniem przez potencjalnego nabywcę faktu zapoznania się ze stanem prawnym i fizycznym wybranej przez siebie nieruchomości;
- w przypadku osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej, a podlegających wpisom do rejestrów - aktualny wypis z właściwego rejestru (w przypadku reprezentacji - konieczne jest pełnomocnictwo w formie aktu notarialnego);
- w przypadku osób fizycznych (w tym prowadzących działalność gospodarczą) pozostających w związku małżeńskim, a nie posiadających rozdzielności majątkowej, do dokonywania czynności przetargowych konieczna jest obecność obojga małżonków lub jednego z nich z pełnomocnictwem drugiego małżonka w formie aktu notarialnego lub z notarialnym poświadczeniem podpisu, zawierającym zgodę na odpłatne nabycie nieruchomości.
- w przypadku osób posiadających rozdzielną majątkową warunkiem dopuszczenia do przetargu jest posiadanie stosownego aktu notarialnego potwierdzającego powyższe.

Informacje dodatkowe:

- opłaty notarialne i sądowe związane z zawarciem umowy notarialnej ponosi nabywca;
- wysokość podatku od nieruchomości ustalona zostanie na podstawie wniosku nabywcy, wg stosownej uchwały Rady Miasta Gdańska;
- organizator przetargu zastrzega sobie prawo do zmiany sali przeprowadzania przetargów.

**PRZETARGI PRZEPROWADZONE BĘDĄ W SIEDZIBIE URZĘDU MIEJSKIEGO W GDAŃSKU PRZY UL. NOWE OGRODY 8/12 - W SALI nr 107.
PREZYDENT MIASTA GDAŃSKA ZASTRZEGA SOBIE PRAWO ODWOŁANIA PRZETARGÓW Z UZASADNIONYCH PRZYCZYN.**

Ogłoszenie jest zamieszczone pod adresem internetowym <http://www.gdansk.pl>, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz zostało wywieszone do publicznej wiadomości na tablicach ogłoszeń (w tym na tablicy elektronicznej) w siedzibie Urzędu Miejskiego w Gdańsku. Szczegółowych informacji na temat ww. przetargów zasięgnąć można pod nr telefonu 058 323-63-41 (lokale mieszkalne), 058 323-63-42 (nieruchomości gruntowe).

ul. Nowe Ogrody 8/12, 80-803 Gdańsk,
tel. 58 323 63 79, e-mail: ws@gdansk.gda.pl,
www.gdansk.pl

+ N E C T E M E R E N E C T I M I D E +

Podatki

Fundacje rodzinne. Rząd uszczelnia przepisy

Przedsiębiorcy wykorzystują przepisy o fundacjach rodzinnych, aby optymalizować podatki, państwo traci miliardy złotych. Ministerstwo Finansów przygotowało projekt ustawy, która ma uszczelnić przepisy.

Leszek Kostrzewski

– Wielu przedsiębiorców zakłada fundacje tylko po to, aby obniżyć sobie podatek, bo przepisy są dziurawe. Jedna fundacja może zyskać kilka milionów złotych rocznie. Nie wiem, jak można było takiego bubla uchwalić – mówi nam informator ze służb skarbowych.

Fundacje rodzinne powołał do życia rząd PiS w 2023 r., gdy premierem był Mateusz Morawiecki. Każdego roku ich przybywa. O ile w 2023 r. złożono 917 wniosków o ich rejestrację, to w 2024 r. już 3309, a w 2025 r. – 5497.

Wszystkie fundacje, jakie dotychczas powstały, wykazały w ciągu trzech lat 33 mld zł dochodów zwolnionych z podatków. A ile same zapłaciły podatku? Niecałe 220 mln zł z CIT-u. Takie dane podają we wspólnym raporcie dwa resorty: finansów oraz rozwoju i technologii.

12 sierpnia 2026 r. w programie „Rymanowski Live” dziennikarz Bogdan Rymanowski zapytał byłego premiera Mateusza Morawieckiego: „Jest pan dumny z wprowadzenia fundacji rodzinnych? Dzięki nim bogaci płacą jeszcze niższe podatki”.

Morawiecki nie miał sobie nic do zarzucenia: „To był bardzo dobry projekt (...) i żaden błąd” – zapewniał i dodawał, że gdyby nie pozwolił na tworzenie fundacji w Polsce, to nasi biznesmeni uciekaliby z majątkiem m.in. do Luksemburga. Na koniec oskarżył obecną koalicję, że „majstruje i manipuluje” przy jego ustawie.

Jak unikać płacenia podatków

Obecna koalicja rządząca ma inne zdanie niż były premier i zamierza przepisy uszczelnić. Resort finansów pokazał gotowy już projekt ustawy.

„Analiza praktyk rynkowych ujawniła przypadki wykorzystywania fundacji rodzinnej w sposób sprzeczny z celem, jakiemu ta instytucja ma służyć. (...) Identyfikowane są przypadki instrumentalnego traktowania fundacji rodzinnej, w których jej powołanie służy wyłącznie uzyskaniu korzyści podatkowych – takich jak odroczenie momentu opodatkowania, całkowite zwolnienie z podatku czy też obniżenie jego wysokości” – uzasadnia konieczność przeprowadzenia reformy resort finansów.

Jak to unikanie podatków wygląda w praktyce?

Na początku wyjaśnimy, jakie korzyści podatkowe daje fundacja. Otóż dochody uzyski-

• Fundację rodzinną, która kontroluje kancelarię podatkową, ma m.in. Sławomir Mentzen (Fundacja Rodzinna Mentzen). Jego kancelaria zarabia zresztą na ich zakładaniu
FOT. SŁAWOMIR KAMINSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

wane przez nią są zwolnione z podatku dochodowego od osób prawnych (CIT). Podatek dochodowy, czyli 15 proc., trzeba zapłacić dopiero w momencie wypłaty świadczeń na rzecz beneficjentów fundacji. Działa tu więc mechanizm odroczenia opodatkowania, który zachęca do kumulacji kapitału i reinwestowania zysków. W każdym razie intencją państwa było, by pieniądze były reinwestowane.

Przedsiębiorcy znaleźli jednak sposób, jak to obejść.

Najprostszy scenariusz to tzw. wniesienie i szybka sprzedaż. Założmy, że przedsiębiorca ma spółkę wartą 100 mln zł i chce ją sprzedać. Sprzedaż bezpośrednia oznacza konieczność zapłacenia podatku od zysku. Zakłada się więc fundację i wnosi do niej udziały tej spółki (samo wniesienie jest nieopodatkowane).

Pieniądze ze sprzedaży lądują więc w fundacji bez podatku. Podatek pojawi się dopiero, gdyby założyciel fundacji chciał je wyjąć dla siebie. Co robi więc taki udziałowiec? Pożycza pieniądze niejako sam od siebie. Fundacja, zamiast wypłacić świadczenie (co rodzi 15-procentowy podatek), pożycza mu pieniądze. Pożyczka nie

jest świadczeniem, więc formalnie podatku nie ma, a gotówkę właściciel ma w rękę.

Inny sposób ominięcia podatku to najem nieruchomości. W założeniach najem miał dawać fundacji stały dochód z posiadanego majątku.

W praktyce dochodzi do tego, że przedsiębiorca, który do tej pory wynajmował dziesiątki nieruchomości i od wynajmu płacił stosowne podatki, teraz zakłada fundację rodzinną i przenosi do niej cały biznes najmu, także krótkoterminowego, quasihotelowego, często dokładnie w tym zakresie, w jakim prowadził go wcześniej w ramach firmy. Tyle że teraz nie płaci bieżącego podatku. Osoba fizyczna płaci więc ryczałt od pierwszego czynszu, a fundacja? Na bieżąco zero podatku. A jak założyciel fundacji chce sobie wypłacić pieniądze, to... fundacja udziela mu pożyczki, od której nie ma podatku.

Podwyżka podatku do 19 proc.

W projekcie ustawy resort zapisał, co ma się zmienić. Najważniejsza zmiana? Koniec z szybką sprzedażą.

Dochody fundacji ze zbycia jej majątku zostaną opodatkowane, jeżeli sprzedaż nastąpi przed upływem 36 miesięcy od wniesienia mienia do fundacji. Mówiąc prosto: wnosisz firmę i sprzedajesz ją w ciągu trzech lat, płacisz normalnie podatek, bez zwolnienia. To ma wyeliminować krótkoterminowe transakcje.

Ta zmiana odnosi się tylko do majątku wniesionego do fundacji od 2027 r.

Poza tym fundacja rodzinna handlująca kryptowalutami będzie płacić 25 proc., a nie 19 proc.

Kolejna zmiana to podwyżka podatku od wypłat pieniędzy z fundacji – zamiast 15 proc.

ma to być 19 proc. oraz zastopowanie pożyczek bez podatku. Pożyczki dla innych podmiotów, a także pożyczki umorzone, przedawnione i nieściągalne, mają być opodatkowane identycznie jak wypłata pieniędzy z fundacji.

Pożyczki w fundacji rodzinnej są bowiem – jak wskazują nasi informatorzy ze skarbowki – plagą. Są one według naszych rozmówców krótkie, rolowane i zaciągane na nowo. Wszystko po to, aby jak najwięcej pieniędzy wyciągnąć z fundacji i nie płacić podatku.

Jak więc będzie po zmianach?

– Rolowane pożyczki, mówiąc obrazowo, „dostają mechanizm gilotynowy”: każda rata wymagalna w danym roku i niezwrócona do dnia złożenia deklaracji będzie opodatkowana jak wypłata. Pożyczka umorzona, przedawniona albo spisana jako nieściągalna od też. Kto traktował fundację jak bankomat, od 2027 r. zapłaci przy każdym wyjęciu pieniędzy podatek – mówi Robert Nogacki, partner zarządzający w Kancelarii Prawnej Skarbiec.

Najem opodatkowany

W projekcie zapisano też nowe zasady najmu. O co chodzi? Otóż będzie opodatkowanie osiągniętych przez fundację rodzinną przychodów z najmu krótkoterminowego. A to oznacza, że przychody fundacji z lokali przeznaczonych do całonocowego zakwaterowania, czyli z apartoteli i wynajmu krótkoterminowego, tracą zwolnienie w całości, bez wyjątków.

Reforma obejmie też zwykłe mieszkania. Tu zwolnienie zostaje, ale tylko pod dwoma warunkami: fundacja musi wynajmować mieszkania sama, bez pośrednika czy operatora, i wy-

Fundacje rodzinne powołał do życia rząd PiS w 2023 r., gdy premierem był Mateusz Morawiecki

Podatki

łącznie po to, żeby ktoś w nim mieszkał. Odpada więc oddanie mieszkań firmie zarządzającej najmem albo operatorowi, który dalej je podnajmuje. I jeszcze jedno: to fundacja będzie musiała udowodnić, że oba warunki spełnia.

Podsumowując: apartamenty na doby wypadają ze zwolnienia zawsze, a mieszkania pozostają bez podatku tylko wtedy, gdy fundacja wynajmuje je bezpośrednio lokatorom na zwykłe mieszkanie.

Z tą zmianą wiąże się kolejna. W związku z tym, że zmieniają się zasady najmu, rząd chce dać czas podatnikom na dostosowanie się do zmian.

Dlatego w projekcie zapisano, że kto wniósł nieruchomości do fundacji przed 2027 r., dostaje cały rok 2027 na ich zwrot fundatorowi bez podatku.

– A dokładnie bez 19 proc. podatku, które normalnie płaci się przy wypłatach z fundacji, bez podatku od darowizny oraz bez PIT przy innej formie zwrotu. Logika jest uczciwa: państwo zabiera przywilej podatkowy na mieszkaniówkę, ale daje rok na podjęcie działań, aby na tej zmianie nie stracić – tłumaczy Nogacki.

Pokażmy, jak będzie po zmianach, na konkretnym przykładzie, który przygotował dla nas mecenas.

Pan Tomasz kupił mieszkanie w 2021 r. za 700 tys. zł. W 2024 r. założył fundację rodzinną z myślą o dzieciach i wniósł do niej owo mieszkanie, a fundacja wynajmuje je krótkoterminowo z obsługą firmy zewnętrznej. W 2027 r. mieszkanie jest warte 1 mln zł. Zakładamy, że ostatecznie będzie sprzedane przez pana Tomasza w 2029 r. za 1,1 mln zł.

Gdy ustawa wejdzie w życie, będą możliwe trzy rozwiązania, mające wpływ na wysokość podatku.

• **Rozwiązanie pierwsze:** fundacja zwraca mieszkanie panu Tomaszowi w 2027 r. Podatek przy zwrocie: wynosi 0 zł.

Gdyby mężczyzna zdecydował się na sprzedaż mieszkania w 2029 r., PIT też wyniesie 0 zł, bo zwrot nie liczy się jako nowe nabycie, a lata, które mieszkanie „spędziło” w fundacji, doliczają mu się do pięcioletniego terminu, liczonego od zakupu w 2021 r., a więc terminu, który minął już z końcem 2026 r.

Tu zastosowanie mają bowiem przepisy, że sprzedaż mieszkania po upływie 5 lat od końca roku, w którym nastąpiło nabycie, jest całkowicie zwolniona z podatku dochodowego (PIT) i nie wymaga składania deklaracji w urzędzie skarbowym.

Podsumowując: wszystkie transakcje są nieopodatkowane

• **Rozwiązanie drugie:** fundacja przekazuje to samo mieszkanie panu Tomaszowi w 2027 r. jako zwykłe świadczenie. Fundacja płaci 19 proc. od 1 mln zł, czyli 190 tys. zł (w wycieszeniu pomijamy ulgę mieszkaniową i koszty).

Pan Tomasz przy odbiorze nieruchomości podatku nie płaci, bo jako fundator jest zwolniony z PIT. Gdy jednak sprzeda mieszkanie w 2029 r., od nowego nabycia w 2027 r. nie minęło pięć lat, więc PIT wynosi 19 proc. od 1,1 mln, czyli ok. 209 tys. zł. Razem: blisko 400 tys. zł. podatku

• **Rozwiązanie trzecie:** mieszkanie zostaje w fundacji i dalej wynajmowane jest na doby: od 2027 r. taki najem to działalność poza dopuszczalnym katalogiem usług w fundacji, ma więc zastosowanie opodatkowana sankcyjnym 25 proc., a przy późniejszej wypłacie zysków dochodzi drugie 19 proc. Z każdych 100 zł czynszu do kieszeni rodziny dociera jedynie ok. 61 zł.

Jedna ulga podatkowa

W projekcie jest też „marchewka”, to znaczy przepis dający dodatkową ulgę podatnikom. Przewidziano zwolnienie z PIT świadczeń dla dzieci i wnuków rodzeństwa fundatorów, którzy dziś płacą 10 proc. podatek.

„Istnieje potrzeba wprowadzenia zachęt do zakładania fundacji rodzinnych przez rodzeństwo, co umożliwi pełniejszą realizację podstawowego celu fundacji rodzinnej, jakim jest zapewnienie sukcesji międzypokoleniowej oraz zachowanie zgromadzonego majątku” – tłumaczy resort finansów.

Precyzując: zwolnienia będą, jak zapisano w projekcie, „w proporcji przypadającej na danego fundatora”

A to oznacza, że przy fundacji założonej przez kilku fundatorów rodzina jednego z nich korzysta ze zwolnienia w części, a od reszty zapłaci podatek po staremu. Zwolnienie obejmie świadczenia wypłacane od 1 stycznia 2027 r., także w fundacjach już istniejących

Resort finansów chce, aby wszystkie zmiany zostały przyjęte przez rząd w III kwartale 2026 r. A kiedy mają wejść w życie? W styczniu 2027 r. Oczywiście pod warunkiem, że ustawę podpisze prezydent.

Z Oceny Skutków Regulacji projektu wynika, że rząd dzięki nowej ustawie chce zaoszczędzić 4 mld 379 mln zł w ciągu dziesięciu lat, z czego w pierwszym roku ma to być 347 mln zł.

Przedsiębiorcy, ale też politycy

Pomysł z powołaniem ustawy o fundacjach rodzinnych był szlachetny. Fundacje miały zabezpieczyć budowane z trudem przez ostatnie trzy dekady prywatne firmy przed podziałem. Po prostu zakładający fundację mieli gromadzić w niej majątek, pomnażać go, a nie rozsprzedawać i dzielić. Stąd korzyści podatkowe, aby zachęcać przedsiębiorców do zakładania fundacji.

Warunek założenia fundacji to majątek od 100 tys. zł w górę. Nie musi to być gotówka, ale również inne aktywa, np. nieruchomości czy dzieła sztuki. Główną rolę odgrywa fundator (lub fundatorzy, bo w jednej fundacji może być ich wielu), który w obecności notariusza podpisuje statut fundacji rodzinnej.

Dodajmy, że z przepisów o fundacjach korzystają nie tylko przedsiębiorcy, ale też politycy. W lutym 2024 r. media opisywały przeniesienie nieruchomości Daniela Obajtka do majątku jego syna, a następnie utworzenie na bazie tych nieruchomości fundacji rodzinnej. Swoją fundację rodzinną, która kontroluje kancelarię podatkową, ma też Sławomir Mentzen (Fundacja Rodzinna Mentzen). Jego kancelaria zarabia zresztą na ich zakładaniu. ●

Leszek
Kostrzewski

Nie likwidujemy fundacji. Likwidujemy patologie

Milionerzy i politycy magazynują swoje majątki w fundacjach rodzinnych i nieźle na tym wychodzą. Gdzie jest rozwiązanie?

Gdy w 2023 r. ówczesny premier Mateusz Morawiecki i PiS powołali do życia fundacje rodzinne, zapewniali, że to doskonałe rozwiązanie, które pomoże uczciwym przedsiębiorcom w pomnożeniu majątku. Zapomnieli jednak dodać, że pomoże też zwykłym cwaniakom. Morawiecki przygotował bowiem ustawę pełną dziur, które pozwalają optymalizować podatki na miliardową skalę.

Pomysł z powołaniem ustawy o fundacjach rodzinnych był szlachetny. Fundacje miały zabezpieczyć budowane z trudem przez ostatnie trzy dekady prywatne firmy przed podziałem. Po prostu zakładający fundację mieli gromadzić w niej majątek, pomnażać go, a nie rozsprzedawać i dzielić. Stąd korzyści podatkowe zawarte w ustawie, aby zachęcać przedsiębiorców do zakładania fundacji.

Cel więc szczytny, a praktyka? Już w 2024 r. Jarosław Neneman, wice-minister finansów, ostrzegał: „Nawet pomysłodawcy fundacji rodzinnych przyznają, że przepisy podatkowe w tym zakresie poszły za daleko. Mamy przykłady ze stron internetowych zajmujących się doradztwem podatkowym, które zachęcają do tworzenia fundacji jako metody na obniżanie podatków. Pojawiły się już opinie, że blisko połowa z utworzonych fundacji została utworzona wyłącznie w celu unikania opodatkowania. Mamy także doniesienia z Krajowej Administracji Skarbowej, że niektóre fundacje są wykorzystywane do bardzo agresywnej optymalizacji podatkowej” – mówił.

Bo rzeczywiście uchwalono bubel, który pozwala kiwać państwo na grube miliony.

Dziury, przez które uciekają państwu miliardy złotych, postanowiła zalać właśnie koalicja 15 października. Tyle że na przeszkodzie może stanąć weto prezydenta Karola Nawrockiego. Prezydent jest bowiem strażnikiem obecnych przepisów. Udowodnił to już w listopadzie 2025 r., gdy zawetował pierwszy pakiet uszczelniający ustawę, i jest bardzo prawdopodobne, że zrobi to po raz drugi.

Tym samym biznes optymalizacyjny „metodą na fundacje” dalej będzie kwitł. A, że to niezły biznes, pokazuje raport resortu finansów oraz resortu rozwoju i technologii. Wynika z niego, że wszystkie fundacje, jakie dotychczas powstały, wykazały w ciągu trzech lat 33 mld zł dochodów zwolnionych z podatków. A ile same zapłaciły podatku? Niecałe 220 mln zł z CIT-u.

W tym kontekście jak żart brzmią słowa z uzasadnienia ustawy o fundacjach za rządów PiS. Czytamy tam, że przyjęty model „nie powoduje, iż nowe zasady opodatkowania byłyby nadmiernie korzystne, co mogłoby skutkować wykorzystywaniem instytucji fundacji rodzinnej do ewentualnych mechanizmów optymalizacyjnych”.

Na koniec jedno ważne zastrzeżenie. Nie uważam, że należy zakazać tworzenia fundacji rodzinnych. Bo co byłoby alternatywą? Przenoszenie majątku za granicę. Tak zresztą się działo w przeszłości. Polscy przedsiębiorcy, nie mogąc się doczekać polskich przepisów, zakładali fundacje za granicą. Na przykład Zigmunt Solorz sporą część swoich interesów kontrolował poprzez TiVi Foundation z siedzibą w Liechtensteinie.

Uważam jednak, że zwykłą nieuczciwością wobec innych obywateli uczciwie płacących podatki jest pozostawienie obecnych przepisów bez zmian. Bo tworzenie fundacji tylko po to, aby płacić niższe podatki, nie ma nic wspólnego z celami, do których fundacje zostały powołane. A właśnie na to obecne przepisy pozwalają. ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34448450

NEWSLETTERY
WYBORCZEJ

wyborcza.pl

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.

Możesz wybrać z bogatej oferty
ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na:
wyborcza.pl/newslettery

Czy porażka demokratów jest przesądzona?

Prezydent Karol Nawrocki sugeruje, że po przyszłorocznych wyborach Donald Tusk straci władzę. Premier już proponuje jedną listę demokratów. Sprawdziliśmy, czy istnieje scenariusz, który pozwoliłby utrzymać władzę koalicji 15 października.

Agnieszka Kublik, Andrzej Machowski

Kampania wyborcza już trwa i nawet przyspiesza, choć nowy Sejm i Senat będziemy wybierać jesienią 2027 r. Nie wiemy, kto ostatecznie wystartuje i w jakiej konfiguracji, bo scena partyjna właśnie się przepracowuje. Polska 2050 rozpadła się na dwie części – Centrum i Polskę 2050 RP, PiS wyrzucił Mateusza Morawieckiego, którzy już ma własny lub parlamentarny Rozwój Plus, a jesienią ma mieć i własną partię. Między Konfederacją Mientzena i Bosaka a Konfederacją Korony Polskiej Brauna dochodzi do transferów.

Prezydent Karol Nawrocki, który chce być liderem obozu prawicowego i którego Jarosław Kaczyński prosi, by zjednoczył przed wyborami prawicę, już zapowiada, że to on wygra wybory parlamentarne w 2027 r.

15 sierpnia, w przemówieniu podczas defilady w Święto Wojska Polskiego, obiecał, że „dbać będzie o to, by dobre projekty obecnego rządu nie zginęły w politycznej rywalizacji po roku 2027, po kolejnych wyborach parlamentarnych”.

Mogłyby „zginąć” tylko wówczas, gdyby zmienił się rząd, bo premier Tusk swoich dobrych projektów przecież by nie zgubił.

Druga strona też rozważa już wyborcze warianty. Parę dni temu Tusk miał podczas spotkania koalicyjnych liderów zakomunikować im, że jeśli prawica zbierze się do kupy, trzeba będzie zareagować.

Jak? Jedną listą wystawioną przeciwko prawicy.

Sprawdziliśmy, co by było, gdyby koalicja 15 października poszła do wyborów na jednej liście, gdyby nacjonalistyczna prawica połączyła się wokół Nawrockiego, a także gdyby do tych zjednoczeń po jednej i po drugiej stronie nie doszło.

W bloku demokratycznym nie liczymy partii Razem, bo od dawna jest to ugrupowanie antyrządowe.

Sumowanie na korzyść opozycji

Odsetek wyborców gotowych oddać swój na partię tworzącą koalicję 15 października jest dzisiaj mniejszy niż odsetek wyborców popierających cztery partie prawicowe. Według ostatniego sondażu Opinia24 na KO, Lewicę, PL2050 i PSL chce teraz głosować łącznie 39,8 proc., przy łącznie 46,7 proc. popierających PiS, Konfederację, Koronę lub Rozwój+. To daje proporcję 54 do 46 proc. na korzyść bloku nacjonalistycznej prawicy.

Jeśli uwzględnimy tylko partie przekraczające 5-procentowy próg (po stronie de-

• **Donald Tusk bierze pod uwagę wystawienie jednej listy przeciwko prawicy, jeśli ta zbierze się razem** FOT. DAWID ŻUCHOWICZ / AGENCJA WYBORCZA.PL

Rozkład poparcia wg sondażu

Koalicja Obywatelska	30,3%
Nowa Lewica	7,0%
Polska 2050	1,3%
Polskie Stronnictwo Ludowe	1,1%
Razem	4,8%
Prawo i Sprawiedliwość	17,2%
Konfederacja Wolność i Niepodległość	15,3%
Konfederacja Korony Polskiej	9,0%
Rozwój+	5,3%
Inna/niezdeterminowani	8,7%

© GAZETA WYBORCZA

ŹRÓDŁO: OPINIA24 Z 3-5.08.2026

Podział mandatów przy poparciu takim jak na wykresie słupkowym

KO + Lewica = 217

PiS + Konf + Korona + Rozwój+ = 243

■ Koalicja Obywatelska ■ Nowa Lewica ■ Prawo i Sprawiedliwość ■ Konfederacja Wolność i Niepodległość
■ Konfederacja Korony Polskiej ■ Rozwój+

Liczba mandatów

189 28 99 86 42 16

© GAZETA WYBORCZA

ŹRÓDŁO: OPINIA24 Z 3-5.08.2026

mokratów mamy wtedy jedynie KO i Lewicę), to ta proporcja jest jeszcze bardziej korzystna dla prawej strony: 55,6 do 44,4 proc.

Taki rozkład poparcia dałby wyraźne zwycięstwo mandatowe nacjonalistom.

Czy będzie premia za zjednoczenie demokratów?

A co by było, gdyby strona demokratyczna, zamiast widocznej dezintegracji, zdecydowała się stworzyć jedną listę? W tym wypadku musimy poczynić dwa zastrzeżenia. Po pierwsze, słupki poparcia na mandaty przeliczać będziemy kalkulatorem prof. Jarosława Flisa. Kalkulator ten nieco zawyża dorobek mandatowy KO i Lewicy oraz w podobnym stopniu nie doszacowuje liczby mandatów uzyskiwanych przez PiS. Związane jest to z tym, że w prawdziwych wyborach PiS zyskuje wyższe poparcie w okręgach z niższą frekwencją, a KO odwrotnie. A to sprawia, że np. przy takim samym poparciu ogólnopolskim dla PiS i KO partia Kaczyńskiego otrzymuje nieco więcej mandatów niż ugrupowanie Tuska. Po drugie, przyjmujemy tu, że po-

parcia partyjne – gdy tworzymy wspólną listę – sumują się.

Jak widać, wspólna lista najprawdopodobniej pozwala demokratom uzyskać większość ponad 230 mandatów, ale tylko pod warunkiem, że prawica startuje w wyborach na aż czterech listach. Wystarczy, że PiS połączy siły z Rozwojem+ lub Konfederacją z Koroną, a większość mandatów zdobędą nacjonaści.

Demokraci muszą też wziąć pod uwagę, że w sytuacji, gdy sami się nie integrują, na jakiś wariant integracji może zdecydować się prawica. Sprawdźmy, jak mógłby wyglądać podział mandatów, gdyby na stworzenie wspólnej listy zdecydowały się PiS i Rozwój+.

Jeszcze dalej posunięta integracja nacjonalistów – oprócz wspólnej listy PiS i Rozwój+ pojawia się też wspólna lista Konfederacji i Korony – daje im aż 260 mandatów.

Jak to było z jedną listą

Jedna lista to marzenie Tuska sprzed wyborów w 2023 r. Nie powstała, opór stawiali przede wszystkim Szymon Hołow-

nia i Władysław Kosiniak-Kamysz. Obawiali się utraty niezależności i wchłonięcia ich partii przez większą od nich PO. W kwietniu 2023 r. ich ugrupowania – Polska 2050 i PSL – utworzyły blok Trzecia Droga. W październikowych wyborach zgarnął on 14,4 proc. – pomógł w tym m.in. apel Tuska, by na nich głosować i nie pozwolić spaść im pod próg wyborczy, który dla bloków jest wyższy i wynosi 8 proc.

Szybko się okazało, że elektorat Trzeciej Drogi to przypadkowi, nieoljalni wyborcy (pokaźną to sondaż CBOS analizujący elektoraty partyjne) i nie zostaną z partią na dłużej. I tak się stało. Dziś Trzecia Droga już nie istnieje, a partie Hołowni i Kosiniaka-Kamysza są w sondażach grubo pod 5-procentowym progiem wyborczym.

Oficjalnie wiosną 2023 r. Hołownia i Kosiniak-Kamysz używali przeciwko jednej liście argumentu, że takie rozwiązanie już było i się nie sprawdziło. Ale to fałszywa argumentacja – jednej listy nie było.

Przypominamy, co Hołownia mówił wiosną 2023 r.: „Brutalna prawda jest taka, że w ostatnich latach próbowano już wszystkiego: jednego bloku w przegranych wyborach europejskich, kilku list w tak samo przegranych wyborach w 2015 i 2019 r. Moje zdanie w tej sprawie dobrze znacie: szaleństwem jest robić wciąż to samo i oczekiwać różnych rezultatów”.

No to spójrzmy, jak było

W 2015 r. startowała PO (dostała 3 661 474 głosy), Nowoczesna (1 155 370), PSL (779 875).

Pod progiem wylądowali m.in.: Zjednoczona Lewica (1 147 102) i Razem (550 349).

PiS wygrał, zdobywając 5 711 687 głosów, czyli 37,58 proc.

W wyborach parlamentarnych z 2019 r. też żadnej jednej listy nie było. Startował blok KO (PO z Nowoczesną, Inicjatywą Polską i Zielonymi). Dostali 5 060 355 głosów, czyli 27,4 proc. Osobno startowało SLD (2 319 946), PSL (1 578 523). Wygrał PiS, zdobywając 8 051 835 głosów, czyli 43,59 proc., i rządził drugą kadencję.

Nieco wcześniej, w wyborach europejskich 2019 r. opozycja też nie utworzyła jednego bloku. Były trzy listy: Koalicji Europejskiej (PO, PSL, SLD, Nowoczesna, Zieloni), Wiosny i Lewicy Razem.

PiS dostał wówczas 6 192 780 głosów, czyli 45,38 proc. No i wygrał.

Jak wypadła opozycja? W sumie lepiej, ale że była podzielona, to jednak wypadła gorzej.

Koalicja Europejska zgarnęła 5 249 935 głosów (38,47 proc.). Wiosna Roberta Biedronia – 826 975 głosów (6,06 proc.), a Lewica Razem – 168 745 głosów (1,24 proc.).

W sumie na opozycję demokratyczną zagłosowało 6 245 655 wyborców, a to o 52 875 głosów więcej niż na PiS.

Teraz Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz, ministra w rządzie Tuska i szefowa tego, co zostało po podziale PL2050 Szymona Hołowni, też protestuje przeciwko jednej liście. I używa tego samego, fałszywego argumentu. Choć trudno sobie wyobrazić, że jej decyzja byłaby rozstrzygająca dla powstania (lub nie) jednej listy. ●

Nie dowiemy się już, czyje dane zhakowano

Firma MyDr, z której wyciekły dane 19 mln Polaków, dotąd nie ustaliła, czyje dane skradziono.

– Z każdym dniem maleje nadzieja, że kiedykolwiek się tego dowiemy – mówi ekspert.

Judyta Watouła

O wycieku pierwszy napisał 10 sierpnia wicepremier i minister cyfryzacji Krzysztof Gawłowski na platformie X. Kilka godzin później w portalu Zaufanatrzeciastrona.pl ukazał się artykuł ujawniający więcej szczegółów. Chodzi o dane prawie 19 mln Polaków zarejestrowanych w poradniach obsługiwanych przez firmę MyDr, która specjalizuje się w oprogramowaniu zapewniającym obieg elektronicznej dokumentacji medycznej.

Firma nadal chwali się na stronie, że obsługuje 3 mln porad lekarskich i 2,7 mln recept miesięcznie. I to właśnie informacje o poradach i receptach wyciekły. Na dowód portal Zaufanatrzeciastrona.pl dostał od hakerów PESEL, numery telefonów i dane o receptach jednego ze znanych polityków, a potem także osób związanych z portalem. Hakerzy napisali do portalu, bo MyDr nie zareagował na ich zgłoszenia o włamaniu i wycieku danych.

To nie nasz obowiązek

W środę wicepremier Gawłowski ogłosił, że o placeniu okupu (hakerzy chcieli pieniędzy) nie ma mowy, a policja będzie ścigać przestępców. Dodał, że każdy obywatel będzie mógł sprawdzić w bazie Bezpiecznedane.gov.pl, czy wyciekł akurat jego PESEL i informacje medyczne. Po tej informacji serwis przestał działać pod naporem użytkowników próbujących sprawdzić swoje dane. Stało się tak, choć Gawłowski mówił, że sprawdzenie, czy staliśmy się ofiarą wycieku, będzie możliwe dopiero wtedy, kiedy wszystkie zhakowane dane zostaną przekazane do bazy. Na razie, jak się nieoficjalnie dowiadujemy, firma wciąż pracuje nad odtwarzaniem bazy zhakowanych danych, żeby móc je przekazać do serwisu Bezpiecznedane.gov.pl.

MyDr na większość pytań odpowiada ogólnikami. Zapytaliśmy na przykład, kiedy dokładnie firma wykryła, że dokonano kradzieży danych prawie 19 mln pacjentów. Odpowiedź: „Postępowanie wyjaśniające nadal trwa, a zakres i skutki incydentu nie zostały jeszcze potwierdzone. Do czasu zakończenia postępowania podawanie jakichkolwiek liczb byłoby jedynie spekulacją”.

Kiedy firma powiadomiła o wycieku organy ścigania? Odpowiedź: „Gdy tylko dowiedzieliśmy się o incydencie”.

Dlaczego MyDr nie zawiadomił o wycieku UODO?

„MyDr pozostaje w kontakcie z Urzędem Ochrony Danych Osobowych

w zakresie incydentu, jednak z uwagi na pełnienie roli podmiotu przetwarzającego w odniesieniu do danych osobowych, których dotyczy sprawa, nie może złożyć zawiadomienia do Urzędu w imieniu swoich klientów. Zgłoszenie do Urzędu Ochrony Danych Osobowych jest obowiązkiem administratora danych, a nie procesora” – odpowiedział MyDr.

I dodał, że „na obecnym etapie potrzeba dokonania takiego zgłoszenia po stronie placówek medycznych jednak nie powstała”. Powstanie dopiero wtedy, gdy „okaże się, że dane osobowe pacjentów zostały naruszone w sposób powodujący obowiązek zgłoszenia”.

MyDr nie wyjaśnił, co się musi stać, żeby wystąpił „obowiązek zgłoszenia”.

Każda poradnia osobno

Specjaliści od cyberbezpieczeństwa zwracają uwagę, że 19 mln numerów PESEL i powiązane z nimi dane o wizytach lekarskich i receptach mogło zostać przez hakerów pobrane nawet w ciągu kilku minut. Jednak włamanie do bazy musiało zająć co najmniej kilka dni. Wina po stronie MyDr po-

ni zapisani byli pacjenci, których dane wyciekły.

Tymczasem prezes UODO stoi na stanowisku, że nie wystarczy jedno zgłoszenie w sprawie kradzieży danych z bazy MyDr. Ma to być zrobione „detalicznie”, czyli każdy z administratorów (czytaj: poradni i gabinetów) ma to zrobić osobno. To zaś oznacza, że urząd zostanie wprost „zalanym” zgłoszeniami. W zeszłym roku wszystkich zgłoszeń otrzymał łącznie 22,5 tys. Zgłoszenia od 12 tys. poradni oznaczają więc ponad 50-procentowy wzrost.

Nie spieszą się

Na razie do UODO wpłynęło bardzo niewiele zgłoszeń. „Jeśli chodzi o zgłoszenia dotyczące niedawnego wycieku danych z MyDr, to zgłoszenia związane z tym naruszeniem od administratorów cały czas napływają i obecnie jest ich już kilkadziesiąt” – napisał w poniedziałek po południu w odpowiedzi na pytania „Wyborczej” Łukasz Kuligowski, zastępca rzecznika prasowego UODO.

Wicepremier Krzysztof Gawłowski w rozmowie z „Wyborczą” uspokaja: – Trwają intensywne działania służb, które mają zabezpieczyć obywateli, jeżeli chodzi o proces związany z informacją, czy ich dane wyciekły. Wiemy, że baza jest duża. Obecnie trwa potwierdzanie, które dane były zaszyfrowane, a które nie, bo dzięki temu będziemy mogli powiadomić, które dane obywateli i jakiej wielkości mogły trafić do przestępców i mogły być odszyfrowane. I te dane będziemy zamieszczali w bazie Bezpiecznedane.gov.pl.

Tymczasem działania instytucji rządowych w sprawie wycieku krytykuje opozycja. – Nikt nie jest gotowy na takie zdarzenie, ale prezes UODO, oczekując zgłoszeń od pojedynczych poradni, najwyraźniej nie rozumie powagi sytuacji. Trzeba działać zdecydowanie i szybko, i zastosować niestandardowe rozwiązania – uważa Janusz Cieszyński, w rządzie Mateusza Morawieckiego najpierw wiceminister zdrowia odpowiedzialny za e-zdrowie, a potem minister cyfryzacji. Jego zdaniem MyDr powinien przekazać całą bazę z wycieku Ministerstwu Zdrowia. Ministerstwo powinno następnie udostępnić na IKP (internetowe konto pacjenta) indywidualny raport każdemu osobie, której dane wyciekły, z zaznaczeniem, o jakie konkretnie dane chodzi.

Adam Haertle twierdzi jednak, że nie ma przepisów pozwalających na rozwiązanie proponowane przez Cieszyńskiego bez wkroczenia do sprawy prokuratury. – Skoro po tygodniu nie wiemy, czyje dane wyciekły, to nadzieja na to, że kiedykolwiek się tego dowiemy, maleje – mówi ekspert. ●

wyborcza.pl

• Więcej wiadomości czytaj na Wyborcza.pl

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34448222

Prezydent Miasta Legnicy
ogłasza przetarg ustny nieograniczony dotyczący sprzedaży nieruchomości gruntowej

Przedmiotem oferty przetargowej jest nieruchomość położona w Legnicy przy: ul. Mikołaja Reja, działka nr 1070/5 o powierzchni 0,1218 ha. Obręb Tarninów LE11.00049035/5.

Cena wywoławcza 600.000,00 zł + pod. VAT. Wadium 120.000,00 zł.

Przetarg odbędzie się 19.10.2026 r. o godz. 12.00 w lokalu Wydziału Aktywności Lokalnej i Promocji Miasta Legnica, Rynek 19

Szczegółowych informacji na temat ww. nieruchomości udziela Wydział Gospodarki Nieruchomościami – Ewa Zajac, tel. 767212-300, pokój 315 oraz organizacji przetargu - Wioletta Mazur, tel.767212-301, pokój 313. Ogłoszenie zamieszczono na www.legnica.eu w Biuletynie Informacji Publicznej oraz wywieszono na tablicy ETO Urzędu Miasta Legnica.

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34448135

SuchyLas FOR YOU

Wójt Gminy Suchy Las
podaje do publicznej wiadomości:

wyciąg z ogłoszenia **pierwszego przetargu ustnego nieograniczonego** na sprzedaż: **niezabudowanych nieruchomości** położonych w **Suchym Lesie, Gmina Suchy Las,**

Oznaczenie nieruchomości	Księga wieczysta	Powierzchnia	Cena wywoławcza	Kwota wadium
działka nr 531/7, ark. mapy 16, obręb Suchy Las	PO1P/00125164/3	1434 m ²	1.392.000,00 zł + 23% podatek VAT	140.000,00 zł
działka nr 531/8, ark. mapy 16, obręb Suchy Las	PO1P/00106798/7	760 m ²	758.000,00 zł + 23% podatek VAT	76.000,00 zł
działka nr 531/9, ark. mapy 16, obręb Suchy Las	PO1P/00106798/7	752 m ²	750.000,00 zł + 23% podatek VAT	75.000,00 zł

Przetarg odbędzie się w dniu 21 października 2026 r. (środa) o godzinie 11:00 w sali nr 105 Urzędu Gminy Suchy Las (62-002) Suchy Las, ul. Szkolna 13, I piętro.

Pełną treść ogłoszenia wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Suchy Las przy ulicy Szkolnej 13 w Suchym Lesie, I piętro oraz zamieszczono na stronie internetowej Urzędu Gminy Suchy Las i w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Suchy Las.

Szczegółowe informacje można uzyskać w Urzędzie Gminy Suchy Las pokój nr 107, tel. 61 8926-296 lub pokój nr 108, tel. 61 8926-291.

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34447992

Wyciąg z ogłoszeń
Wójta Gminy Wiązowna
o I przetargu nieograniczonym na sprzedaż
NIERUCHOMOŚCI

- Przedmiotem zbycia jest działka położona w obr. geod. Kąck, o nr ewidencyjnym 696/25,**
- Powierzchnia działki: 3,1629 ha, KW nr WA10/00037737/9,**
- Nieruchomość przeznaczona do sprzedaży**
- Cena wywoławcza: 6 800 235,00 zł brutto,**
- Terminy przetargu:**
- dla działki 696/25, odbędzie się 28.10.2026r. godz. 10⁰⁰, Gminny Ośrodek Kultury, ul. Lubelska 53, Wiązowna
- Wadium: 10% wartości działki**

Ogłoszenie o przetargu zostało wywieszono na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Wiązowna, opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej.

Szczegółowych informacji n/t nieruchomości przeznaczonej do sprzedaży udziela Wydział Środowiska i Nieruchomości w Urzędzie Gminy Wiązowna ul. Lubelska 59 (pok. nr 011 parter budynku) lub pod nr tel. 22 512 58 22

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34448459

Słowno NOWOŚĆ
Literówka
Quizy
Sudoku
Krzyżówki

Zeskanuj QR kod i pobierz aplikację

Szukaj **w** **APLIKACJI WYBORCZEJ**

Pobierz z Google Play **Pobierz w App Store**

Rosja. Jedyna partia opozycyjna wykluczona z wyborów

Izba Apelacyjna Sądu Najwyższego Rosji podtrzymała w poniedziałek wyrok sądu poprzedniej instancji na wyłączenie antywojennej partii Jabłoko z udziału w wyborach do Dumy Państwowej we wrześniu.

**Wiktoria Bieliaszyn
Izabela Alberczyk**

Izba Apelacyjna Sądu Najwyższego Rosji odrzuciła apelację partii Jabłoko w sprawie wykreślenia jej z listy federalnej partii startujących w wyborach do Dumy. Tym samym sędziowie podtrzymali wyrok z zeszłego poniedziałku.

„Kolegium Apelacyjne Sądu Najwyższego podtrzymało decyzję sądu niższej instancji o wyrejestrowaniu kandydatów Jabłoko z federalnej listy w wyborach do Dumy Państwowej. Jabłoko wkrótce złoży skargę nadzorczą do Prezydium Sądu Najwyższego” – napisało biuro prasowe partii Jabłoko w reakcji na decyzję sądu.

Przed rozpatrzeniem apelacji w Moskwie nie obyło się bez zatrzymań. Spośród Rosjan, którzy zgromadzili się przed budynkiem sądu, by okazać sprzeciw wobec wykluczenia Jabłoka, wczesnym popołudniem policja zatrzymała co najmniej 70 osób. Przewodniczący moskiewskiego oddziału partii, Kirill Gonczarow, alarmował, że „ludzie zatrzymywani są bez żadnych podstaw i powodów”. Kanał informacyjny SO-TAvision, którego korespondent również został siłą przewieziony przez policjantów na komendę, relacjonował w Telegramie, że funkcjonariusze wydają zatrzymanym ostrzeżenia o „niedopuszczalności udziału w zamieszkach”. Co więcej, mimo że posiedzenie sądu ma charakter otwarty, na salę nie wpuszczono publiczności.

Prezes Jabłoka: Absurdalne zarzuty

Decyzja o unieważnieniu rejestracji listy została podjęta w ubiegły 10 sierpnia przez Sąd Najwyższy na wniosek prowojennej partii Rodina. Oficjalnym powodem tej decyzji miały być „darożny na konto partii od osób, które wcześniej otrzymywały przelewy z zagranicy”. Rosyjskie władze oszacowały przekazaną partii sumę na 16 900 rubli (ok. 740 zł).

Podczas poniedziałkowej apelacji Nikołaj Rybakow, przewodniczący Jabłoka, oświadczył, że zarzuty stawiane partii są „profanacją wymiaru sprawiedliwości”.

„W aktach sprawy nie ma ani jednego udowodnionego faktu wskazującego, że te 16 900 rubli ma w ogóle jakikolwiek związek ze źródłami zagranicznymi, a tym bardziej, że partia Jabłoko lub jej upoważnieni przedstawiciele wiedzieli o tych przelewach, uzgadniali je lub wykorzystywali w swojej działalności” – wyjaśniał.

Według rosyjskich niezależnych mediów Jabłoko udało się potwierdzić, że pozostałe partie w Rosji regularnie otrzymują przelewy od firm uzyskujących dochody z zagranicy. Zatem zgodnie z logiką prokuratury żadna z nich, łącznie z Jedną Rosją, partią władzy, nie powinna mieć możliwości udziału w wyborach parlamentarnych. Rybakow wykorzystał ten argument, zwracając się oficjalnie do Elli Pamfilowej, szefowej Centralnej Komisji Wyborczej. „Proszę albo uznać zarzuty wobec Jabłoka za absurdalne i pozostawić rejestrację w mocy, albo pójść na

• **Nikołaj Rybakow podczas poniedziałkowej rozprawy w Izbie Apelacyjnej Sądu Najwyższego Rosji** FOT. MAXIM SHIPENKOV/PAP/EPA

Należy pamiętać: władza w Rosji nie zmienia się w wyniku wyborów. To nie wybory, lecz specjalna operacja wyborcza

IWAN PRIEOBRAZENSKI

całość i zażądać wykluczenia wszystkich pozostałych partii” – zaapelował.

Sąd nie zważa na argumenty Jabłoka

Działacze prokremlowskiej partii Rodina zarzucili Jabłoku także inne naruszenia przepisów wyborczych: nieprzestrzeganie praw autorskich, nawoływanie do ekstremizmu oraz „szarą” agitację wyborczą. obrońcy antywojennego ugrupowania zwracali uwagę, że ani Rodina, ani prokuratura nie przedstawiły wiarygodnych dowodów na poparcie tych zarzutów.

Jabłoku zarzucono też wykorzystanie w materiałach agitacyjnych „bez zgody podmiotów praw autorskich” zwrotów „Niech zawsze świeci słońce” oraz „Byłoby nie było wojny”, wyników sondaży Centrum Lewady oraz obrazka stworzonego przy użyciu sztucznej inteligencji.

Sędzia Władimir Kirilow, znany z tego, że ma powiązania z FSB, zgodził się z większością zarzutów wystosowanych przez Rodinę wobec Jabłoka.

Sąd Najwyższy uznał ponadto, że publikowane w internecie wpisy i nagrania, w których poszczególni użytkownicy wyrażali poparcie dla antywojennej partii, nie było szczerą reakcją społeczeństwa, ale „przedwyborczą agitacją, za którą Jabłoko zapłaciło”.

„Sąd nie odniósł się w żaden sposób do argumentów obrony, zgodnie z którymi niezależne redakcje oraz użytkownicy portali społecznościowych opublikowali te treści z własnej inicjatywy” – podkreślili działacze partii. Dodali przy tym, że w trakcie rozpatrywania apelacji sąd odrzucił szereg wniosków partii, w tym wniosek o dołączenie do akt zgody syna autora wiersza „Niech zawsze świeci słońce”, Lwa Osznina, na wykorzystanie tego utworu.

Również w poniedziałek sąd w Pskowie skazał wiceprzewodniczącego Jabłoka, Lwa Szlosberga, na 11 lat i miesiąc więzienia. Partia poinformowała, że powodem była krytyka wojny w Ukrainie. Prokuratura uznała ją za „dyskredytację użycia Sił Zbrojnych Federacji Rosyjskiej” i „rozpowszechnianie informacji o Siłach Zbrojnych Federacji Rosyjskiej”. Zdaniem ugrupowania polityk krytykował też gubernatora „za jego złe przywództwo w obwodzie pskowskim”.

Ekspert: Kreml prawie strzelił sobie samobója

Niektóre media, powołując się na źródła, donosiły, że władze postanowiły wykluczyć Jabłoko w obawie, że kampania antywojenna przyciągnie rzesze wyborców i zagrozi narracji o powszechnym poparciu społeczeństwa dla wojny. Okazało się bowiem, że liczba osób gotowych oddać głos na partię, która przez lata mogła cieszyć się poparciem na poziomie 2 proc., wyraźnie ostatnio rosła.

Mówił też o tym w wywiadzie dla „Wyborczej” politolog Iwan Prieobrażenski.

– Sytuacja zmieniła się, kiedy [rosyjskie władze] zauważyły, że poparcie dla Jabłoka gwałtownie rośnie. Miały wtedy zrozumieć, że to może pokrzyżować im plany i poskutkować tym, że szerokie grupy ludzi naprawdę będą oczekiwać wyraźnych zmian po wyborach, domagać się głośno realizacji antywojennych postulatów. By do tego nie dopuścić i wyeliminować ryzyko, cofnęli Jabłoku zezwolenie na udział w wyborach – powiedział Prieobrażenski.

Ten wzrost dotyczy jednak osób, które śledzą niezależne rosyjskie media i publikacje rosyjskich opozycjonistów przebywających na emigracji. Przeciętny widz państwowej telewizji o zamieszaniu wokół Jabłoka nie ma większego pojęcia.

– Pozostali niczego nie zdążyli zauważyć, kampania wyborcza Jabłoka dopiero się zaczynała. Pod tym względem władze, oczywiście ze swojego punktu widzenia, postąpiły prawidłowo: zdjęły partię z wyborów na samym początku, w momencie, kiedy nie zdążyła im jeszcze stworzyć poważnych problemów – wyjaśnił Prieobrażenski.

Znany rosyjski dziennikarz, badacz kremlowskich elit politycznych, Michail Zygar w najnowszym tekście dla „Der Spiegel” opisywał, że ostateczną decyzję o wykluczeniu partii Jabłoko z udziału w wyborach miał podjąć osobiście Władimir Putin. Zygar, powołując się na swoje źródła, wyjaśniał, że za pozbawieniem partii tej możliwości opowiadał się zarówno Siergiej Kirijenko z administracji prezydenta, jak i FSB. Obie te, konkurujące ze sobą na ogół frakcje, miały w pewnym momencie uznać, że – wbrew wcześniejszym ustaleniom – dopuszczenie antywojennej Jabłoko do wyborów jest jednak zbyt ryzykowne.

Politolog Iwan Prieobrażenski nie ma jednak wątpliwości, że jesienne wybory, tak jak i poprzednie, traktować należy jako zorganizowane przez władze spektakl.

– Należy pamiętać: władza w Rosji nie zmienia się w wyniku wyborów. To nie wybory, lecz specjalna operacja wyborcza – przypominał.

Ekspert zauważył, że władze, dopuszczając początkowo Jabłoko do wyborów, niemal „strzeliły sobie samobója”.

– Zupełnie nie uwzględnili w swoich potyczkach nastrojów społecznych, choć sami przecież przeprowadzali badania opinii, wrzucali je do publikacji mediom, trąbili, że ponad 60 proc. Rosjan opowiada się przeciwko kontynuacji działań wojennych – podsumował. ●

Młodzi nie chcą mieć dzieci?

– Jesteśmy w rozkroku między zmieniającymi się normami a tradycyjnymi wzorcami ról płciowych i życia rodzinnego
– mówi dr Agnieszka Wincewicz-Price.

Maria Korcz

Jeszcze do niedawna decyzję o posiadaniu potomstwa próbowano tłumaczyć w kategoriach wywodzących się z nauk ekonomicznych. Dostęp do mieszkań, zarobki czy opieka zdrowotna są ważne, ale gdyby to wystarczyło, kraje rozwinięte nie mierzyłyby się dziś ze spadającą dzietnością.

Badacze, którzy próbują rozwikłać tajemnice szybko postępujących zmian demograficznych, są więc dziś coraz częściej zgodni. Decyzja o dziecku niesie za sobą tak daleko idące konsekwencje i wiąże się z takim poziomem niepewności, że nie można analizować jej tylko w kategoriach zysków i strat. By zrozumieć przyczyny kryzysu demograficznego, potrzebujemy nowych narzędzi.

Luka dzietności

– Chęć zostania rodzicem oznacza gotowość na zmierzenie się z trudnymi do przewidzenia zmianami w życiu. Ten aspekt dobrze oddaje wykorzystana przez nas metoda badania wyobrażeń o przyszłości – mówi Agnieszka Wincewicz-Price, kierowniczka Zespołu Ekonomii Behawioralnej w Polskim Instytucie Ekonomicznym (PIE).

Pilotażowe badanie, którego wyniki i metodologię opracował Łukasz Baszczak przy wsparciu zespołu badawczego PIE, pyta młodych nie tylko o to, jak dziś wygląda ich sytuacja materialna i osobista, ale też o to, jak wyobrażają sobie przyszłość.

Na tej podstawie badaczom udało się zwerfikować, jak wizja przyszłości wpływa na gotowość do założenia rodziny.

Innowacją, która wciąż nie jest oczywistością w badaniach nad dzietnością, a na którą postawił zespół PIE, jest pytanie o to obydwo stron w parze.

Wyborcza.biz jako pierwsza opisuje wyniki tej analizy.

Jak wyobrażają sobie przyszłość

W badaniu wzięło udział 99 heteroseksualnych par, które na co dzień żyją razem w związkach małżeńskich lub nieformalnych. By odsiać uczestników, dla których z przyczyn naturalnych posiadanie dzieci nie może być już realną perspektywą, z badania wykluczono kobiety powyżej 45. roku życia i ich partnerów.

Tych uczestników, którzy przeszli wstępną selekcję, poproszono o możliwie szczegółowy opis ich wyobrażeń o przyszłości w perspektywie dwóch lat.

Tak skonstruowane pytanie wynika z założenia, że przy decyzji o skutkach tak trudnych do przewidzenia i tak daleko idących, kluczowa jest subiektywna wizja, wewnętrzna narracja, jaką o swoim życiu układają młodzi dorośli. Takie wyobrażenia są symulacją przyszłości, która pozwala im ocenić, czy jest w niej miejsce na dziecko.

Badaczy interesowały więc nie tylko konkretne wizje pracy czy życia rodzinnego, ale także to, jakie emocje budzą w młodych te scenariusze. Czy więcej w nich optymizmu i ekscytacji czy chłodnego dystansu?

Te wyobrażenia zestawiali później z deklaracjami o planach założenia rodziny.

Wnioski?

Młodzi, którzy przyszłość widzieli w jasnych barwach, byli też bardziej skłonni poważnie myśleć o dzieciach.

Złe wiadomości nie sprzyjają demografii

Jak czytamy w analizie PIE, wpływ na nastroje, które sprzyjają lub nie zakładaniu rodziny, ma nie tylko najbliższe otoczenie młodych, ale też media. Chodzi nie tylko o wzorce, które kreowane są przez środki masowego przekazu, ale też o to, co można w nich przeczytać o sytuacji politycznej i gospodarczej w kraju.

Choć w przypadku polskiego badania wpływ sytuacji ekonomicznej (a właściwie jej postrzegania) na decyzję o założeniu rodziny okazał się statystycznie nieistotny, to analizy z innych państw sugerują, że natężenie złych informacji o stanie gospodarki może odwrócić młodych od decyzji o dziecku.

W 2023 roku takiej korelacji dopatrzili się włoscy badacze.

Polskie badanie sugeruje natomiast związek między chęcią posiadania dzieci a subiektywnym postrzeganiem przyszłej sytuacji w kraju.

Ci, którzy spodziewają się, że w kolejnych kilkunastu miesiącach wyniki wyborcze przyniosą im złe informacje, byli ostrożniejsi w deklaracjach o zakładaniu rodziny.

Wspólna wizja

Badacze z PIE analizowali deklaracje obu stron w parze.

– To niby banalne, ale biorąc pod uwagę rosnącą polaryzację światopoglądową między kobietami i mężczyznami, czy to na poziomie postrzegania ról płciowych, czy na poziomie sympatii politycznych, jest to ważny i niebadany jeszcze dostatecznie obszar, który musimy zrozumieć – mówi Wincewicz-Price.

Pary, których wyobrażenia o przyszłości się pokrywały, był też bardziej skłonne do myślenia o dzieciach.

Podobny związek wystąpił w przypadku ról płciowych. Im wyższy był poziom zgodności w zakresie postrzegania ról społecznych kobiet i mężczyzn, tym większa była też chęć posiadania dzieci.

– Konieczne jest jednak pewne zastrzeżenie. Mieliśmy nieco skrzywioną próbę, którą stanowiły głównie osoby dość progresywne, które podkreślały wartość partnerstwa. Nie mamy porównania dla par konserwatywnych – zastrzega badaczka.

• **99 par opowiedziało badaczom o tym, jak wyobraża sobie przyszłość**
FOT. SHUTTERSTOCK

Wbrew stereotypom

Związek między zgodnością poglądów pary i jej gotowością do posiadania potomstwa wydaje się raczej oczywisty. Pewnym zaskoczeniem dla badaczy były jednak deklaracje osób, których wyobrażenia o przyszłości stawiały nacisk na rozwój osobisty, finansowy czy zawodowy. Słowem – tych, którym stereotypowo przypisalibyśmy stawianie kariery ponad rodziną.

– Udało nam się też w pewnym sensie odklamać stereotyp o tym, że w wizjach przyszłości osób, dla których ważny jest samorozwój, nie ma miejsca dla dzieci – mówi dr Agnieszka Wincewicz-Price. – Jest wręcz odwrotnie. Porównywaliśmy deklaracje osób, które wskazywały na potrzebę stabilizacji, i tych, które miały zapewnione bezpieczeństwo ekonomiczne, ale myślały o zmianie pracy na lepszą, kupnie domu, rozwoju zawodowym lub osobistym. I to one częściej od reszty badanych deklarowały zainteresowanie założeniem rodziny – wyjaśnia badaczka.

Innowacją, która wciąż nie jest oczywistością w badaniach nad dzietnością, jest pytanie o chęć posiadania dzieci obydwo stron w parze

Możliwości państwa są ograniczone

Choć badanie PIE rzuca nowe światło na decyzje młodych o zakładaniu rodziny, badacze studzą optymizm. Mimo że ich wnioski są niezwykle ciekawe, niekoniecznie przybliżają nas do poprawy sytuacji demograficznej. W dyskursie na temat roli państwa w zachęcaniu do rodzicielstwa doszliśmy do takiego punktu, w którym coraz więcej badaczy sceptycznie ocenia realny wpływ polityki publicznej na ożywienie dzietności.

Nie na wszystkie obszary życia państwo może mieć wpływ. Na dopasowanie młodych w parach nie ma żadnego. Co jednak może zrobić?

– Kluczowe jest ograniczanie niepewności związanej z rodzicielstwem. Świadczenia finansowe są na pewno ważne, ale niewystarczające. Niepewność nie ogranicza się bowiem tylko do bezpieczeństwa ekonomicznego, ale coraz częściej także do możliwości godzenia pracy zawodowej z wychowaniem dziecka. Państwo może wspierać młodych rodziców w tym obszarze, np. umożliwiając elastyczne formy świadczenia pracy, finansując dobrej jakości żłobki i przedszkola – mówi badaczka i dodaje: – Amerykańska noblistka Claudia Goldin zauważyła, że w państwach postkomunistycznych możliwości i preferencje kobiet w zakresie aktywności zawodowej i edukacyjnej zmieniają się szybciej niż poglądy mężczyzn na role płciowe, co dodatkowo komplikuje decyzje o rodzicielstwie i znajduje odzwierciedlenie w niskich wskaźnikach urodzeń w naszym regionie. ●

www.nekrologi.wyborcza.pl/34448294

W wieku 92 lat zmarła

Joanna Rawik-Petrusewicz

Wybitna piosenkarka, dziennikarka, znawczyni i popularyzatorka piosenki francuskiej, wieloletnia członkini władz Stowarzyszenia Artystów Wykonawców SAWP.

Przez dziesięciolecia zachwycała publiczność talentem, głosem, wrażliwością sceniczną, pozostając jedną z najbardziej rozpoznawalnych postaci polskiej sceny muzycznej.

Rodzinie, Bliskim, Przyjaciółom i Wielbicielom Jej talentu

składamy wyrazy głębokiego współczucia

Stowarzyszenia Artystów Wykonawców SAWP
oraz Pracownicy Biura Stowarzyszenia Artystów Wykonawców SAWP

www.nekrologi.wyborcza.pl/34448291

Joanna Rawik

Joasiu, byłaś niebanalnym Człowiekiem i niebanalną Artystką.

Składam Ci hold

Bożena Walter

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34448458

Stwórz Miejsce Pamięci
Wejdź na serwis **odeszli.pl**

Jesień i zima będą srogie dla portfeli

Polacy przygotowują się do najtrudniejszej jesieni i zimy od 2022 roku. Wygranymi mogą być posiadacze pomp ciepła, ale rośnie też sprzedaż kotłów na węgiel.

Ireneusz Sudak

Najtrudniejsza sytuacja jest na rynku pelletu. Dla wielu osób kocioł na pellet miał być bezpieczniejszą i tańszą (w zakupie) opcją niż pompa ciepła czy kocioł na gaz – tym bardziej, że w ostatnich latach można było dostać wysoką dotację na kocioł na pellet w ramach programu „Czyste Powietrze”. Liczba gospodarstw domowych ogrzewających się pelletem osiągnęła 450 tys.

Pellet nadal drogi

W dodatku pellet był dostępny zawsze, wszędzie (w marketach budowlanych) i w każdych ilościach. Tak przynajmniej było do lutego ubiegłego roku, gdy z powodu mniejszej podaży pelletu (z Ukrainy i z Białorusi) i większego popytu (większa liczba kotłów i sroga zima), ceny wzrosły, a pelletu zaczęło fizycznie brakować.

Jesienią ubiegłego roku pellet kosztował 1,2 tys. zł za tonę, na przełomie roku 1,5 tys. zł, a lutym trudno było znaleźć ofertę poniżej 2 tys. zł za tonę. Sprzedawcy wprowadzali ograniczenia, np. tona pelletu na osobę. Eksperci radzili robić zapasy na kolejny sezon już latem, gdy zwykle ceny spa-

dają. Ale w lipcu i sierpniu ceny ciągle utrzymują się na wysokim poziomie i obecnie wynoszą 2-2,5 tys. zł za tonę.

– Jeżeli chodzi o ceny pelletu, współpracujemy z Ministerstwem Klimatu i Ministerstwem Rozwoju. Mamy podjętych kilka działań, które będziemy realizować w najbliższym czasie. Na pewno chcemy zwiększyć ilość surowca w Polsce, to jest poprawić koordynację importu, ze względu na zwiększone zapotrzebowanie na ten surowiec – mówił na początku sierpnia minister energii Miłosz Motyka.

Ceny pelletu ciągle utrzymują się na wysokim poziomie i obecnie wynoszą 2-2,5 tys. zł za tonę

To dopiero przygrywka przed prawdziwymi chłodami. – Trzeci kwartał 2026 może być wyzwaniem dla kotłów na biomasę drzewną, a szczególnie dla kotłów pelletowych ze względu na utrzymującą się

wysoką cenę pelletu w składach opalu. Coraz większym problemem jest podaż pelletu. Rozdrobniona struktura rynku powoduje, że reaguje on bardzo szybko na wszelkie zawirowania w relacji podaż–popyt – tłumaczy Janusz Starościk, prezes Stowarzyszenia Producentów i Importerów Urządzeń Grzewczych (SPIUG).

Mały renesans węgla

Gdy brakuje pelletu, Polacy ponownie zwracają się ku węglowi – węgiel jest obecnie lepiej dostępny i tańszy niż pellet. Na efekt nie trzeba było długo czekać, bo – jak szacuje SPIUG – wzrost sprzedaży kotłów na węgiel jest szacowany w tym roku na poziomie 15-20 proc. Polacy po raz pierwszy od wielu lat ponownie ruszyli po zakupy kotłów na węgiel i to w dodatku ryzykując ogromne podwyżki za ogrzewanie w związku z wejściem systemu ETS2 w 2028 roku, w którym płaci się za spalanie paliw kopalnych – węgiel emituje najwięcej CO₂.

A Polska i tak ma wciąż 2–2,5 mln pospolitych „kopciuchów”. – Niepokojące jest ożywienie zainteresowania kotłami węglowymi, które przez część osób są postrzegane jako tańsza alternatywa dla urządzeń na pellet. To może negatywnie wpływać na tempo transformacji energetycznej – ostrzega Starościk.

Tona tego podstawowego surowca opałowego dla większości gospo-

darstw domowych utrzymuje się na poziomie ok. 1-1,5 tys. zł. za tonę w zależności od wielkości i jakości granulatu.

Ceny gazu na razie nie szokują

Na razie stabilne, bo wyznaczone w taryfie Urzędu Regulacji Energetyki na cały rok, są ceny gazu – wynoszą ok. 0,23 brutto za kilowatogodzinę. To relatywnie bardzo niska stawka, z taką ceną gazu wchodziliśmy w 2022 rok, na krótko przed wybuchem wojny w Ukrainie. Ale to też poniżej ceny rynkowej (gieldowej) na Towarowej Gieldzie Energii, gdzie ceny w kontraktach na kolejne miesiące wynoszą 0,28 zł, ale netto.

Jednak ceny gazu na europejskim rynku wzrosły od ataku na Iran o 100 proc. – z ok. 30 do 60 euro za megawatogodzinę. W przeliczeniu na krajową miarę jest to ok. 0,26 zł za kilowatogodzinę. Orlen (przejął PGNiG) może być zmuszony do podwyżki taryfy.

Podobna sytuacja jest na rynku energii elektrycznej: ceny prądu na giełdach rosną, ale dla większości konsumentów są „zamrożone” do końca roku w taryfach URE.

W tej sytuacji wygranymi są na razie ci, którzy mają pompy ciepła (o ile są zamontowane zgodnie ze sztuką). Cena energii elektrycznej jest w taryfie i można zaryzy-

kować tezę, że prądu w gniazdku nie zabraknie.

Pompy ciepła znów w centrum uwagi

Po kilku latach zastoju Polacy znów, być może w reakcji na konflikt w Iranie, zaczęli kupować pompy ciepła (tak jak po wybuchu wojny w Ukrainie w 2022 r.).

Prognoza Polskiej Organizacji Rozwoju Technologii Pomp Ciepła mówi o sprzedaży 71 tys. pomp ciepła typu powietrze-woda i 9,9 tys. grunto- wych pomp ciepła w całym 2026 roku. Rynek rośnie więc w tempie 20 proc.

Według Porozumienia Branżowego Na Rzecz Efektywności Energetycznej (dane na kwiecień, aktualizowane co kilka miesięcy) najniższe koszty ogrzewania nawet w bardzo ciepłym ocieplonym 150-metrowym domu zapewnią gruntowa pompa ciepła z ogrzewaniem podłogowym – roczny koszt wynosi ok. 5,2 tys. zł. Niewiele droższa jest powietrzna pompa ciepła z podłogówką – 6,1 tys. zł rocznie. Nowoczesny kocioł na węgiel – 7,1 tys. zł. Z kolei ogrzewanie gazem ziemnym to koszt 9,9 tys. zł, a pelletem to prawie 12 tys. zł. ●

wyborcza.biz

• Więcej czytaj na Wyborcza.biz

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34448039

Sprawa: ZWRGN.6720.00001.2023.KM17
Identyfikator pisma: ZWRGN.ZD.00331.2026

OGŁOSZENIE WÓJTA GMINY ORNONTOWICE

o rozpoczęciu konsultacji społecznych projektu planu ogólnego gminy Ornontowice wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 131 ust. 3 pkt 8 i 9 w związku z art. 8h ust.1 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 ze zm.) a także art. 39 ust. 1 w związku z art. 46 ust.1 pkt 1, art. 51 ust. 1, art. 54 ust. 2 i 3 i art. 40 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 670 ze. zm.) Wójt Gminy Ornontowice **ogłasza o rozpoczęciu w dniu 20 sierpnia 2026 r. konsultacji społecznych dotyczących projektu Planu ogólnego Gminy Ornontowice, które potrwać do 25 września 2026 r.**

Projekt Planu ogólnego gminy Ornontowice wraz z uzasadnieniem oraz Prognozą oddziaływania na środowisko udostępniony zostanie w Referacie Gospodarki Nieruchomościami (pokój 409) w siedzibie Urzędu Gminy Ornontowice przy ul. Zwycięstwa 26a 43-178 Ornontowice, w godzinach pracy Urzędu, a także na stronie internetowej tutejszego Urzędu www.ornontowice.pl, na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy Ornontowice w zakładce Planowanie przestrzenne. Informacje na temat procedury oraz projektu dokumentu można uzyskać również telefonicznie pod numerem: (+48) 32 33 06 241 lub (+48) 32 33 06 229.

Konsultacje prowadzone są w formie: zbierania uwag, spotkania otwartego oraz dyżurów projektanta.

Spotkanie otwarte dotyczące przyjętych w projekcie planu ogólnego rozwiązań odbędzie się w dniu **7 września 2026 r. godzina 16:00-17:30** w Urzędzie Gminy Ornontowice z siedzibą w Ornontowicach (43-178) przy ul. Zwycięstwa 26a w sali 301.

Dyżury projektanta dotyczące przyjętych w projekcie planu ogólnego rozwiązań odbędą się:

- stacjonarnie w **dnio 7 września 2026 r. godzina 17:30-19:30** w Urzędzie Gminy Ornontowice z siedzibą w Ornontowicach (43-178) przy ul. Zwycięstwa 26a w sali 301.
- online w **dnio 9 września 2026 r. godzina 17:00-19:00** za pomocą środków porozumiewania się na odległość, zapewniających jednoczesną transmisję obrazu i dźwięku. Zainteresowani będą mieli możliwość zabierania głosu i zadawania pytań. Link do spotkania online <https://meet.google.com/bot-xjvn-nso> zostanie udostępniony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy Ornontowice w zakładce Planowanie przestrzenne z chwilą rozpoczęcia konsultacji.

Uwagi do projektu planu (zgodnie z art. 8 g ust. 1 i 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym) można składać do Wójta Gminy Ornontowice od **20 sierpnia 2026 r. do 25 września 2026 r.** na piśmie w postaci papierowej w siedzibie tutejszego Urzędu lub w postaci elektronicznej na adres do e-doręczeń AE:PL-33554-18224-FHEAE-16 lub przez adres e-mail: ug@ornontowice.pl (**opatrzone podpisem elektronicznym**).

Uwagi należy składać wyłącznie na formularzu zgodnym z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 2509) który dostępny jest na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy Ornontowice w zakładce Planowanie przestrzenne <https://www.bip.ornontowice.pl>, na stronie <https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologie/formularz-pisma-dotyczacego-aktu-planowania-przestrzennego> oraz w Urzędzie Gminy Ornontowice (pokój 409).

Przegląd należy dokonać z podaniem imienia i nazwiska lub jednostki organizacyjnej i adresu oraz oznaczenia nieruchomości (nr ewidencyjny działki i obręb), której uwaga dotyczy, a także wskazanie, czy składający uwagę jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym, w nieprzekraczalnym terminie do dnia **25 września 2026 r.**

Uwagi i wnioski dotyczące strategicznej oceny oddziaływania na środowisko zgodnie z art. 40 i 54 ust. 3 ww. ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie można składać w formie pisemnej, ustnie do protokołu lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w nieprzekraczalnym terminie do dnia **25 września 2026 r.**

Organem właściwym do rozpatrzenia złożonych uwag jest Wójt Gminy Ornontowice.

Uwagi złożone po upływie ww. terminu pozostają bez rozpatrzenia.

Administratorem przekazanych danych osobowych jest Gmina Ornontowice z siedzibą w Ornontowicach, przy ul. Zwycięstwa 26a, 43-178 Ornontowice.

Szczegółowe informacje o zasadach przetwarzania Państwa danych osobowych zawarte są: pod adresem: <https://www.bip.ornontowice.pl/bipkod/18498148>, w Biurze Obsługi Stron w siedzibie Urzędu Gminy w Ornontowicach, przy ul. Zwycięstwa 26a

z up. Wójta Gminy Ornontowice
Zastępca Wójta Gminy Ornontowice
mgr Dariusz Spyra

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34448399

Starosta Chrzanowski

ul. Partyzantów 2, 32-500 Chrzanów,
tel. (032) 625-79-00, (032) 625-79-80, fax (032) 625-79-55

OGŁOSZENIE z dnia 18 sierpnia 2026 r.

Działając na podstawie art. 113 ust. 6, art. 114 ust. 3 i 4 w związku z art. 124 ust. 1, 1a, art. 124a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U. z 2026 r., poz. 399 ze zm.)

Starosta Chrzanowski wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej zawiadamia

o zamiarze wszczęcia postępowania ws. ograniczenia w drodze decyzji administracyjnej sposobu korzystania z części nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym jedn. ewid. Libiąż, **obr. Libiąż Mały: działki nr 4202/9 o pow. 0,1460 ha, nr 4407/2 o pow. 0,3186 ha, nr 4200/32 o pow. 1,5522 ha, 4360/2 o pow. 0,0355 ha, nr 4593/7 o pow. 0,0100 ha, nr 4590/3 o pow. 0,1388 ha, nr 4525/4 o pow. 0,1744 ha, nr 4231 o pow. 0,2740 ha, nr 4274 o pow. 0,1349 ha, nr 4362 o pow. 0,0511 ha, nr 4332 o pow. 0,0705 ha, nr 4269/2 o pow. 0,0748 ha, nr 4359/3 o pow. 0,0900 ha, nr 4235 o pow. 0,0550 ha, nr 4200/24 o pow. 0,1705 ha, nr 4593/8 o pow. 0,0050 ha, **obręb Libiąż Wielki: działka nr 315/6 o pow. 0,3039 ha, nr 3072/52 o pow. 0,3610 ha, nr 3072/53 o pow. 0,3012 ha, nr 3072/54 o pow. 0,2029 ha, nr 3072/55 o pow. 0,2802 ha, nr 4590/4 o pow. 0,1748 ha, nr 4407/3 o pow. 0,1593 ha, nr 4407/5 o pow. 0,3185 ha, nr 4529/12 o pow. 0,0088 ha, nr 3347/7 o pow. 0,0509 ha, nr 5667 o pow. 0,0380 ha, nr 4526/2 o pow. 0,2683 ha, nr 4526/3 o pow. 1,6003 ha, nr 5668 o pow. 0,0828 ha, przez zezwolenie inwestorowi – Tauron Dystrybucja S.A., ul. Podgórska 25a, 31-035 Kraków, działającej przez pełnomocnika na wykonanie na przedmiotowej działce prac polegających na założeniu i przeprowadzeniu przewodów i urządzeń służących do przesyłania i dystrybucji energii, a także innych przedmiotowych, naziemnych i nadziemnych obiektów i urządzeń niezbędnych do korzystania z tych przewodów i urządzeń – budowa napowietrznej linii elektroenergetycznej 110 kV relacji „Odczep z linii 110 kV Libiąż-Dwory do stacji 110/6kV Janina”. Inwestycja zgodna jest z decyzją o lokalizacji celu publicznego wydaną przez Burmistrza Miasta Libiąża z dnia 27.04.2026 r., znak: AGGN.6733.16.2025.****

Inwestycja obejmuje budowę jednotorowej linii napowietrznej o napięciu znamionowym 110 kV o średniej dł. ok. 4000 m (nie mniej niż 3500 m i nie więcej niż 4500 m) wraz z przestwennymi konstrukcjami wsporczymi, jednotorowej linii kablowej o napięciu znamionowym 15 kV o średniej dł. ok. 175 m (nie mniej niż 150 m i nie więcej niż 200 m) wraz z konstrukcjami wsporczymi oraz złączem kablowym, jednotorowej linii napowietrznej o napięciu znamionowym 6 kV o średniej dł. ok. 2250 m (nie mniej niż 2000 m i nie więcej niż 2500 m) wraz z konstrukcjami wsporczymi. Realizacja opisanego przedsięwzięcia jest inwestycją celu publicznego w rozumieniu art. 6 pkt 2 ugn.

Z akt sprawy wynika, iż, działka **obr. Libiąż Mały: nr 4202/9**, zgodnie z KW stanowi własność Dariusza Starzyckiego, który zm. 21.12.2024, oraz w KW nie widnieją wpisy dot. postępowania spadkowego po ww., **nr 4407/2**, zgodnie z KW stanowi własność m.in. Józefa Cebuli, który zm. 27.09.2022, Sąd Rejonowy w Chrzanowie pismem z dn. 11.05.26 r., poinformował, iż nie zarejestrowano sprawy po ww., **nr 4200/32**, zgodnie z KW stanowi m.in. własność Marii Saternus, która zm. 13.05.2025, Sąd Rejonowy w Chrzanowie pismem z dn. 11.05.26 r., poinformował, iż nie zarejestrowano sprawy po ww., **nr 4360/2** zgodnie z KW stanowi własność Gminy Libiąż, Powiatowa Komunalna Kasa Oszczędności w Chrzanowie. Gmina Libiąż poinformowała, iż działka ma nieuregulowany stan prawny, ponadto Powiatowa Komunalna Kasa Oszczędności nie ma żadnego prawnego ani faktycznego następcy prawnego, **nr 4593/7** zgodnie z LWH stanowi własność Józefy Ząbkówny c. Stanisława, która zm. 31.08.1991, Sąd Rejonowy w Chrzanowie poinformował, iż wykaz utracił moc prawną, ostatni wpis datowany jest na rok 1928 r, **nr 4590/3** zgodnie z LWH, stanowi własność Kaspdra Dolegała, który zm. 13.10.1956 oraz Józef Dolegały, zm. 11.12.1954 r., Sąd Rejonowy w Chrzanowie poinformował, iż wykaz utracił moc prawną, **nr 4525/4** zgodnie z LWH stanowi własność Julianny z Waligorów Kulig, która zm. 01.09.1947, Sąd Rejonowy w Chrzanowie poinformował, iż wykaz utracił moc prawną, **nr 4231**, **nr 4274** zgodnie z KW stanowi własność Marii Król c. Ignacego, która zm. 19.01.2001, Sąd Rejonowy w Chrzanowie poinformował, iż nie został przeprowadzony spadek po ww., **nr 4362** zgodnie z LWH stanowi własność Anieli Klamki, Zuzanny Klamki, Ludwika Klamki, z akt sprawy wynika, iż Aniela Klamka zm. 31.05.1985, Ludwika Boroń z d. Klamka zm. 14.06.2018 r., Sąd Rejonowy w Chrzanowie poinformował, iż wykaz utracił moc prawną, **nr 4332** zgodnie z KW stanowi własność m.in. Zyty Staszczk c. Pawła, z akt sprawy wnika, iż Zyta Staszczk zm. 12.01.2008 r., Sąd Rejonowy w Chrzanowie poinformował, iż nie został przeprowadzony spadek po ww., **nr 4269/2** zgodnie z LWH stanowi własność Walerii Waliągory z d. Mikuda, która zm. 26.07.1986,

brak postanowienia spadkowego, Sąd Rejonowy w Chrzanowie poinformował, iż wykaz utracił moc prawną, **nr 4359/3** zgodnie z LWH stanowi własność Marianny Pawłowskiej, która zm. 11.12.1988, brak postanowienia spadkowego, Szczepana Szumniaka, który zm. 26.03.1957 r., brak postanowienia spadkowego, Adelajdy Pawłowskiej, która zm. 20.08.2004 r., brak postanowienia spadkowego, **nr 4235** zgodnie z LWH stanowi własność Marii Norys c. Franciszka, która zm. 29.12.1994, brak postanowienia spadkowego, Marii Bębenek c. Bernarda, zm. 02.08.2013 r., Antoniny Trybuś c. Wojciecha, zm. 06.07.1945 r., Sąd Rejonowy w Chrzanowie poinformował, iż wykaz utracił moc prawną, **nr 4200/24** Sąd Rejonowy w Chrzanowie poinformował, iż działka nie ma założonej KW oraz wykazu hipotecznego LWH, ponadto Starosta Chrzanowski poinformował, iż stan prawny działki jest nieuregulowany, **nr 4593/8** działka ma nieuregulowany stan prawny z uwagi na fakt, iż nie ma założonej KW oraz wykazu hipotecznego LWH jak również podmiot wskazany, iż Zakład Górniczo-Energetyczny Janina Sp. z o.o w chwili obecnej nie istnieje, **nr 4590/4** zgodnie z KW stanowi własność Marii Porady c. Tomasza, która zm. 31.07.1993 r., Reginy Majcherek c. Kaspdra, która zm. 31.12.1959 r., po ww. nie przeprowadzono postępowania spadkowego, **nr 4407/3**, **nr 4407/5** zgodnie z KW stanowią własność Walerii Kani zm. 02.06.1973 r., Pawła Kani s. Józefa, zm. 02.08.1973 r., Augustyna Betki s. Jana, zm. 03.02.1992 r., Genowefy Namysłowskiej c. Jana, zm. 09.04.2012 r., Stefani Bigaj c. Jana, zm. 26.08.2001 r., po których nie zostało przeprowadzone postępowanie spadkowe, **nr 4529/12** zgodnie z KW stanowią własność Andrzeja Trybusia (Trybuś) s. Jana, zm. 01.04.2006 r., Ludwika Fortuny z d. Dziwak, zm. 28.03.1958 r., Stanisława Księżarczyka s. Wojciecha, zm. 04.05.1950, po których nie przeprowadzono postępowan spadkowych, **nr 3347/7** zgodnie z LWH stanowi własność Marianny Rembiechy z d. Baran, zm. 29.03.1970 r., Franciszka Trybusia (Trybuś) s. Piotra, zm. 21.09.1945 r., Jana Bigaj s. Józefa, zm. 31.01.1945 r., po których nie odnaleziono postępowan spadkowych, **nr 5667** działka nie ma założonej KW ani nie objęta jest wykazem LWH, wskazany podmiot, iż Zakład Górniczo-Energetyczny Janina Sp. z o.o., jako samoistny posiadacz nie istnieje, **nr 4526/2**, **nr 4526/3** zgodnie z KW stanowią własność m.in. Zofii Dziwak z d. Gąsiorowska, zm. 12.04.2005 r., Anieli Łysak z d. Wilczak, zm. 29.06.1966 r., Antoniny Łysak z d. Staszczk, zm. 02.10.1961 r., Stefani Łysak z d. Boroń, zm. 11.08.1994 r., po których nie przeprowadzono postępowania spadkowego, **nr 5668** działka nie ma założonej KW ani nie objęta jest wykazem LWH, wskazany podmiot, iż Zakład Górniczo-Energetyczny Janina Sp. z o.o., jako samoistny posiadacz nie istnieje, **obręb Żarki: działka nr 315/6** zgodnie z KW stanowi własność Julii Jasuby c. Józefa, która zm. 20.01.2022, po której nie przeprowadzono postępowania spadkowego, **nr 310/1** zgodnie z KW stanowi własność Stanisława Lelito s. Michała, który zm. 31.08.1990 r., ponadto nie otrzymano postanowienia spadkowego po ww., **obręb Libiąż Wielki: działka nr 3072/70** zgodnie z LWH stanowi własność m.in. Ks. Adama Sapiechy, który zm. 23.07.1951, brak postanowienia spadkowego, ponadto Starosta Chrzanowski poinformował, iż nie jest właściwy do wyrażenia zgody na dysponowanie na cele budowlane, **nr 3072/52**, **nr 3072/53**, **nr 3072/54**, **nr 3072/55** zgodnie z LWH stanowi własność m.in. Ks. Adama Sapiechy, który zm. 23.07.1951, brak postanowienia spadkowego.

Mając na uwadze powyższe wynika, iż ww. działki mają nieuregulowany stan prawny. Jeżeli w terminie 2 miesięcy od dnia publikacji niniejszego ogłoszenia nie zgłoszą się osoby, które wykaza, że przysługują im prawa rzeczowe do przedmiotowej nieruchomości, zostanie wydana przez Starostę Chrzanowskiego decyzja administracyjna o ograniczeniu sposobu korzystania z części ww. nieruchomości.

Niezgłoszenie osób legitymujących się prawami rzeczowymi do niniejszej nieruchomości skutkować będzie pominięciem ich, jako strony w postępowaniu o ograniczenie sposobu korzystania z przedmiotowych nieruchomości.

STAROSTA CHRZANOWSKI
Bartłomiej Gębala

Szczegółowe informacje udzielane są w siedzibie Starostwa Powiatowego w Chrzanowie, ul. Partyzantów 2, 32-500 Chrzanów, pok. 013 oraz pod nr. tel. 32/ 625-79-28 pod znakiem sprawy AGN.6821.2.22-2.47.2026.PKK22.

Lubuskie/34448170

Szczecin/34448143

Gdańsk/34448208

Szczecin/34447995

Szczecin/34448149

Bydgoszcz-Toruń/34448193

Prawo łowieckie

Oddaliśmy lasy i pola myśliwym

Łowiectwo powinno być chronione jako tradycja?

Sam fakt historycznego zakorzenienia danej praktyki nie przesądza o jej wartości.

Stasiak

Szkody wyrządzane przez dzikie zwierzęta w rolnictwie – tzw. szkody łowieckie – są wykorzystywane w przestrzeni publicznej jako argument dla istnienia obecnego systemu łowieckiego w Polsce. Prawie w ogóle się nie mówi jednak o ich prawdziwej skali.

W rzeczywistości roczne odszkodowania za szkody łowieckie stanowią praktycznie pomijalny ułamek wartości produkcji rolnej oraz stanowią marginalną sumę dla polskiej gospodarki. Natomiast społeczne koszty myślistwa w obecnej formie są ogromne: negatywny wpływ na środowisko, poczucie zagrożenia, etyczny sprzeciw oraz dziesiątki śmiertelnych ofiar. Analizując twarde dane, nie można racjonalnie usprawiedliwić obecnego systemu ekonomią.

Polska jest podzielona na obwody łowieckie, które są dzierżawione przez koła zrzeszone w Polskim Związku Łowieckim. Dzikie zwierzęta zgodnie z polskim prawem stanowią własność Skarbu Państwa, lecz w praktyce większość gatunków została oddana myśliwym. Zabijają oni w Polsce około 800 tysięcy zwierząt rocznie, handlując częściami ich ciał oraz prawem do ich zabijania, organizując tzw. polowania dewizowe dla myśliwych z całego świata. Koła łowieckie ustawowo zobowiązane są do pokrywania strat wyrządzanych przez większość gatunków dzikich zwierząt w rolnictwie. I to właśnie te szkody są przedstawiane jako ekonomiczne uzasadnienie myślistwa w obecnej formie. Ten argument powraca i jest często podnoszony przez myśliwych, choć z punktu widzenia ekonomii oraz dobra obywateli jest absurdalny.

Analizując dane GUS, Ministerstwa Klimatu i Środowiska oraz Ministerstwa Rolnictwa, koszt działalności dzikich zwierząt można dokładnie policzyć. Średnio w ciągu ostatnich dziesięciu lat powodowały straty około 90 mln zł rocznie. Jest to około 0,06 proc. całej produkcji rolnej.

Środowiska myśliwskie stworzyły mit zniszczonych setek tysięcy hektarów upraw, ale nie ma on podstaw w rzeczywistości. Oczywiście należy pamiętać, że dla pojedynczych gospodarstw straty są realnym i istotnym problemem, a rolnikom należy się uczciwa rekompensata. Jednak systemowo dla ogółu produkcji rolnej problem ten praktycznie nie istnieje.

Przyjmijmy średnio kwotę szkód na poziomie 90 mln zł, stanowi to około 0,01 proc. wydatków budżetu państwa z 2025 r. To znacznie mniej więcej 10 groszy na każde 1000 zł wydane przez państwo.

Masowe polowania z nagonką, na których opiera się łowiectwo w Polsce, nie są neutralnym narzędziem „regulacji”. Powodują gwałtowne przemieszczanie się zwierząt, zmianę ich rytmu aktywności oraz opuszczanie dotychczasowych ostoi. Zwierzęta wypłaszane z lasu trafiają na pola, obrzeża miejscowości i do miast. Badania telemetryczne dzików potwierdzają wzrost ruchliwości i migrację pod wpływem polowań zbiorowych.

• Polowania w Polsce wiążą się z dziesiątkami, nierzadko śmiertelnymi, postrzelanymi ludźmi. Przykładów jest niestety wiele FOT. JAKUB WŁÓDEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Największą konsekwencją polowań jest rozregulowanie populacji zwierząt. Masowe odstrzały uruchamiają presję rozrodczą. Badania naukowe wskazują na silny związek między polowaniami a wcześniejszym dojrzewaniem oraz wyższą rozrodczością samic dzika. W praktyce intensywne zabijanie usuwa część osobników, ale jednocześnie przyspiesza odtwarzanie populacji.

Powstaje mechanizm błędnego koła: odstrzał, wzrost presji rozrodczej, migracja, nowe szkody i kolejny odstrzał.

Dłatego to brak masowych odstrzałów może prowadzić do spadku tempa rozrodu, stabilizacji grup rodzinnych i ograniczenia gwałtownych migracji. Mniej polowań oznacza mniej zwierząt wypłaszanych na pola oraz mniejszy wzrost populacji, co docelowo prowadziłoby do jej stabilnego poziomu bez ludzkiej ingerencji. Zatem w konsekwencji zaniechania masowych polowań byłoby też zmniejszenie strat w rolnictwie (wynikających z wyższej rozrodczości, a także wymuszania migracji). Stoi to oczywiście w sprzeczności z kolejnym mitem powielanym przez środowiska myśliwskie, jakoby zaprzestanie polowań prowadziło do nieograniczonego wzrostu populacji.

Polowania w Polsce wiążą się z dziesiątkami – w tym śmiertelnymi – postrzelanymi ludźmi (często postronnymi). Przykładów jest wiele: w 2016 roku zastrzelony został rowerzysta, w 2020 r. chłopiec podczas polowania w sadzie w Kluczkowicach opobaw Lubelskim, rok temu życie stracił 60-letni mieszkaniec w miejscowości Młyniska na Lubelszczyźnie. Każdy przypadek ma własne okoliczności prawne, ale łączy je używanie broni palnej w przestrzeni, w której pracują i odpoczywają inni obywatele.

Dzisiejsze prawo faworyzuje myśliwych. Widać to zarówno w wyrokach (np. myśliwy, który zastrzelił dziecko podczas nielegalnego polowania, dostał karę zaledwie 4 lat i 9 miesięcy pozbawienia wolności), jak i w prawodawstwie – myśliwi są jedyną grupą z uprawnieniami do broni palnej która nie ma obowiązku przechodzenia okresowych badań. Dziś prawo dopuszcza, aby w polowaniach uczestniczyli 80-90-letni myśliwi, którzy z badaniami

Myśliwych w Polsce jest

130

TYS.,

• przekłada się to na ok. 0,3 proc. społeczeństwa

mieli do czynienia jeszcze w PRL. Dodatkowo osoby te mogą legalnie polować zaledwie 150 metrów od zabudowań.

Przy tej okazji warto wspomnieć też o katastrofalnym wpływie łowiectwa na przyrodę. Nieuzasadnione naukowo polowania na ptaki przyczyniły się do redukcji populacji wielu gatunków – przykładowo liczebność głowienki w Polsce spadła o 75 proc. w ciągu 30 lat. Dodatkowy koszt dla przyrody stanowi ołów z amunicji. Jest on rozsiewany w glebie i wodzie, pozostaje w postrzelonych tuszach i zatrzuwa ptaki wodne oraz drapieżne. Europejskie analizy wskazują na śmierć około miliona ptaków wodnych rocznie wskutek zatrucia ołowiem z amunicji oraz na osłabienie kolejnych milionów osobników.

Wśród myśliwych często pojawia się argument, że łowiectwo powinno być chronione jako tradycja lub element kultury, ale sam fakt historycznego zakorzenienia danej praktyki nie przesądza o jej wartości. O tym, czy dana tradycja zasługuje na ochronę i kultywowanie, powinien decydować jej wpływ na społeczeństwo, środowisko naturalne, a także współczesne standardy kulturowe i moralne.

W 2015 roku Polski Związek Łowiecki wnioskował o wpisanie łowiectwa na listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego UNESCO. Wniosek został odrzucony. Kolejny wniosek w 2019 roku wywołał ogólnopolską falę sprzeciwu – w ciągu jednej doby sprzeciw wobec wpisu wyraziło ponad 10 tys. osób, a protest wystosowały też liczne organizacje społeczne. Wniosek PZŁ został odrzucony. Sama reakcja społeczna na te ruchy już pokazuje, że uznanie łowiec-

stwa za element tradycji budzi w polskim społeczeństwie poważny sprzeciw.

Moim zdaniem dla ogółu społeczeństwa i przyrody jedynym sensownym rozwiązaniem jest likwidacja myślistwa w obecnej formie. Szkody łowieckie są realne, ale w skali gospodarki znikome. Państwo może przejąć ich finansowanie bez zauważalnego wpływu na stabilność finansów publicznych. Likwidacja tego systemu spowoduje wzrost poczucia bezpieczeństwa, ustabilizowanie populacji dzikich zwierząt, eliminację konfliktów moralnych oraz że odszkodowania dla rolników będą uczciwie szacowane.

Przy obecnym poziomie urbanizacji całkowite wyeliminowanie wpływu człowieka na ekosystem nie jest możliwe. Należy jednak dążyć do tego, aby ta ingerencja była sprowadzona wyłącznie do sytuacji obiektywnie koniecznych i naukowo uzasadnionych.

Państwo powinno utrzymywać małą grupę myśliwych, z biologicznym wykształceniem oraz szkoleniami z zakresu etyki, którzy interweniowałiby w uzasadnionych przypadkach. Natomiast dzisiejszy model oparty na wydawaniu pozwoleń na zabijanie zwierząt słabo zweryfikowanej grupie osób powinien być jak najszybciej zlikwidowany.

Rozważając aktualny stan prawny dotyczący łowiectwa, warto spojrzeć na osoby, które od lat mają wpływ polityczny i tworzą prawo łowieckie. Myśliwych jest w Polsce około 130 tys., co przekłada się na ok 0,3 proc. społeczeństwa. Ale od lat ta mała grupa ma olbrzymi wpływ na kształtowanie prawa łowieckiego.

W ostatnich 25 latach przez osiem lat ministrami środowiska byli myśliwi (Jan Szyszko i Stanisław Żelichowski). W Sejmie przewodniczącą Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa jest Urszula Pasławska – myśliwa, aktywnie promująca łowiectwo. Nie da się dokładnie wskazać liczby posłów którzy są myśliwymi, według publicznych deklaracji można wskazać ok 10 osób, jednak niektóre źródła wskazują na 30-40 osób. Przytoczone dane mogą wskazywać, że przy podejmowaniu decyzji odnośnie łowiectwa interes bardzo nielicznej w skali kraju grupy może być przedkładany nad obiektywne czynniki i naukowe analizy.

Biorąc pod uwagę analizę gospodarczo-społeczną, trudno znaleźć najmniejsze racjonalne uzasadnienie dla obecnego modelu myślistwa w Polsce. Wraz ze wzrostem świadomości oraz kolejnymi zastrzelonymi osobami społeczeństwo mówi „stop”.

Obecnie trwa zbiórka podpisów pod inicjatywą ustawodawczą „Uwaga Polowanie”. Projekt zakłada ograniczenie negatywnych skutków łowiectwa, zmniejszenie zagrożenia dla bezpieczeństwa oraz umożliwienie właścicielom gruntów niewyrażenie zgody na włączenie ich nieruchomości do obwodu łowieckiego. W takim przypadku zachowałiby oni prawo do odszkodowania za szkody wyrządzone przez zwierzęta. Proponowane rozwiązania mają podstawy merytoryczne i naukowe, a przyjęcie ustawy byłoby milowym krokiem w dobrą stronę dla całego społeczeństwa. ●

Michał Stasiak

Autor jest wykładowcą Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, doktorem nauk technicznych oraz doktorem nauk ekonomicznych.

• Teksty w dziale Opinie wyrażają poglądy autorów i nie muszą odzwierciedlać stanowiska redakcji

Zyta Rudzka dla „Wyborczej”

NIE WIERZĘ W PROSTĘ HAPPY ENDY

Dzięki Nike w moim życiu
jako pisarki wydarzyło się
bardzo dużo.
Ale to również wyzwanie.

Wojciech Szot

Zyta Rudzka do Nagrody Literackiej „Nike” została nominowana już po raz trzeci. W 2023 roku dostała tę prestiżową nagrodę za „Ten się śmieje, kto ma zęby”. Cztery lata wcześniej nominację miała jej „Krótka wymiana ognia”. W tym roku wśród 20 nominowanych książek do Nike znalazła się powieść „Tylko durnie żyją do końca”.

ROZMOWA Z
ZYTĄ RUDZKĄ
pisarką

WOJCIECH SZOT: Co przyniosła ci Nike?

ZYTA RUDZKA: To nagroda, która czyni książkę widoczną. Daje jej niejako drugie życie. Są nowi czytelnicy, są nowe odczytania. Dzięki Nike w moim życiu jako pisarki wydarzyło się bardzo dużo. Ale Nike to również wyzwanie.

„Tylko durnie...” zaczęłam pisać jeszcze przed finałem Nike w 2023 roku. Balam się,

że przez nagrodę i liczbę wydarzeń, które ona uruchamia, nie będę mogła dokończyć nowej powieści. Balam się blokady pisarskiej, ale też tego, że postanowię ścigać się sama ze sobą. Na szczęście to nie nastąpiło.

Patrząc na twoje trzy ostatnie książki, można powiedzieć, że jesteś pisarką bardzo konsekwentną. Można znaleźć dla nich wspólne mianowniki.

– Z pewnością jestem konsekwentna w tym, że zajmuję się pisaniem historii bardzo intymnych, czułych na pojedynczy los. Nie obciążam swoich książek researchem, jak to się teraz mówi. Pracuję w języku, ale zależy mi też na opowieści. Język nie jest ramą ani popisem autorskim, lecz czymś, co opowiada historię. Ważny jest dobór słów, rytm – od tego zależy uroda powieści. Za każdym razem staram się znaleźć trochę inny język dla swoich bohaterów. Nie chcę, by był to język przezroczysty.

Umiałabyś takim pisać?

– Wydaje mi się, że tak. Kto zna moje książki, ten wie, że piszę portrety. Żeby wydobyć

bogactwo postaci, stworzyć portret wieloznaczny, będący opisem jakiegoś doświadczenia egzystencjalnego, muszę sięgać po języki, które same przez się coś mówią. Język staje się czymś w rodzaju sygnatury moich postaci.

Lida z „Tylko durnie...” i Wera z „Ten się śmieje...” to postacie niezwykle wyraziste. Ale jednak różne od siebie.

– I całe szczęście. Chciałam, żeby były inne. Bohaterka „Ten się śmieje...” to Wera, która mówi Werą. Dałam jej język, który narzucał się mnie samej. Jak kończyłam pisać książkę, to cała mówiłam Werą. Wydobyć z siebie innego głosu, zbudowanie go tak, by nie był podobny, było zatem dla mnie wyzwaniem.

Jednocześnie wcale nie jestem przekonana, czy to są bardzo wyraziste postaci. Może każdy z nas jest wyrazisty, tylko tego nie umiemy dostrzec, póki nie zostaniemy osadzeni w centrum wydarzeń? Jako pisarce zależy mi na tym, by odsłonić swoją postać. Pokazać jej potrzeby, pożądlivość, dać jej dzieciństwo i zbudować życie. Być może dlatego

piszę je radykalnie, ostro. Do tego dochodzą decyzje artystyczne, pisanie krótkimi zdaniami, podcinanie języka tak, by oddać to, jak przeżywają świat moje bohaterki.

Świat staje się miejscem coraz trudniejszym do życia. Dzisiaj o wszystko trzeba walczyć. Moi bohaterowie się z nim cały czas zmagają. Dlatego, gdybym dała im kwiecisty, rozbudowany język, ich doświadczenie egzystencjalne uległoby zafalszowaniu.

Przemysław Czapliński w rozmowie o nagrodzie Nike i zmianach w polskiej prozie ostatnich trzydziestu lat mówił, że polska proza ewoluowała od opisu rodzinnego piekła do próby znalezienia porozumienia w ramach tejże rodziny. „Tylko durnie...” czytałem właśnie jako opowieść o komunikacji w rodzinie zbudowanej przez Lidę na jej zasadach.

– To w pewnym stopniu książka o spotkaniu ojca i córki. Po latach, w dorosłym życiu. Ojciec czuje, że nadchodzi śmierć, szuka porozumienia. Ona, po ucieczce przed wygodnym, mieszczańskim życiem, jest wo-

OGŁOSZENIE

Kraj/34448290

30^{lat}
Nike
Nagroda Literacka

wyborcza.pl/nike

REKLAMA

MECENASI STRATEGICZNI:

PANATTONI

MECENASI:

PARTNER GŁÓWNY:

WSPÓŁORGANIZATOR GALI:

bec niego nieufna. Ale nie chcę pisać powieści psychologicznej, w której dwie strony będą przerzucać się racjami i zarzutami. Nie chcę skupiać się tylko na rodzinie. Interesuje mnie coś więcej.

Wspólnota?

– Tak. Wspólnota, którą człowiek może stworzyć poza rodziną. Tematem mojej powieści jest trud budowania tej wspólnoty. I jej rozpad.

Mam trójkę bohaterów. Lidę, Rocha i Ziuta. A właściwie czterech, bo jest jeszcze prosiak Elvis. Na marginesie: najchętniej bym mówiła, że to jest powieść o prosiaku. Ale wracając... Gdy umiera Elvis, trio postanawia go pochować. Po wszystkim siedzą obok siebie i Lida w monologu wewnętrznym mówi: „Nie mamy już sobie nic do powiedzenia, co nas bardzo zbliża”. Jakbym pisała na przekór właśnie tym, którzy uważają, że zawsze trzeba szukać porozumienia. Dzisiaj chętnie używamy języka terapii, pseudonaukowego, przez który nie widać człowieka.

Kto zna moje książki, ten wie, że piszę portrety. Nie jestem jednak przekonana, czy to są bardzo wyraziste postaci. Może każdy z nas jest wyrazisty, tylko tego nie umiemy dostrzec?

Gdy pisałaś „Tylko durnie...”, powiedziałaś mi, że to książka o miłości. I sprawdziło się. To dość nieoczywiste pisać dzisiaj o miłości. – Miłość jest bardzo trudna do zapisania. Jak uniknąć kiczu, sentymentalizmu? Trzeba pisać czule, a ja czule nie lubię. Związki, które opisuję w swoich powieściach, są nieoczywiste. W „Durniach...” mamy do czynienia z trójkątem, ale nie jakimś bardzo eleganckim „ménage à trois”. To nie jest też bardzo dramatyczny trójkąt. Po prostu pewna konfiguracja, w której wydarza się historia miłosna.

Fascynuje mnie trudny do uchwycenia i opisanie moment wygaszania się miłości. Także miłości erotycznej. Moment, gdy jeszcze coś się tli, ale już powoli się wytrąca. Pytam o to, w jaki sposób konfrontujemy się z tym momentem, który często jest początkiem starości, a zawsze świadectwem przemijania.

Piszesz o życiu, przed którym nie uciekniemy. – Literatura nie powinna upraszczać świata. Nie wierzę w proste happy endy. A jednocześnie wydaje mi się, że „Durnie...” kończą się happy endem. „Całe lato pływałam, nie tracąc ani jednego dnia na sprawy ważne” – myśli Lida. Przyznaj, że to radosne zakończenie.

Może na inny „happy end” nas dzisiaj nie stać? Twoja nagrodzona Nike powieść „Ten się śmieje, kto ma zęby” ukazała się już w kilkunastu językach. Między innymi po angielsku, chorwacku, czesku, francusku, niemiecku, litewsku, serbsku, słowacku, ukraińsku, hiszpańsku... W tym roku na Światowym Kongresie Tłumaczy Literatury Polskiej spotkałaś się ze swoimi tłumaczami i tłumaczkami. Jakie to było doświadczenie? – Niewiarygodne. Od razu wytworzył się między nami jakiś rodzaj bliskości, którego się zupełnie nie spodziewałam. To doświadczenie wspólnego nurkowania w polszczyźnię zbliża w niezwykły sposób. Tłumacze czytają inaczej. Mają inne oko, ucho i serce

do literatury. Przed tłumaczem trudniej się ukryć. Nie piszę autobiograficznych powieści, ale czasami coś przemycam ze swojego życia. Życie prywatne też się pisarce przydaje. Okazuje się, że oni potrafią rozgryźć te momenty. Fascynuje mnie to, że moi tłumacze mają grupę w sieci, na której dyskutują między innymi o tym, co napisałam. Czasem się tam pojawiają pytania do mnie, ale oni sami się przepytują, czasem zapominając, że mam wgląd w to. Ile oni rzeczy znaleźli! „Ten się śmieje...” ukazał się już w dwiętnastu językach. To mnie naprawdę zaskakuje. Werę, bohaterkę książki, wymyśliłam na warszawskim bazarze. Patrzyłam na kobiety, które zapadają się w biedę. Samotne, biedne, ale pyskate. Próbowałam się wczuć w energię bazaru i tych kobiet, gdy lepiłam Werę. I nagle się okazuje, że ta warszawska Wera jest zrozumiała w Atenach czy Buenos Aires. Tu opowiem ci ciekawostkę. Barbara Gill Żmichowska, tłumaczka argentyńskiego wydania „Ten się śmieje...”, zdecydowała się sięgnąć po lunfardo, żargonowy hiszpański, który jest używany w Buenos Aires. Początkowo był to język biednych dzielnic – tych, w których powstawało tango. Dzięki temu Wera dostała język, którym stała się bliska czytelnikom na drugim końcu świata.

Pisarze i pisarki walczą o zapis w ustawie o książce, który zagwarantuje im tantiemy w minimalnej wysokości 10 procent od ceny okładowej. – Nie jestem członkinią Unii Literackiej, ale kto wie – może to się zmieni. Na pewno kibicuję. Bardzo mi się podoba kampania dotycząca 10 procent i uważam ją za bardzo słuszną. Mam jednego wydawcę od wielu lat. W.A.B. wydaje moje nowe książki, wznosiła też starsze tytuły. To, co najbardziej cenię we współpracy z nimi, to wolność. Niczego mi nie narzucają – wyjazdów, udziału w promocjach. Raczej dużo piszę i nie lubię wyjeżdżać, bo piszę tylko w domu. Długo się męczę nad tekstem: poprawiam, cyzeluję. Dzięki temu redakcja nie jest jakoś skomplikowana. Jestem z niej bardzo zadowolona, zwłaszcza że wiem, jak różne bywają relacje z redaktorami.

Pamiętam, jak przyszłam do W.A.B. z „Krótką wymianą ognia”. Opowiedziałam, o czym ta powieść będzie. O starej kobiecie, która pewnego dnia zaczyna mówić do studni i opowiada swoje życie. Myślałam: kto to kupi, przecież to nikogo nie zainteresuje. A jednak. Sztuka uwodzi przewrotnie. Pytałam „moich” tłumaczy, dlaczego zabrali się za moje książki, bo warto pamiętać, że to tłumacze często proponują tytuły wydawcom. Mówili: U nas tego nie ma. To jest dowód na to, że warto – na ile to możliwe – iść swoją ścieżką, nie gromadnie. ●

Rozmawiał Wojciech Szot

Nagroda Literacka „Nike”

- Nagroda Literacka „Nike” jest przyznawana za najlepszą książkę roku. Siedmioro finalistów i finalistek poznamy 4 września, a laureata lub laureatkę podczas uroczystej gali, która odbędzie się 4 października br. w gmachu Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie. Transmisja gali będzie dostępna na żywo na antenie TVP2 i TVP Kultura o godz. 20.30 oraz na Wyborcza.pl.
- **Organizator:** Fundacja Nagrody Literackiej „Nike”
- **Współorganizator:** „Gazeta Wyborcza”
- **Współorganizator gali:** Telewizja Polska
- **Mecenasi strategiczni:** Fundacja Roberta Dobrzyckiego, Panattoni
- **Partner główny:** Totalizator Sportowy
- **Mecenasi:** Orlen, KRUK
- **Partner wydarzenia:** Grupa Agora
- **Patroni medialni:** Radio ZET, Radio TOK FM, Chilli Zet, Gazeta.pl, AMS

W kinach od piątku

Po co tworzymy iluzję?

• **Marielle niczym wszytkowiedzący bóg obserwuje i ocenia rodziców**
FOT. AURORA FILMS

Co się stanie, kiedy córka pozna pełną szczerłość na pewno nam służy? Film „O czym wie Marielle” pokazuje, że wychowanie dzieci to ciągle lawirowanie między prawdą a kłamstwem.

Piotr Guszowski

To nieprawda. Było inaczej, niż opowiedziałeś – wypala niespodziewanie nastoletnia Marielle, uprawiając rodziców w konsternację. Widzowie wiedzą jednak, że ma rację. Wbrew temu, jak to przedstawił, Tobias wcale nie postawił się współpracownikowi przy wyborze okładki nowej książki. Ale skąd córka miałaby o tym wiedzieć? – Widzę i słyszę wszystko, co robicie – wyznaje Marielle. Pomyśl na scenariusz „O czym wie Marielle” (film pokazywany był w konkursie głównym na Berlinale) zrodził się, zanim Frédéric Hambalek został ojcem. Zobaczył u znajomych elektroniczną nianię i naszła go refleksja, że coś jest w tym nie w porządku. – Poczulem, że to pewne naruszenie. Zacząłem się zastanawiać, jak funkcjonuje prywatność w rodzinie – wspomina reżyser.

POD FASADĄ

Hambalek zwraca uwagę, że rodzice tworzą przed dziećmi iluzję tego, jak należy się zachowywać. – Problem w tym, że dorośli najczęściej sami nie przestrzegają zasad. Zacząłem się zastanawiać, po co właściwie tworzymy tę iluzję i czy można wychowywać dzieci inaczej, pozostając wobec nich naprawdę szczerym – tłumaczy niemiecki reżyser. W filmie odwraca wspomniany stan: dziecko staje się moralnym autorytetem, który obserwuje i ocenia rodziców niczym wszytkowiedzący bóg. Julia (w tej roli Julia Jentsch) i Tobias (Felix Kramer) początkowo są przekonani, że córka żartuje i tylko się z nimi droczy. Tyle że Marielle zaczyna ujawniać zaskakująco dużo szczegółów z ich życia – również wydarzeń, przy których nie mogła być obecna. Skąd miałaby o nich wiedzieć? Matka zaczyna jej wierzyć, a szybki rachunek sumienia sprawia, że jest pełna obaw. Ojciec wybiera

drogę wyparcia. Ostrzega Marielle, że jeśli nie powie prawdy, będą musieli przejrzeć jej tablet. – Przecież już to robicie – słyszy w odpowiedzi. Niespodziewanie dwoje dorosłych ludzi musi skonfrontować się z tym, co od lat ukrywali pod fasadą poukładanego i szczęśliwego związku: z kłamstwami oraz przemilczeniami, które na co dzień pozwalają im tę fasadę utrzymać.

ZDROWE GRANICE SZCZEROŚCI

Świadomość, że Marielle widzi i słyszy to, co robią, sprawia, że rodzice zaczynają zachowywać się inaczej. Ojciec próbuje udowodnić córce, że potrafi uniknąć kolejnego poniżenia i zawalczyć o swoje zdanie na zebraniu. Matka nie tylko ucina biurowy romans. Wie, że jest obserwowana, więc zaczyna odgrywać rolę. Oczywiście to nie działa. Dziewczyna wyczuwa fałsz w jej zachowaniu. Dopiero z czasem w Julii rodzi się rodzaj buntu. Czuje, że jej prawa zostały naruszone. Postanawia żyć w zgodzie ze swoimi pragnieniami, otwarcie informując o tym rodzinę. Tylko czy całkowita szczerłość rzeczywiście jest tym, czego potrzebujemy od najbliższych? Według Hambaleka film w gruncie rzeczy tylko podkręca coś, co dzieje się w każdej rodzinie. Dzieci od zawsze widzą więcej, niż rodzicom się wydaje, a rodzice wiedzą o nich więcej, niż dzieci chciałyby przyznać. Telepatyczne zdolności Marielle jedynie podnoszą stawkę: odbierają obu stronom możliwość ukrywania cegółkowiek. „Dar” – czy raczej należałoby powiedzieć przekleństwo córki, która zyskuje dostęp do intymnego świata rodziców – sprawia, że ci nie mają już gdzie się schować. Nieprzypadkowo „O czym wie Marielle” rozgrywa się w sterylnych, nowoczesnych wnętrzach z wielkimi oknami. Hambalek chciał, żeby otwartość tych przestrzeni była pozorna: wszędzie można zajrzeć, a jednak wciąż coś pozostaje ukryte. „O czym wie Marielle” przypomina rodzinny eksperyment. Frédéric Hambalek porusza się między czarną komedią a bolesną psychodramą. Pokazuje, że wychowanie dzieci – a nawet szerzej: nasze funkcjonowanie w społeczeństwie – to ciągle lawirowanie między prawdą a kłamstwem. Zastanawia się, czy pełna szczerłość i otwartość na pewno uczyniłaby nasze życie lepszym. Ile prawdy jesteśmy w stanie znieść – i kiedy? To właśnie kłamstwa różnego kalibru pozwalają zachować prywatność, oszczędzić komuś bólu, uniknąć konfliktu. Bez nich trudno byłoby utrzymać nie tylko bliskie relacje, ale i społeczny porządek. ●

• „O czym wie Marielle” w kinach od 21 sierpnia

Witamy
w Polsce

Cykl
Witamy w Polsce
tworzy zespół
kilkudziesięciu
reporterów
„Wyborczej”
pracujących
w redakcjach
w całym kraju.

POCIĄG DO WŁADZY

Nowy prezes i wiceprezeska spółki PKP Linia Hutnicza Szerokotorowa z Zamościa robili kariery w czasie rządów PiS. A nowy dyrektor to „tłusty kot” tej partii. – Powiedzieć, że to jak cios z płaskacza, to nic nie powiedzieć – grmią pracownicy.

Jednocześnie nowy prezes wycina pracowników, którzy przyszedli do spółki po wygranych wyborach przez koalicję 15 października.

Tymczasem kolejowa spółka z miesiąca na miesiąc zwiększa straty i coraz bardziej się zadłuża. O ile w zeszłym roku miała niespełna 7,5-milionowy zysk, to w pierwszym półroczu 2026 – według informacji „Wyborczej” – zanotowała blisko 20 mln stratę.

– Spadają przewozy i wszystko rozłazi się w szwach. Interwenujemy w zarządzie PKP i Ministerstwie infrastruktury, ale decydenci tylko wzruszają ramionami i uciekają od nas wzrokiem. Tak jakby już dawno położyli na nas lagę. „Bo wy ze ściany wschodniej, daleko od stolicy, gdzie suweren zawsze wybierze PiS i Konfederację” – wypsnęło się ostatnio jednemu z kolejowych oficerów związanemu z Koalicją Obywatelską – opowiadają „Wyborczej” pracownicy PKP LHS.

PROKURATURA ROZLICZA KSIĘSTWO TRACICHLEBA

Spółka PKP Linia Hutnicza Szerokotorowa to największa firma na Zamojszczyźnie, która zatrudnia ponad 1,3 tys. osób. I największy pracodawca w 60-tysięcznym Zamościu, drugim pod względem wielkości mieście Lubelszczyzny.

Zarządza najdłuższym w kraju, 400-kilometrowym, szlakiem szerokotorowym, łączącym Hrubieszów na Lubelszczyźnie przy granicy z Ukrainą ze Sławkowem w Zagłębiu Dąbrowskim. Ponad połowa przewozów to sprowadzana z Ukrainy do Polski ruda żelaza.

Za czasów rządów PiS fotel prezesa PKP LHS był przypisany do Zbigniewa Tracichleba, w przeszłości maszynisty i związkowca „Solidarności”, który został wyrzucony z firmy w czerwcu 2024 r. przez koalicję 15 października. To jeden z „tłustych kotów” PiS z zarobkami blisko 40 tys. zł miesięcznie. Dziś jego rządy w PKP LHS rozlicza zamojska prokuratura. Zarzutów w sprawie nikomu dotąd nie postawiono.

Tracichleba zastąpił Łukasz Górecki, fachowiec, który jeszcze za rządów PO-PSL zasiadał w radzie nadzorczej PKP LHS. Pod koniec lipca 2025 r. Górecki stracił posadę bez podania przyczyn. Co ciekawe, został odwołany przez radę nadzorczą po 11 miesiącach i 27 dniach. Pięć dni później otrzymałby pełną odprawę, a nie jej część (różnica to kwota ok. 40 tys. zł). Dymisja Góreckiego dziwiła, tym bardziej że w pierwszy półroczu 2025 r. spółka zarobiła na czysto prawie 23 mln zł.

Góreckiego zastąpił Marcin Protas, prawnik związany z PSL-em i eurodeputowanym Krzysztofem Hetmanem. W marcu 2026 r., ledwie po czterech miesiącach rządów, zrezygnował z funkcji prezesa. Zrobił to, jak mówi się nieoficjalnie, z powodu kiepskich wyników spółki (o szczegółach piszemy poniżej).

KIM JEST LESZEK BOROWIEC

Wraz z dymisją Protasa zakończyły się w spółce rządy ludzi związanych z koalicją 15 października.

W maju konkurs na stanowisko prezesa PKP LHS wygrał pochodzący spod Biłgoraja Leszek Borowiec. Dla porządku nie ma on nic wspólnego z Andrzejem Borowcem, za czasów PiS dyrektora Lasów Państwowych w Lublinie, który miał pomagać w ucieczce Marcina Romanowskiego do Budapesztu w grudniu 2024 r., a potem na Węgrzech go odwiedzał.

Z biogramu ze strony internetowej PKP LHS można się dowiedzieć, że Leszek Borowiec jest naukowcem, doktorem habilitowanym i pracownikiem naukowo-dydaktycznym Katedry Finansów i Rachunkowości Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego.

„Pełnił funkcję dyrektora w biurze sprzedaży PKP LHS ds. finansowych i analiz. Wcześniej był członkiem zarządu ds. finansowych w PKP Cargo oraz ekspertem w Departamencie Regulacji Rynku Urzędu Transportu Kolejowego. Doświadczenie zdobywał również w spółkach Skarbu Państwa, gdzie pełnił funkcje zarządcze w obszarze finansów (Grupa Orlen, Grupa Poczta Polska)” – czytamy na stronie PKP LHS.

Przyjrzelśmy się jednak bliżej karierze Leszka Borowca. W PKP Cargo do zarządu wszedł w marcu 2018 r. i tę funkcję sprawował przez ponad trzy i pół roku, do października 2021 r., czyli w samym środku rządów Prawa i Sprawiedliwości.

Proszę mi wierzyć, w tamtych czasach nikt spoza ścisłego, pisowskiego, zaufanego układu absolutnie nie mógłby sprawować tak ważnej funkcji, w tak ważnej spółce skarbu państwa, jaką jest PKP Cargo

– tłumaczy „Wyborczej” kulisy tej nominacji polityk koalicji 15 października związany z grupą PKP.

I jeszcze kilka istotnych faktów. Borowiec w zarządzie PKP Cargo odpowiadał za finanse. Kiedy odejmował tę funkcję w 2018 r. PKP Cargo miało prawie 184 mln zł zysku, a gdy ze stanowiska ustępował – po-

nad 225 mln zł straty. Tak samo było z kursem akcji PKP Cargo na giełdzie. W marcu 2018 r. wynosił on średnio 60 zł, a w październiku 2021 r. – już tylko 19 zł.

ZWIĄZKI Z DUSZPASTERSTWEM KOLEJARZY

– Kiedy w maju 2026 r. prezes Borowiec wygrał konkurs na prezesa spółki PKP LHS, oświadczył nam na początku, że jest nie do ruszenia, bo nikt w centrali PKP nie pozwoli sobie ze względów wizerunkowych na kolejną wymianę. „Ja zostanę tutaj szefem co najmniej do wyborów jesienią 2027 r., obwieścił” – opowiadają „Wyborczej” pracownicy spółki z Zamościa.

Dziś zarząd spółki PKP LHS jest dwuosobowy. Jego członkinią ds. handlu i eksploatacji jest Aleksandra Adamska-Ziętek. Do zarządu weszła jeszcze pod koniec 2025 r., wraz z prezesem Marcinem Protasem. A po jego dymisji, do czasu wyboru Borowca w maju 2026 r. samodzielnie kierowała kolejową spółką.

Do PKP LHS weszła jeszcze w 2016 r. Osobiście ściągnął ją tam Tracichleb. W kolejowej spółce zrobiła błyskawiczną karierę, szybko zostając pełnomocniczką zarządu ds. przewozów intermodalnych (kontenery). Potem, mimo zmiany rządu i dojściu do władzy koalicji 15 października, swoją posadę niespodziewanie zdołała zachować.

Aleksandra Adamska-Ziętek jest córką Teresy Adamskiej, działaczki kolejowej „Solidarności” i ważnej osoby w Katolickim Stowarzyszeniu Kolejarzy Polskich. Adamska seniorka jest tam prezeską ds. programowych oraz rzecznikiem prasowym.

Katolickim Stowarzyszeniem Kolejarzy Polskich, które ma siedzibę w Lublinie od ponad 20 lat, kieru-

W spółce PKP LHS awansują ostatnio ludzie kojarzeni jednoznacznie z PiS, a posady tracą menedżerowie zatrudniani po 2024 r., czyli kojarzeni z koalicją 15 października

• **Spółka PKP Linia Hutnicza Szerokotorowa to największa firma na Zamojszczyźnie**
FOT. WOJCIECH PACEWICZ/PAP

je ks. Eugeniusz Zarębiński, krajowy duszpasterz kolejarzy. To także kapelan Związku Solidarności Polskich Kombatanatów Regionu Środkowo-Wschodniego w Lublinie i proboszcz parafii pw. św. Stanisława z lubelskiej dzielnicy Sławinek. To jednak przede wszystkim przyjaciel Zbigniewa Tracichleba od czasów kolejarskiej „Solidarności”. Panowie z przyjaźnią nigdy się nie kryli.

JAK „TŁUSTY KOT”

Ludzie kojarzeni z PiS odzyskali nie tylko zarząd spółki PKP LHS. Robią tam kariery na posadach menedżerskich. A trzeba wiedzieć, że fotel dyrektorski to pensja nawet ok. 20 tys. zł. Jak na mały, powiatowy Zamość, to uposażenie więcej niż przyzwoite.

Przykładem takiej kariery jest Zenon Drużyński. Na początku lipca tego roku ku zdumieniu niemal wszystkich został zastępcą dyrektora biura eksploatacji PKP LHS. Jak podkreślają pracownicy kolejowej spółki, tę posadę utworzono specjalnie dla Drużyńskiego. Mimo że siedziba biura spółki PKP LHS znajduje się w Zamościu, Drużyński pracuje w Sędziszowie, bo tam mieszka.

Drużyński to kolejny po Tracichlebie „tłusty kot” z PiS, który robił karierę w spółkach skarbu państwa. W 2019 r. został prezesem spółki – PMT Linie Kolejowe, w stu procentach należącej do koncernu miedziowego KGHM. W sprawozdaniu finansowym za 2022 r. spółka podała łączne wynagrodzenie jednoosobowego zarządu PMT Linie Kolejowe – ponad 539 tys. zł. A to oznacza, że Drużyński otrzymywał tam pensję w wysokości ok. 50 tys. zł. Z KGHM odszedł dopiero w 2024 r. po objęciu władzy w państwie przez koalicję 15 października.

To nie wszystko. Od lipca dyrektorem handlowym w PKP LHS został Adam Hałasa. To syn Edmunda Hałasy, byłego maszynisty, członka sekcji krajowej kolejowej „Solidarności”, a przede wszystkim przyjaciela Tracichleba. Żoną Adama Hałasy jest Agnieszka Hałasa, w czasach rządów Tracichleba w PKP LHS była rzeczniczką kolejowej spółki. Zasłynęła tym, że brała udział w kampanii przed wyborami parlamentarnymi 2023 r. otwierając promując kandydata PiS i rozdając na miejskim targowisku krówki z jego nazwiskiem.

Na tym nie koniec, bo po objęciu posady prezesa przez Leszka Borowca do sekretariatu PKP LHS dumnie powróciły dwie panie sekretarki, zatrudnione tam w czasach Tracichleba.

W spółce PKP LHS awansują ostatnio ludzie kojarzeni jednoznacznie z PiS, a posady tracą menedżerowie zatrudniani po 2024 r., czyli kojarzeni z koalicją 15 października.

– Z firmy musiał odejść m.in. dyrektor wydziału obsługi zarządu, rzecznik prasowy i pełnomocnik zarządu ds. korporacyjnych w jednym, ekspert z biura promocji, a dyrektorka wydziału kadr i płac po zmianie wewnętrznego regulaminu organizacyjnego została przeniesiona na inne pomniejsze stanowisko. Takich przypadków PKP LHS jest dużo więcej – wyliczają pracownicy spółki PKP LHS.

NOWA WŁADZA I MILIONOWE STRATY

Pracownicy spółki PKP LHS sytuacją w spółce od kilku tygodni starają się zainteresować posłów koalicji 15 października, władze ministerstwa infrastruktury i zarząd PKP, właściciela spółki PKP LHS. Za każdym razem odbijają się od ścian.

– Nie po to zdzieraliśmy podeszwy podczas marszów i demonstracji przeciwko rozkradaniu państwa przez ekipę PiS, by teraz beczynninie patrzeć, jak ludzie z tej samej ekipy wracają do władzy w ważnej spółce skarbu państwa. I to za przyzwoleniem koalicji 15 października – argumentują pracownicy PKP LHS, którzy opowiadają „Wyborczej” o nowych porządkach w spółce.

Według nich ostatnią deską ratunku jest planowane wystosowanie listu otwartego do premiera Donalda Tuska.

Tymczasem wyniki finansowe PKP LHS lecą na łeb na szyję. Jeszcze kilka lat temu spółka w zasadzie pozbawiona na szerokich torach konkurencji, z roku na rok generowała dziesiątki milionów zysku. Złoty okres PKP LHS to końcówka rządów PiS, kiedy wybuchła wojna w Ukrainie i zdecydowana większość towarów jeździła tam właśnie po szerokich torach.

W ostatnich kilkunastu miesiącach koniunktura wyraźnie osłabła. Wystarczy powiedzieć, że PKP LHS w pierwszym półroczu 2025 r., jeszcze za rządów preesa Góreckiego (kojarzony z PO), wypracowała 22,8 mln zł zysku netto, czyli prawie dwie trzecie planu rocznego. Jednak cały rok ubiegły PKP LHS zamknął jedynie 7,5-milionowym zyskiem. A to oznacza, że w drugiej połowie 2025 r. spółka zanotowała pokaźny zjazd.

O ile sytuacja finansowa spółki w roku 2025 była stosunkowo stabilna, o tyle w tym roku już jest bardzo zła. PKP LHS – według naszych informacji – zanotował prawie 19-milionową stratę. Ratując sytuację, władze spółki zaciągają kolejne milionowe kredyty, które trzeba będzie spłacać.

Eksperci rynku kolejowego alarmują, że spółka powinna się szybko restrukturyzować i przekształcić w nowoczesną firmę transportowo-logistyczną. Pracownicy PKP LHS przypominają, że taki plan chciał wdrażać odwołany przed rokiem prezes Górecki.

Tymczasem eksperci wskazują coraz większe zagrożenia globalne, jak otwarta w zeszłym roku ponad 20-kilometrowa linia kolejowa o rozstawie osi europejskiej między granicą ukraińsko-słowacką i miastem Użgorod w rejonie zakarpackim. Ukraińcy posiadają plany budowy kolejnych linii europejskich, m.in. do Lwowa czy Łucka na Wołyniu. A to oznacza, że linia szerokotorowa PKP LHS będzie coraz bardziej marginalizowana.

PYTAMY PREZESA BOROWCA O DRUŻYŃSKIEGO

O obecną politykę personalną i nominacje dyrektorskie dla ludzi związanych z PiS i Tracichlebem, osobą w zainteresowaniu prokuratury, „Wyborcza” zapytała zarząd PKP LHS.

– Pan Zenon Drużyński jest zatrudniony w branży kolejowej od roku 1997. W spółce PKP LHS rozpoczął pracę od momentu jej powołania w 2001 r. (...). Powierzenie tej funkcji [zastępcy dyrektora biura eksploatacji – red.] było wynikiem oceny kompetencji, wiedzy, doświadczenia, a także oceny przydatności dla tego obszaru działalności spółki – odpowiedziały władze spółki.

I dalej: – Przy obsadzie stanowisk oceniano doświadczenie i wiedzę pracowników oraz ich kwalifikacje dla poszczególnych obszarów funkcjonowania PKP LHS (...). Przed objęciem stanowiska dyrektora biura Handlu Adam Hałasa przez wiele lat pełnił funkcję zastępcy dyrektora wydziału handlu. W tym okresie uczestniczył w tworzeniu i realizacji polityki handlowej spółki, odpowiadając m.in. za rozwój usług spedycyjnych i celnych, realizację projektów przewozowych (...).

Zapytaliśmy prezesa Borowca także o pomysł zarządu spółki PKP LHS na dramatycznie pogarszające się wyniki finansowe?

„Ze względu na działania wojenne w Ukrainie, w ostatnim okresie nastąpił spadek przewozów rudy żelaza z rejonów Krzywego Rogu do huty w Dąbrowie Górniczej. Jest to czynnik o charakterze zewnętrznym, który ma wpływ na bieżącą sytuację finansową. W związku z powyższym Zarząd prowadzi działania o charakterze optymalizacyjnym po stronie kosztów jak i szereg inicjatyw w zakresie wzrostu przychodów (...)” – odpowiedział prezes Borowiec. ●

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34447581

OGŁOSZENIE

Syndyk masy upadłości R-TRANS sp. z o.o. w upadłości z siedzibą ul. Krakowska 60, 43-300 Bielsko-Biała ogłasza aukcję na sprzedaż:

Prawo własności nieruchomości gruntowej niezabudowanej, objętej KW: GL1J/00010838/6 , składającej się z działek: 1188/13 i 1189/13 o pow. 1,0791 ha położonej w Jastrzębju Zdroju przy ul. Powstańców Śląskich 210.

Minimalna cena wywoławcza sprzedaży w/w nieruchomości wynosi 293.400,00 zł (dwieście dziewięćdziesiąt trzy tysiące czterysta zł).

Do ceny sprzedaży zostanie doliczony podatek VAT.

Warunkiem przystąpienia do aukcji jest:

- wpłata **wadium** w wysokości **10 %** ceny wywoławczej przedmiotu aukcji na rachunek bankowy upadłego: **ERSTE BANK: 17 1090 2590 0000 0001 6151 2257**
- oświadczenie, że oferent zapoznał się ze stanem faktycznym i stanem prawnym przedmiotu przetargu i nie wnosi do niego zastrzeżeń oraz wyraża zgodę na wyłączenie rękojmi za wady fizyczne i prawne na zasadzie art. 558 § 1 kodeksu cywilnego.
- zobowiązanie się nabywcy do pokrycia wszelkich kosztów i ciężarów /podatki, opłaty/ związane z zawarciem umowy sprzedaży oraz z przeniesieniem praw,
- *złożenie oświadczenia, że oferent zapoznał się z warunkami i regulaminem aukcji.*

Aukcja odbędzie się w dniu **11 września 2026** r. godzina **10.00** w Sądzie Rejonowym Wydział VI Gospodarczy w Bielsku-Białej, ul. Bogusławskiego 24, sala nr 44.

Wpłata wadium musi być zaksięgowana na rachunku bankowym masy upadłości najpóźniej w dniu **9 września 2026 r.**

Syndyk zastrzega sobie możliwość zmiany warunków sprzedaży oraz odwołania aukcji w każdym czasie bez jakichkolwiek roszczeń wobec masy upadłości.

Regulamin aukcji oraz informacje dotyczące nieruchomości można uzyskać pod nr telefonu 604 097 702, oraz pocztą elektroniczną: *syndyk.piotr@gmail.com*

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34448166

WM.6840.36.2026WM.6840.36.2026

Prezydent Miasta Gniezna

ogłasza II przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości stanowiącej własność Miasta Gniezna, położonej przy ulicy Marii Konopnickiej w Gnieźnie.

I. Dane dotyczące przedmiotu przetargu:

Przedmiotem przetargu jest nieruchomość, stanowiącą własność Miasta Gniezna, oznaczona geodezyjnie jako działka nr 3482/6 (poprzednia numeracja arkuszowa dz. 38/6 ark. 64) o powierzchni 0.8731 ha, dla której Sąd Rejonowy w Gnieźnie prowadzi księgę wieczystą pod oznaczeniem PO1G/00029516/4.

Nieruchomość usytuowana jest w głębi zabudowy, w bezpośrednim sąsiedztwie budynków wielolokalowych oraz dawnej zabudowy mieszkalnej kamienicznej i jednorodzinnej.

Nieruchomość znajduje się na terenie objętym aktualnym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ulicy Konopnickiej w Gnieźnie, zatwierdzonego Uchwałą nr XXII/307/2020 Rady Miasta Gniezna z dnia 24.06.2020 r. Zgodnie z ustaleniami m. p. z. p. działka przeznaczona jest pod teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej - symbol planu – „**MW/U**” wraz z pasem zieleni izolacyjnej oraz występującą strefą o wysokim poziomie wód gruntowych.

Działka położona jest w granicach archeologicznej strefy ochrony konserwatorskiej.

Zgodnie z zapisami m. p. z. p. obsługę komunikacyjną terenu ustala się z terenu drogi publicznej klasy dojazdowej KD-D.

Dojazd do nieruchomości prowadzi od strony ścisłego centrum miasta poprzez ul. Wrzesińską – wylotowa droga w kierunku Wrześni. Dojazd do działki następuje drogą mieszanej konstrukcji, z kostki betonowej oraz szutrową na odcinku sąsiadującym z wycieniana działką. Wjazd do działki następuje z pasa drogowego o nieurządzonym charakterze.

Działka znajduje się w sąsiedztwie pełnego uzbrojenia sieci: energetycznej, wodociągowej, kanalizacyjnej gazowej. Niezbędną infrastrukturę techniczną nabywca wykona we własnym zakresie i na własny koszt, na warunkach określonych przez dysponentów poszczególnych sieci.

W dziale III księgi wieczystej (obciążenia i ograniczenia) i dziale IV księgi wieczystej (hipoteki) brak jest jakichkolwiek wpisów. Na przedmiotowej nieruchomości nie ciąży żadne ograniczenia ani ograniczone prawa rzeczowe ustanowione na rzecz osób trzecich.

Działka jest ogólnodostępna, niezabezpieczona przed dostępem osób nieuprawnionych do przebywania na terenie.

Nabywca przejmuje nieruchomość w stanie istniejącym.

II. Przetarg odbędzie się dnia 22 października 2026 roku o godz. 10:00 w budynku Urzędu Miejskiego w Gnieźnie, ul. Lecha 6, parter, sala nr 9.

I przetarg odbył się w dniu 14 maja 2026 r. i zakończył się wynikiem negatywnym.

III. Cena wywoławcza, wadium :

Cena wywoławcza wynosi: **3 737 000,00 zł.**

Do ceny nieruchomości należy doliczyć obowiązujący podatek VAT.

Wadium: 740 000,00 zł.

Wadium w wysokości wyżej wskazanej należy wpłacić na rachunek bankowy Urzędu Miejskiego w Gnieźnie, nr: 07 9065 0006 0000 0000 6956 0009, w Banku Spółdzielczym w Gnieźnie z takim wyprzedzeniem, aby w dniu 19 października 2026 roku środki znajdowały się na tym koncie..

Na przelewie należy wpisać „Wadium - sprzedaż ul. Marii Konopnickiej dz. 3482/6”. Wadium wniesione przez uczestnika, który przetarg wygrał zalicza się na poczet ceny nabycia. Pozostałym uczestnikom zwraca się wadium na wskazany przez uczestnika rachunek bankowy nie później niż przed upływem 3 dni od dnia zamknięcia przetargu. Wadium ulega przepadkowi w razie uchylenia się uczestnika, który przetarg wygrał od zawarcia umowy notarialnej.

IV. Warunki przetargu:

W przetargu mogą brać udział osoby fizyczne i prawne, które:

- w terminie wpłata wadium w podanej wyżej wysokości;
- przedłożyć komisji przetargowej przed otwarciem przetargu: dowód wniesienia wadium, w przypadku osób fizycznych dowód tożsamości, w przypadku osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej, a podlegających wpisowi do rejestrów **aktualny wpis, właściwe pełnomocnictwa**, dowody tożsamości osób reprezentujących podmiot;
- przedłożyć **oświadczenie małżonka o wyrażeniu zgody na nabycie** nieruchomości ze środków majątku wspólnego;
- oświadczać, że dokonali wizji lokalnej w terenie oraz zdobyły konieczne informacje o przedmiocie przetargu i zapoznali się z warunkami przetargu.
- Prezydent Miasta Gniezna może odwołać przetarg z ważnych powodów, niezwłocznie podając informacje o odwołaniu przetargu do publicznej wiadomości, poprzez wywieszenie w siedzibie Urzędu Miejskiego w Gnieźnie, ogłoszenie w prasie, a także na stronie internetowej Urzędu Miejskiego, podając przyczynę odwołania przetargu.

V. Publikacja:

Ogłoszenie o przetargu podlega wywieszeniu na okres 60 dni na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Gnieźnie oraz ukazuje się na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Gnieźnie. Informację o ogłoszeniu przetargu podaje się do publicznej wiadomości przez zamieszczenie wyciągu z ogłoszenia w prasie codziennej ogólnokrajowej.

Szczegółowych informacji można zasięgnąć w Urzędzie Miejskim w Gnieźnie, Wydział Majątku Miasta, tel. 61 426 04 91.

Wybory 2027

Strategiczne pytanie nie brzmi wcale: „Czy KO pokona PiS?”

Wyborów 2027 nie rozstrzygnie konflikt pomiędzy KO a PiS. Rozstrzygną je trzy inne kwestie.

ROZMOWA Z

DR. PAWEŁ KOWALSKIM

adiunktem pracowni marketingu politycznego Uniwersytetu Łódzkiego

JERZY WALCZYK: W PiS, także łódzkim, się gotuje, tymczasem KO milczy. Czy to element świadomej strategii?

DR PAWEŁ KOWALSKI: Zachowanie lokalnych struktur KO jest odzwierciedleniem postawy centralnych liderów Koalicji Obywatelskiej.

Z perspektywy marketingu politycznego KO otrzymała prezent – PiS stracił monopol na reprezentowanie dużej części prawicowego elektoratu z powodu pojawienia się Konfederacji Mentzena, Bosaka i Brauna oraz Rozwoju Plus Morawieckiego. Sondaże pokazują, że różnica pomiędzy KO a PiS zaczyna sięgać kilkunastu punktów procentowych. Na pierwszy rzut oka sytuacja wydaje się więc dla Koalicji komfortowa; ma wyraźną przewagę nad PiS, podczas gdy ten koncentruje uwagę na dyscyplinowaniu swoich członków, zwalczaniu projektu politycznego Rozwoju Plus oraz próbach pozyskiwania wyborców Konfederacji.

Gdyby w tej sytuacji Donald Tusk codziennie atakował opozycję, mógłby niechcący wykreować Morawieckiego na potencjalnego lidera prawicy. Dlatego najbardziej racjonalną strategią jest pozwolić prawicy na wewnętrzną rywalizację i wzajemne ataki. Moim zdaniem na dziś to dla KO dobra strategia.

Jest też drugi element, który sprawia, że łódzcy politycy KO milczą na temat drugiej strony sceny politycznej.

PiS w łódzkiej Radzie Miejskiej ma marginalną reprezentację i nie wykazuje większej inicjatywy, by punktować problemy prezydentury Hanny Zdanowskiej. Nie wykorzystał momentu politycznego po referendum odwołującym prezydenta Krakowa. Wywołanie publicznej dyskusji na fali niezadowolonych i krytyki, która pojawia się w mediach społecznościowych wobec władz Łodzi, pozwoliłoby mu – przynajmniej na krótko – przejąć inicjatywę polityczną w Łodzi, zintegrować struktury lokalne i stać się realnym centrum opozycji wobec prezydenta Zdanowskiej.

Zaniechanie tego rodzaju działań pokazało, że lokalnie PiS jest słaby. Jakakolwiek medialna dyskusja na jego temat mogłaby tylko służyć jego promocji.

A jaka strategia dla partii Donalda Tuska byłaby najskuteczniejsza nie tylko na dziś, ale też w szerszej perspektywie?

• **Premier Donald Tusk i prezydentka Łodzi Hanna Zdanowska**

FOT. MARCIN STĘPIEŃ / AGENCJA WYBORCZA.PL

Dotychczasowa strategia KO opierała się przede wszystkim na konflikcie przedstawianym pod hasłem obrony demokracji: europejska, demokratyczna Polska kontra PiS. Donald Tusk próbował zbudować oś politycznej mobilizacji wokół haseł bezpieczeństwa, demokracji i zagrożenia ze strony prawicy. Taka strategia okazała się skuteczna w wyborach parlamentarnych w 2023 r. Za rok czekają nas jednak kolejne wybory. Po kilku latach rządów KO wyborców w coraz mniejszym stopniu będzie interesować pytanie, czy Polska pozostanie demokratyczna i europejska. Będą raczej pytać, czy KO zrobiła przez ostatnie cztery lata, a nie o to, przed kim chce nas uchronić.

Kampania oparta na straszeniu PiS może mieć znacznie mniejszy wpływ niż wcześniej z uwagi na to, że PiS ma 17-20 proc. poparcia, a prawa strona sceny politycznej uległa decentralizacji.

Największym problemem KO jest nie dziś PiS, lecz słabość jej koalicjantów. PSL, Polska 2050, Lewica i Partia Centrum mają łącznie stosunkowo słabe poparcie. Jeżeli kilka procent głosów centrowych wyborców zostanie zmarnowanych pod progiem, KO może wygrać wybory różnicą nawet 8-10 punktów procentowych nad PiS, a mimo to stracić władzę. Dlatego najważniejszą decyzją strategiczną Donalda Tuska przed 2027 rokiem będzie prawdopodobnie architektura list wyborczych, co zresztą zostało już zasygnalizowane przez same-

go premiera, mówiącego publicznie o możliwości budowania szerokiego bloku wyborczego obecnej koalicji.

Ale nawet wobec takiej propozycji pojawiają się istotne zagrożenia. KO prowadzi w sondażach partyjnych, jednak oceny rządu są znacznie gorsze. W lipcowym badaniu CBOS satysfakcję z rządów premiera Tuska deklarowało 31 proc. badanych, a niezadowolone – 58 proc. To bardzo ważny sygnał. KO ma obecnie przewagę przede wszystkim relatywną, a niekoniecznie pozytywną. Inaczej mówiąc, KO jest pierwsza, ponieważ konkurenci są rozbici, a nie dlatego, że rząd posiada bardzo silny społeczny mandat.

Kryzys na prawicy może być dla KO polityczną szansą?

– Jest szansą, ale paradoksalnie może również okazać się pułapką. KO może uznać, że skoro PiS się rozpada, wystarczy obserwować jego agonię. Byłby to poważny błąd strategiczny.

Oczywiście PiS ma własne problemy i na prawicy bardzo wiele się dzieje, ale nie oznacza to, że KO może zacięć ręce. Rozpad czy osłabienie PiS nie prowadzi automatycznie do przepływu jego wyborców do KO. Badania firmy Opinia24 wprost wskazują, że zamieszanie w PiS wzmacnia przede wszystkim obie Konfederacje.

Morawiecki jest szczególnie niebezpieczny dla KO nie dlatego, że odbiera jej obecną wielu wyborców. Może jednak próbować odzyskać wyborców centroprawicowych, którzy nie chcą powrotu twardego PiS Kaczyńskiego, nie identyfikują się z Braunem, uważają Mentzena za zbyt radykalnego, ale są również rozczarowani rządem Tuska. To potencjalnie bardzo duży segment wyborczy. Dlatego z punktu widzenia KO Morawiecki jest strategicznie trudniejszym przeciwnikiem niż klasyczny PiS.

Jarosław Kaczyński pomagał KO utrzymywać polaryzację Tuska kontra PiS. Morawiecki może próbować ją złamać, wprowadzając nową oś podziału: kompetentna centroprawica kontra zużyty konflikt Tusk – Ka-

czyński. To dla KO znacznie bardziej niewygodna rama.

Jakie pan widzi zagrożenia na drodze KO do utrzymania władzy?

– W tej chwili wyborcy mają cztery odrębne oferty na prawicy: PiS, centroprawicowy Rozwój Plus Mateusza Morawieckiego, Konfederację Mentzena i Bosaka skierowaną do młodszego elektoratu oraz radykalne środowisko Brauna. Z perspektywy KO ta sytuacja jest więc potencjalnie korzystna, ale może również stać się zagrożeniem, ponieważ pozostaje praktycznie sama wobec czterech podmiotów konkurujących ze sobą, łącznie jednak dysponujących potencjałem wyborczym przekraczającym sondażowo 50 proc. Wybory wygrywa się bowiem mandatami, a nie pierwszym miejscem w sondażach. Dlatego strategiczne pytanie nie brzmi: „czy KO pokona PiS”, ale „czy będzie w stanie stworzyć większościowy rząd w sytuacji, gdy po prawej stronie rywalizuje ze sobą kilka ugrupowań”.

To zasadniczo zmienia logikę kampanii wyborczej. Jak więc partia Tuska powinna rozgrywać to, co się dzieje na prawicy?

– Powinna zmienić oś komunikacji z wyborcami. Rozłam na prawicy daje jej możliwość wprowadzenia hasła: „Oni walczą o władzę, my rządymy państwem”. Chodzi o pokazanie, że na tym etapie ważne są stabilizacja i bezpieczeństwo, co powinno znaleźć zrozumienie u części wyborców.

Drugi etap przyjdzie w przyszłym roku, gdy KO będzie musiała zaprezentować bilans swoich czteroletnich rządów. Uważam, że właśnie z tym będzie największy problem. Do tej pory nie przypominam sobie żadnego spektakularnego sukcesu KO i Donalda Tuska. Po chwili namysłu przychodzi mi do głowy uruchomienie KPO czy program SAFE, ale dla przeciętnego wyborcy nie są to sprawy bezpośrednio odczuwalne.

Koalicja będzie potrzebowała kilku mocnych dowodów na to, że lu-

dziom żyje się lepiej niż cztery lata wcześniej, a państwo działa sprawnie. Nie jestem doradcą Donalda Tuska, ale KO powinna przede wszystkim pokazać, pod jakimi względami cztery lata jej rządów były lepsze od ośmiu lat rządów PiS. Tego elementu na razie nie widać.

To jaką strategię powinien obrać Donald Tusk przed wyborami?

– Wszystko wskazuje na to, że w KO potrzebna jest zmiana pokoleniowa. Donald Tusk i Jarosław Kaczyński to polityczni oldboje, dlatego szef KO powinien szerzej wprowadzać młodszych ludzi do ścisłego centrum partii. Niedawno próbował wykonać taki ruch, prezentując grupę młodych polityków, których zadaniem ma być poprowadzenie kampanii wyborczej w 2027 roku. To ciekawy ruch marketingowy, ale jednym z głównych problemów koalicji pozostaje kwestia, co KO właściwie chce zaproponować wyborcom w kolejnej kampanii.

Według mnie scenariusze przed przyszłorocznymi wyborami wcale nie są dla KO korzystne.

Strategia KO powinna opierać się na trzech elementach: po pierwsze, na przedstawieniu przekonującego bilansu czteroletnich rządów; po drugie, na wprowadzeniu nowych twarzy, by pokazać, że KO to nie tylko Donald Tusk, a później długo, długo nie; po trzecie, na skutecznym przeprowadzeniu kampanii wspólnie z potencjalnymi partnerami politycznymi. To właśnie wydaje się obecnie największym wyzwaniem dla Tuska i jego ekipy.

Podsumowując: odejście Morawieckiego z PiS jest dla KO dziś korzystne, ale nie musi takim być podczas wyborów parlamentarnych w 2027 roku.

– Rozłam zniszczył dotychczasowy model dominacji PiS, ale jednocześnie rozpoczął powstawanie bardziej zróżnicowanego rynku politycznego po prawej stronie. I właśnie tu leży paradoks. Dla Tuska wygodniejszym przeciwnikiem był jeden PiS na poziomie 30 proc., który można było przedstawiać jako jednolite zagrożenie. Znacznie trudniej walczy się z czterema przeciwnikami: Kaczyński – Morawiecki – Mentzen/Bosak – Braun, ponieważ każdy z nich może odpowiadać innemu segmentowi wyborców.

W związku z tym uważam, że wyborów 2027 nie rozstrzygnie zasadniczo konflikt KO – PiS. Rozstrzygną je trzy inne kwestie: po pierwsze – czy Morawiecki zbuduje trwałą centroprawicową partię, po drugie – ile głosów obecnego obozu rządowego zmarnuje się pod progiem, po trzecie – czy KO do lata 2027 zdoła zmienić narrację z „poprawiliśmy państwo i wasze życie”. Jeżeli KO nie zadba o ten trzeci element, w 2027 może roku wygrać wybory, a jednocześnie przegrać władzę. ●

Rozmawiał Jerzy Walczyk

PAWEŁ KOWALSKI

Osiedla Maltańskie

Prawnik Kościoła zaprzecza własnym słowom

Nie twierdziłem, że żadnej eksmisji na osiedlu Maltańskim nie będzie – przekonywał widzów telewizji WTK adwokat Jacek Masiota. Mamy jednak autoryzowane przez niego wypowiedzi i nagranie rozmowy. Mówi na nim:
– Mam zakaz eksmisji.

Piotr Żytnicki, Mikołaj Woźniak

Jacek Masiota jest pełnomocnikiem Archidiecezji Poznańskiej, która pół roku temu sprzedała deweloperowi osiedle Maltańskie w Poznaniu za 421 mln zł. Na tym jednak jej rola się nie zakończyła. To archidiecezja wystąpiła do komornika o pierwszą eksmisję mieszkańca, który nie chciał się wyprowadzić.

W czwartek 13 sierpnia, dzień po eksmisji, Masiota był gościem telewizji WTK. Duża część programu dotyczyła jego deklaracji sprzed dwóch miesięcy. Mówił nam wtedy: – Mamy wyroki eksmisyjne, ale ich nie wykonujemy. Kościół zakazał eksmisji i nieetycznych działań.

Co mówił pełnomocnik Archidiecezji Poznańskiej

Prowadzący program Mateusz Borys przypomniał Masiocie jego wypowiedzi dla „Wyborczej”.

– Co do zasady mówiłem, że eksmisja jest ostatecznością. Nie twierdziłem, że jakiegokolwiek eksmisji nie będzie – stwierdził na antenie WTK pełnomocnik archidiecezji. Po chwili dodał: – To są twierdzenia wyłącznie redaktora Żytnickiego.

Innymi słowy, Masiota zasugerował widzom, że przypisaliśmy mu słowa, których nie wypowiedział.

Problem w tym, że pełnomocnik archidiecezji przed publikacją autoryzował wszystkie swoje wypowiedzi. Dysponujemy również nagraniem rozmowy, którą przeprowadziliśmy z nim w czerwcu w jego kancelarii.

Jeszcze przed autoryzacją jego wypowiedzi brzmiały tak: – Mamy wyroki eksmisyjne i ich nie realizujemy. To jest decyzja dyskrejonalna kurii metropolitalnej.

I dalej: – Kościół zrobił to, co powinien, czyli przeznaczył pieniądze dla tych ludzi i zakazał eksmisji. Co może więcej zrobić Kościół?

Jeszcze mocniejszy jest kolejny fragment nagrania: – Ja mam zakaz eksmisji. Wszystko etycznie, żadnych komorników etc.

Te słowa nabierają szczególnego znaczenia po wydarzeniach ze środy 12 sierpnia. Na osiedlu Maltańskim pojawił się wtedy komornik w asyście policjantów. Łomem wyważono drzwi i eksmitowano pierwszego mieszkańca.

FOT. ŁUKASZ CYNALEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Zapis wypowiedzi sprzed autoryzacji publikujemy ze względu na ważny interes publiczny w związku z wypowiedziami mec. Masioty w WTK.

Eksmisja jest ostatecznością
W telewizji WTK Jacek Masiota skupił się tylko na jednym cytacie: „Kościół zakazał eksmisji”.

– To wypowiedź w czasie przeszłym, że był zakaz ze strony kurii metropolitalnej – powiedział. – Zmienił się właściciel. Ta wypowiedź dotyczyła przeszłości. Trzeba spojrzeć w kontekst, który był w tym wywiadzie.

Dodał także: – Eksmisja cały czas jest ostatecznością.

Problem w tym, że rozmawialiśmy z Masiotą w czerwcu tego roku, kilka miesięcy po sprzedaży osiedla spółce JHM Development i kilka tygodni przed pierwszą eksmisją. Nie wspominał wtedy o takich planach. Mówił za to w czasie teraźniejszym: – Ja mam zakaz eksmisji.

Trudno uznać, że te słowa odnosiły się wyłącznie do bliżej nieokreślonej przeszłości. Rozmowa dotyczyła aktualnych działań na osiedlu Maltańskim: negocjacji z mieszkańcami, podziału zadań między archidiecezję, dewelopera, zarządcę osiedla i kancelarię Masioty.

W programie WTK odtworzono także archiwalne nagranie ks. Pawła Deskura, proboszcza parafii św. Jana Jerozolimskiego za Murami. Dwa lata temu mówił mieszkańcom: – Gwarantuję głowę jako proboszcz i jako duszpasterz, że nie ma mowy o eksmisjach w takim znaczeniu, że przyjeżdża komornik, wystawia rzeczy i mówi: radźcie sobie.

– Komornik przyjechał i wystawił rzeczy – zauważył prowadzący program Mateusz Borys.

– To nie była eksmisja na bruk – odpowiedział Masiota.

Borys powtórzył więc słowa proboszcza. Masiota nadal jednak twierdził, że ks. Deskur mówił o eksmisji na bruk.

Eksmisję zleciła archidiecezja

Podczas programu Jacek Masiota przekonywał: – Zawsze archidiecezja we wszystkich dokumentach mówiła, że eksmisja jest ostatecznością.

Nie wskazał jednak, jakie konkretne dokumenty ma na myśli. Odnaleźliśmy natomiast komunikat opublikowany przez archidiecezję w połowie 2025 roku. Kuria odnosiła się w nim do „nieprawdziwych informacji pojawiających się w przestrzeni medialnej na temat rzekomych planów eksmisji mieszkańców”. Zapewniała, że podejmowane działania „prowadzą do uregulowania statusu prawnego i nie mają nic wspólnego z eksmisją mieszkańców”.

Nie była to więc narracja o eksmisji jako dopuszczalnej „ostateczności”, lecz publiczne dementowanie informacji, że takie działania są w ogóle planowane.

Kilka godzin przed występm w telewizji Jacek Masiota przesłał naszej redakcji obszernie stanowisko dotyczące pierwszej eksmisji. Potwierdził w nim, że wierzycielem wskazanym w wyroku eksmisyjnym i tytule wykonawczym była archidiecezja.

Potwierdził to również komornik Paweł Śliwiński. Powiedział nam, że działał na wniosek i na rzecz archidiecezji.

Mimo to Masiota próbował przenieść odpowiedzialność za eksmisję na spółkę JHM Development. W telewizji WTK stwierdził: – To była decyzja właściciela.

Dopiero po chwili przyznał: – Jest prawdą, że wniosek [o eksmisję] złożyła archidiecezja.

W mailu do „Wyborczej” Masiota nie wyjaśnił, w jaki sposób deweloper mógł podjąć decyzję o eksmisji w imieniu archidiecezji. To archidiecezja była bowiem wierzycielem wskazanym w tytule wykonawczym i tylko ona mogła zwrócić się do komornika o przeprowadzenie eksmisji.

To nie koniec

Z czerwcowej rozmowy z Jackiem Masiotą wiemy jednak, że ma on pełnomocnictwa zarówno archidiecezji, jak i dewelopera. W sprawie osiedla Maltańskiego może więc występować w różnych rolach. Sam mówił nam, że w zależności od potrzeb reprezentuje raz jeden podmiot, raz drugi.

Dziennikarz telewizji WTK stwierdził, że czuje się oszukany wcześniejszymi deklaracjami pełnomocnika archidiecezji i proboszcza miejscowej parafii.

– Mówiliście, że nie będzie eksmisji. Te sceny były wstrząsające – stwierdził Mateusz Borys.

Masiota odpowiedział: – 122 rodziły zostały wyprowadzone bez eksmisji. Eksmisja jest przeprowadzana w ostateczności wobec osób, które nie chcą się z nami porozumieć.

Dodał też: – Docelowo będzie jeszcze kilka eksmisji. Nie 100, nie 200, jak twierdzą media.

To pierwsza publiczna deklaracja pełnomocnika archidiecezji, z której wprost wynika, że planowane jest wykonanie kolejnych wyroków eksmisyjnych. W mailu do „Wyborczej” Jacek Masiota odmówił odpowiedzi na pytania, ile takich wyroków już zapadło i ile dokładnie eksmisji ma się odbyć.

Ks. Maciej Szczepaniak, rzecznik poznańskiej kurii, odmawia odpowiedzi na pytanie, czy pierwsza eksmisja odbyła się za wiedzą i akceptacją metropolity poznańskiego abp. Zbigniewa Zielińskiego. Odpisuje jedynie, że archidiecezja sprzedała teren pół roku temu i nie ma już nic do przekazania opinii publicznej.

Ks. Szczepaniak pomija kluczowy fakt: to archidiecezja wystąpiła do komornika o przeprowadzenie eksmisji.

Zgodnie z prawem tylko wierzyciel wskazany w tytule wykonawczym może decydować o dalszym prowadzeniu egzekucji. Żaden inny podmiot nie może go w tym zastąpić.

Pierwszy eksmitowany

Pierwszym eksmitowanym jest 45-letni Krzysztof Obst. Na osiedlu Maltańskim mieszkał od 1993 roku. Wprowadził się tam jako 12-latek razem z rodzicami. Po ich śmierci został sam. Utrzymuje się z około tysiąca złotych zasiłku, ma chore nogi i tylko dorywczo podejmuje pracę.

Pełnomocnik archidiecezji przyznał w telewizji WTK, że o sytuacji finansowej eksmitowanego mężczyzny dowiedział się z mediów, już po przeprowadzeniu eksmisji. Odpowiedziałność za brak tej wiedzy przerzucił jednak na Krzysztofa Obsta, który miał odmawiać współpracy i przekazania informacji o swojej sytuacji.

Krzysztof Obst mówił nam, że jedyną propozycją pomocy sprowadzała się do jednorazowej wypłaty 12 tys. zł. Warunek był jeden: miał sam wynająć mieszkanie i przedstawić umowę najmu. W Poznaniu taka kwota wystarczyłaby na opłacenie kawalerki najwyżej przez kilka miesięcy.

W przesłanym nam stanowisku pełnomocnik archidiecezji nie potwierdza jej kwoty, ale też jej nie dementuje.

Potwierdza jedynie, że oferowano pomoc finansową, która miała umożliwić wynajęcie nowego lokalu. Według Jacka Masioty propozycja obejmowała opłacenie najmu przez pół roku i pomoc w przeprowadzce. Nie wiadomo jednak, z czego eksmitowany mężczyzna miałby później opłacać czynsz według stawek rynkowych.

Archidiecezja poznańska uzyskała wyrok eksmisyjny w październiku 2025 roku. Zapadł zaocznie, bez udziału Krzysztofa Obsta, bo mężczyzna nie odebrał korespondencji z sądu i nie wniósł sprzeciwu. To otworzyło archidiecezji drogę do eksmisji.

Kościół akceptował mieszkańców

Historia osiedla Maltańskiego sięga lat 30. XX wieku, gdy proboszcz miejscowej parafii udostępnił ziemię ubogim mieszkańcom. Mieli tu uprawiać warzywa. Z czasem zaczęli się osiedlać: stawiali altany, a potem domy.

Po wojnie ziemię przejęło państwo. Formalnie funkcjonowały tu ogródki działkowe, ale miasto meldowało mieszkańców. W różnych okresach żyło tu od kilkuset do blisko tysiąca osób. W latach 90. miasto utworzyło nawet osobną jednostkę pomocniczą pod nazwą Osiedle Maltańskie.

Miejscowa parafia odzyskała nieruchomości w 1994 roku i przez kolejne 30 lat akceptowała obecność kolejnych pokoleń mieszkańców.

Jedyną formą uregulowania ich sytuacji były umowy dzierżawy. Dwa lata temu parafia przestała je przedłużać.

Na początku 2026 roku parafia sprzedała osiedle archidiecezji. Jeszcze tego samego dnia archidiecezja odsprzedała je spółce deweloperskiej JHM Development za 421 mln zł. Inwestor chce tu postawić nowoczesne bloki. ●

Sztuczna wyspa na Zalewie Wiślanym

Nowy kawałek Polski już tętni życiem

Niemal sensację wzbudziła niedawno informacja, że Wyspa Estyjska, usypana z materiału wydobytego w czasie przekopywania Mierzei Wiślanej, zazieleniła się. Czy na pewno jest się z czego cieszyć?

Joanna Wiśniowska

Z urobkiem po pracach przy torze wodnym w rejonie przekopu przez Mierzę Wiślaną i rzeki Elbląg trzeba było coś zrobić. I zrobiono. Tak powstała Wyspa Estyjska.

Wyspa jest więc sztuczna i ma powierzchnię ok. 1,8-2 km kw. To tyle, ile zajmuje 280 pełnowymiarowych boisk piłkarskich. Dla porównania, w rosyjskiej części Zalewu Wiślanego znajduje się wyspa Nasypnoj, usypana przez Niemców w latach 30. ubiegłego wieku. Ma zaledwie 0,014 km kw., czyli zajmuje dwa boiska piłkarskie. Estyjska nie jest pierwszym tego typu obiektem w Polsce. Podobne wyspy znajdują się na Zalewie Szczecińskim. To Brysna – najmniejsza z polskich sztucznych wysp, i Śmiećka – największa.

One także powstały właśnie po to, żeby przyjmować materiał pobierany z głębin torów wodnych.

Sama nazwa wyspy nie jest związana z jej współczesną funkcją ani przyrodą. Została wybrana w ogólnopolskim konkursie ogłoszonym w 2020 roku. Spośród zgłoszonych propozycji wybrano pięć – także: Bursztynowa, Wodniczka, Rukwiel i Brajana Chlebowskiego, a następnie poddano je internetowemu głosowaniu. Estyjska wygrała, ale niewiele brakowało, by wyspa się nazywała Bursztynowa.

Nazwa „Estyjska” nawiązuje do dawnego określenia Zalewu Wiślanego – Estmere. Pojawia się ono w relacji Wulfstana, podróżnika, który w IX wieku opisywał wybrzeża Bałtyku. Nazwa związana była z Estami, czyli ludami zachodniobałtyckimi, które później zaczęto określać mianem Prusów.

Na wyspę nie można wejść. Dlaczego? Przy okazji przekopywania Mierzei Wiślanej i wykorzystywania urobku z tych prac do usypania Wyspy Estyjskiej, zewsząd płynął PR-owy przekaz, że powstaje przyrodzie, a właściwie ptakom. Miały one tam znaleźć sobie siedlisko i schronienie.

Ale ornitolog Tomasz Mokwa ma inne zdanie na temat wyspy. – Trzeba to nazwać po imieniu: to miejsce przeznaczone do deponowania odpadu powstałego w procesie pogłębiania torów wodnych, zarówno na rzece Elbląg, jak i na Zalewie Wiślanym, na odcinku: przekop Mierzei Wiślanej – rzeka Elbląg – komentuje.

Jest ekspertem w tej sprawie, bo razem dr. Michałem Gocem prowadzi monitoring ptaków na Zalewie Wiślanym, w tym na Wyspie Estyjskiej.

Jak od razu zaznacza, sam odpad [do budowy wyspy] nie jest zły z punk-

• Wyspa Estyjska FOT. URZĄD MORSKI W GDYNI

tu widzenia ptaków. Daje mało spotykane w terenie wędrowek możliwości żerowania, a także osiedlenie się i założenie gniazda. To ostatnie dotyczy w szczególności kilku, bardzo rzadkich w kraju gatunków, jak rybitwa białoczelna.

Wyspa bez kokosów i bananów

Wyspę Estyjską odwiedził Adam Rabiński, który poświęcił jej rozdział w swojej najnowszej książce „Faronaucci. Dookoła Bałtyku”. Żartował w niej, że „choć faktycznie wyspa wygląda jak zgrabna kropka, nie rosły na niej ani kokosy, ani banany. Były za to pomidory”.

Jego przewodnik po wyspie – ornitolog Szymon Bzoma – ostrzegał go: „Weź buty trekkingowe, bo teren [na wyspie] jest trudny. Chodzi się głównie po kamieniach, jak w wysokich górach”.

„Wyspa Estyjska przypomina atol Bikini, na który po serii nuklearnych wybuchów stopniowo wracało uparte życie. Nie dało się nie zauważyć ogromnej dziewanny. Jej sucha, kaktusowata łodyga sięgała ponad dwa i pół metra nad ziemię i była drapaczem chmur wśród reszty estyjskiej zieleni. Żółte kwiaty starca, fioletowa wierzbowka kiprzyca, lebiada, podbiał, gwiazdnica, ostrożeń, psianka z owocami jak czarne jagody – wszystkie one tworzyły w miarę równomierne podłoże dla niemyślnych kęp wierzby i brzozy. Tych naliczyłem niewiele ponad dwadzieścia. Ich gałęzie były oblepione pajęczynami, bo nie miał ich tu kto zrywać. Na miano pomnika przyrody zasługiwała niewątpliwie iwa o pniu tak grubym, że ledwie dało się ją objąć dłonią. Z kolei zwiędła nawłóć była widokiem tak typowym dla tej pory roku, że o mały włos pominąłbym” – pisze w „Faronautach” Rabiński.

I dalej: „Listę uzupełniły nienazwane mchy, porosty, aromatyczna mięta i krzaczki pomidorowe. Z radością przyjąłem początek sezonu grzybowego, którego zwiastunem był pojedynczy owocnik twardzioszka przydrożnego. Kucnąłem nad jego kapełuszem na kilka długich chwil, bo tu, pośrodku zalewu, był ósmym cudem świata”.

Wyspa bezludna, ale tętni życiem

Nie da się ukryć, że powstanie Wyspy Estyjskiej oznacza utworzenie nowych siedlisk, ale kosztem zniszczenia tych już funkcjonujących. Podczas prac związanych z budową przekopu zniszczony został fragment Mierzei Wiślanej, który wcześniej był wartościowym obszarem dla ptaków.

Miejsce, w którym powstał przekop, było ciągiem mielizn stworzonych m.in. przez oczeret jeziorny, pałkę wąskolistną, w których funkcjonowały spore kolonie ptaków. Ciąg tych siedlisk miał długość około 11 km. Fragment ten został przecięty na pół i po przekopaniu mierzei w zasadzie stracił znaczenie jako miejsce gniazdowania ptaków.

Co ciekawe, na Wyspie Estyjskiej pojawiły się warunki, których wcześniej w tej części Zalewu nie było. Szczególnie korzystają z nich ptaki, które potrzebują otwartych, płytkich i trudno dostępnych terenów – piaszczystych łach, błot i mielizn. Są to siedliska efemeryczne, krótkotrwałe. W sposób spontaniczny zarastają w ciągu kilku lat, tracąc swoje pierwotne znaczenie.

W okresie lęgowym w 2025 i 2026 roku Wyspa Estyjska była miejscem gniazdowania różnych gatunków ptaków, w tym śmieszki, mowy czarnogłowej, mowy srebrzystej, rybitwy rzecznej, sieweczki obroźnej, sieweczki rzecznej czy szablodzioba.

Wyspa się zazieleniła

Niedawno uwagę przykuły informacje, że Wyspa Estyjska zaczęła się intensywnie zazieleniać, co miało świadczyć, że teren zaczął spełniać swoją rolę, a przyroda uznała ją za swoją. Jak wyjaśnia Tomasz Mokwa, nie jest to jednak nic nadzwyczajnego. – Rośliność pojawia się na takich terenach bardzo szybko, ponieważ pierwsze zasiedlające je gatunki roślin są dobrze przystosowane do ekspansji – komentuje ornitolog.

Jedną z roślin, która zaczęła masowo porastać wyspę, jest komosa wielokolistna, której łodyga sięga nawet do 100 cm. Jej obecność może jednak paradoksalnie działać na niekorzyść niektórych ptaków, które wcześniej znalazły na wyspie odpowiednie warunki do gniazdowania, jakimi były otwarte siedliska. Dla wielu ptaków ważne jest znalezienie piaszczystej powierzchni, na której złożyć jaja. Ich ubarwienie pozwala im wtopić się w podłoże. Problem zaczyna się wtedy, gdy teren szybko zarasta. Z tym zjawiskiem mamy do czynienia właśnie na Wyspie Estyjskiej.

– Dlatego samo zazielenienie wyspy nie powinno być automatycznie traktowane jako dowód, że przyroda odzyskuje teren. W przypadku części gatunków tym, czego potrzebują jest właśnie otwarty, niemal pozbawiony roślinności krajobraz – zastrzega ornitolog.

Na wyspie nie tylko ptaki

Wyspa Estyjska nie stała się jednak schronieniem wyłącznie dla ptaków. Pojawiły się na niej również inne zwierzęta. Ekspert wymienia między innymi liczne drobne gryzonie, żaby zielone oraz zaskrońca. Część mogła zostać tam niejako przywieziona wraz z materiałem, z którego wyspa została usypana.

Stało się tak, bo urobek wydobywany z rzeki Elbląg nie składał się wyłącz-

nie z luźnego osadu. – Podczas prac koparki wydobywały również fragmenty przybrzeżnego terenu. Wraz z ziemią i roślinnością mogły więc zostać przeniesione na wyspę również drobne organizmy i zwierzęta – opowiada Tomasz Mokwa.

To odróżnia Wyspę Estyjską od wspomnianych wysp na Zalewie Szczecińskim, gdzie – jak zauważa ekspert – nie obserwuje się takiego samego zestawu zwierząt.

Nie należy natomiast spodziewać się, że wyspa stanie się miejscem regularnego występowania fok, które spotyka się na sąsiedniej Zatoce Gdańskiej. Foki w Zalewie Wiślanym pojawiają się bardzo rzadko. – Wynika to przede wszystkim z możliwości dotarcia do Zalewu. Ostatni raz zaobserwowano je tutaj kilka lat temu – dodaje ekspert.

Przyroda korzysta, ale...

Z jednej strony powstanie wyspy oznaczało utratę części naturalnych siedlisk. Z drugiej, sztuczny ład stworzył nowe, czasem bardzo atrakcyjne miejsca dla gatunków związanych z otwartymi, błotnistymi i piaszczystymi terenami. – Przyroda na tym korzysta, nawet bardzo – przyznaje ekspert. Jednak od razu zastrzega: – Ale to są dwie zmienne.

Jedną jest strata istniejących wcześniej siedlisk, spowodowana budową przekopu na mierzei. Drugą – pojawienie się nowych, korzystnych dla ptaków siedlisk. – Wyspa Estyjska jest przykładem tego, jak sztuczna ingerencja człowieka może jednocześnie niszczyć jeden ekosystem i tworzyć warunki dla innego. A to, czy nowe siedliska okażą się trwałe, będzie zależało między innymi od tego, jak szybko wyspa będzie zarastać i jak zmieni się jej środowisko – podsumowuje Tomasz Mokwa. ●

 ODESZLI.pl

Stwórz Miejsce Pamięci

Wejdź
na serwis
odeszli.pl

pomoc@odeszli.pl
tel. 22 55 55 383
22 55 55 399
22 55 55 555

Panu
Krzysztofowi Kozłowskiemu
wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci
Matki
składają
Zarząd i pracownicy Autostrada Eksploatacja SA

www.nekrologi.wyborcza.pl/34448092

W dniu 13 sierpnia 2026 roku zmarł w wieku 71 lat
Czesław Araśniewicz
Uroczystości pogrzebowe odbędą się
w piątek 21 sierpnia 2026 roku o godzinie 13:00
w Sali Dużej Domu Pogrzebowego Służew, ul. Fosa 19a,
po czym nastąpi odprowadzenie urny z Prochami
do grobu na Cmentarz Grabów przy ul. Poloneza.
O czym zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku
Najbliżsi
Organizatorem uroczystości pogrzebowej
jest Dom Pogrzebowy Służew

www.nekrologi.wyborcza.pl/34448100

NEWSLETTER **Komunikaty.pl**

Nowości w przepisach, zamówienia publiczne,
porady ekspertów, raporty, ogłoszenia.
Dla przedsiębiorców, urzędników,
zainteresowanych gospodarką.

ZAPISZ SIĘ

Wejdź na stronę **komunikaty.pl**
lub użyj kodu QR

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że 15 sierpnia 2026 roku zmarła w wieku 88 lat
**ŚP
Krystyna Kłosińska**
Pogrzeb odbędzie się 21 sierpnia 2026 roku (piątek) o godzinie 13.45
na cmentarzu MBNP, ulica Szczecińska 96/100 w Łodzi.
Pogrążeni w smutku
Córka z Mężem i Dziećmi

www.nekrologi.wyborcza.pl/34448361

Z głębokim smutkiem przyjęliśmy wiadomość
o śmierci
Krystyny Kodymowskiej
ps. „Stokrotka”

Gdynianki, uczestniczki powstania warszawskiego,
sanitariuszki i łączniczki, członkini Szarych Szeregów.
Odeszła bohaterka, strażniczka pamięci i mentorka kolejnych pokoleń.
Od 1960 roku związana z Gdynią, przez lata dzieliła się swoim świadectwem
i przypominała o historii oraz tych, którzy walczyli o wolną Ojczyznę.
Jej obecność i wspomnienia pozostaną w naszej pamięci.
Rodzinie, Bliskim i Przyjaciółom
składamy wyrazy głębokiego współczucia
Tadeusz Szemiot
Przewodniczący Rady Miasta Gdyni
Aleksandra Kosiorek
Prezydent Miasta Gdyni

www.nekrologi.wyborcza.pl/34448215

 ODESZLI.pl

Dziel się wspomnieniami o bliskich
Wejdź na serwis **odeszli.pl**

DAVID SZALAY:

Czym jest dom dla laureata Bookera?
Co łączy go z Węgrami? A co z głównym
bohaterem jego monumentalnej powieści?

ROZMOWY Z MISTRZYNIAMI I MISTRZAMI LITERATURY:

Jeanette Winterson,
Rachel Kushner, Robertem Macfarlanem
i Robertem M. Wegnerem.

KSIAŻKI NA LATO:

„Odyseję” opowiadamy wciąż na nowo.

KSIĄŻKI
MAGAZYN DO CZYTANIA

Szalay po Bookerze:
CIAŁO NAS ŁĄCZY.
WSZYSTKICH.
BEZ WYJĄTKU

Kto wynosił nocnik
Łęckiej
Najładniejsza
w całym internecie

Klub Książki:
Peter Pomerantsev

W SPRZEDAŻY,
RÓWNIEŻ Z DOSTAWĄ
DO PACZKOMATU

Zamów magazyn z darmową dostawą na: **Prenumerata24.pl** Więcej na: **Wyborcza.pl/ksiazki**

RPPIOŚ.6721.1.2013

Dopiewo, dnia 19 sierpnia 2026 roku

OGŁOSZENIE
WÓJTA GMINY DOPIEWO

**o rozpoczęciu konsultacji społecznych
dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
w miejscowości Dopiewo, terenu w rejonie ulic Łąkowej i Wyzwolenia- część A**

Na podstawie art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 538 z późn. zm.), art. 39 i 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 670) oraz Uchwały Nr XLII/286/13 Rady Gminy Dopiewo z dnia 4 lutego 2013 r., zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Dopiewo, terenu w rejonie ulic Łąkowej i Wyzwolenia- część A, które będą prowadzone w terminie od dnia 19 sierpnia 2026 r. do dnia 17 września 2026 r. i obejmują:

- 1) zbieranie uwag w terminie **od dnia 19 sierpnia 2026 r. do dnia 17 września 2026 r.**
- 2) dyżur projektanta, który odbędzie się dnia **26 sierpnia 2026 r. w godz. 15:30-16:00** w siedzibie Urzędu Gminy Dopiewo, ul. Leśna 1c, 62-070 Dopiewo, p. 14 na parterze;
- 3) spotkanie otwarte, które odbędzie się dnia **28 sierpnia 2026 r. o godz. 15:30** w siedzibie Urzędu Gminy Dopiewo, ul. Leśna 1c, 62-070 Dopiewo, p. 14 na parterze.

Z projektem planu miejscowego, można zapoznać się w siedzibie Urzędu Gminy Dopiewo, ul. Leśna 1c, 62-070 Dopiewo w godzinach urzędowania oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Urzędu Gminy Dopiewo pod adresem <https://bip.dopiewo.pl/?lang=PL> w dziale „Planowanie przestrzenne”.

Zainteresowani mogą składać uwagi do wyżej wymienionego planu na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej, na właściwym formularzu w postaci papierowej lub w formie dokumentu elektronicznego, na adres: Urząd Gminy Dopiewo, ul. Leśna 1c, 62-070 Dopiewo, urząd_gminy@dopiewo.pl, e-doręczenia: AE:PL-28900-74563-SGFHC-05. Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Wójt Gminy Dopiewo.

Składający uwagę podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Właściwy formularz został zatwierdzony Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023 r. w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego (Dz. U. z 2023 r. poz. 2509) i udostępniony na stronie internetowej BIP Urzędu Gminy Dopiewo pod linkiem <https://bip.dopiewo.pl/kategorie/51-referat-planowania-przestrzennego/artykuly/1150-pismo-dotyczace-aktu-planowania-przestrzennego-wniosek-do-projektu-aktu-uwaga-do-konsultowanego-projektu-aktu-wniosek-o-zmiane-aktu-wniosek-o-sporzadzenie-aktu>

Jednocześnie, w związku z postępowaniem w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, przedmiotem której jest opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko dla potrzeb ww. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego informuję, że zainteresowani mogą zapoznać się z niezbędną dokumentacją sprawy w siedzibie Urzędu Gminy Dopiewo oraz mogą składać uwagi do powyższego postępowania. Uwagi należy złożyć do dnia **17 września 2026 r.** w formie pisemnej lub ustnie do protokołu lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, o którym mowa w ustawie z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (tj. Dz.U z 2021 r., poz. 1797 z późn. zm.) na adres: Urząd Gminy Dopiewo, ul. Leśna 1c, 62-070 Dopiewo, urząd_gminy@dopiewo.pl, e-doręczenia: AE:PL-28900-74563-SGFHC-05. Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Wójt Gminy Dopiewo.

Klauzula Informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych w procesie sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Urzędzie Gminy Dopiewo: Zgodnie z art. 13 ust 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (4.5.2016 L 119/38 Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej PL), informuję, że administratorem danych osobowych jest Wójt Gminy Dopiewo, ul. Leśna 1c, 62-070 Dopiewo, nr tel. 61 8148331, mail: urząd_gminy@dopiewo.pl. W sprawach związanych z danymi osobowymi można kontaktować się z inspektorem ochrony danych pod adresem e-mail: iod@dopiewo.pl. Szczegółowe informacje związane z przetwarzaniem danych osobowych znajdują się na stronie <https://bip.dopiewo.pl/?c=1285> oraz w siedzibie Urzędu Gminy Dopiewo.

Poznań/34448125

Wojewoda
Zachodniopomorski

Znak: AP-4.7840.1.3.2026.JR(5)

Szczecin, 17 sierpnia 2026 r.

OBWIESZCZENIE

Na podstawie art. 9ac ust. 1, 1a ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1234) zawiadamia się, że na wniosek z 14.04.2026 r. (uzupełniony 05.08.2026 r.) Pana Bogdana Wantocha-Rekowskiego, występującego w imieniu PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. zostało wszczęte postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o pozwoleniu na budowę dla inwestycji pn.: „Zaprojektowanie i wykonanie robót w ramach projektu: Budowa Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej z wykorzystaniem odcinków linii kolejowej nr 406, 273, 351”. Zadanie A pn.: „Modernizacja linii kolejowej nr 406 na odcinku Szczecin Główny – Police” – odcinek III.

Planowana inwestycja realizowana będzie na obszarze następujących działek:
Miasto Szczecin, obręb 2082 Pogodno
dz. nr: 1/8
Miasto Szczecin, obręb 2090 Pogodno
dz. nr: 7, 8/3
Miasto Szczecin, obręb 2153 Pogodno
dz. nr: 5/9

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 10 ustawy z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r., poz. 1691) organy administracji publicznej obowiązane są zapewnić stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwić im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Zapoznanie się przez strony postępowania z zebranymi dokumentami dotyczącymi prowadzonego postępowania może nastąpić w formie podania na piśmie, jak również za pośrednictwem platformy eDoręczenia. Zgodnie z art. 63 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego podania wniesione na adres poczty elektronicznej organu administracji publicznej pozostawia się bez rozpoznania.

W przypadku gdy realizacja prawa czynnego udziału stron w postępowaniu za pośrednictwem ww. środków nie będzie możliwa, zapoznanie się z zebranymi dokumentami dotyczącymi postępowania może nastąpić na miejscu, tj. w Zachodniopomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Szczecinie (ul. Wały Chrobrego 4) od poniedziałku do piątku, w godzinach od 8.00 do 13.00 po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym daty wizyty. Dane do kontaktu: (91) 43-03-476 lub (91) 43-03-470.

Szczecin/34448297

OGŁOSZENIE
o przyjęciu dokumentów:

- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi położonej w rejonie ulicy Brzezińskiej i ronda Bolesława Fichny,
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi położonej w rejonie ulic: Ksawerowskiej, Zarzecznnej i Konnej.

Na podstawie art. 43 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r., poz. 670) podaję do publicznej wiadomości informację o przyjęciu uchwał:

- Nr XXXII/966/26 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 24 czerwca 2026 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi położonej w rejonie ulicy Brzezińskiej i ronda Bolesława Fichny (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2026 r. poz. 5487),
- Nr XXXII/968/26 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 24 czerwca 2026 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi położonej w rejonie ulic: Ksawerowskiej, Zarzecznnej i Konnej (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2026 r. poz. 5488).

Z ustaleniami ww. miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz sporządzonymi dla ich potrzeb uzasadnieniami, o których mowa w art. 42 pkt 2 i podsumowaniami, o których mowa w art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, można zapoznać się w siedzibie Miejskiej Pracowni Urbanistycznej w Łodzi przy al. Tadeusza Kościuszki 19 oraz na stronie internetowej: www.mpu.lodz.pl.

PIERWSZY WICEPREZYDENT MIASTA ŁODZI

Adam PUSTELNIK

Łódź/34448367

Słowno
Literówka
Quizy
Sudoku
Krzyżówki

Szukaj w APLIKACJI
WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację

Połącz Kropki

Idealna gra na krótką przerwę

Zeskanuj
QR kod i graj

 APLIKACJA
WYBORCZEJ

S2G 1

eprasa.pl 18c803736a

Infantino ma asa w rękawie. Zdrada w UEFA

**Jeśli ktoś sądzi, że Gianni Infantino szykuje kartony na osobiste rzeczy w swoim biurze, to może się srogo przeliczyć. Prezydent FIFA dostaje coraz więcej dowodów, że sojusz, który miał go pozba-
wić stanowiska, ma coraz więcej słabych punktów.**

Michał Kiedrowski

„W erze wymagającej przywództwa opartego na zasadach, prezydent Infantino jawi się jak nie-
wzruszony champion sprawiedliwej równości, zapewniający małe narody takie jak nasz, że nie są już peryferyjnymi obserwatorami, ale aktyw-
nymi, wartościowymi uczestnikami wspaniałej piłkarskiej mozaiki.

Jego transformacyjne inicjatywy, od przelo-
mowych inwestycji w bazową infrastrukturę po historyczne rozszerzenie dostępu do mistrzostw świata, spowodowały, że aspiracje rozwijających się narodów piłkarskich stały się czymś realnym do osiągnięcia. Słuchając z prawdziwą pokorą i działając z mocnym przekonaniem, stworzył dziedzictwo inkluzji, które wykracza poza sam sport, potwierdzając, że każdy naród, nie-
zależnie od wielkości, zasługuje na równy głos i uczciwe szanse na arenie światowej”.

Kolejne kraje popierają Infantino

Ten długi cytat pochodzi z najnowszego oświad-
czenia Piłkarskiego Związku Antigui i Barbudy, który w poniedziałek postanowił w tym kwie-
cistym i pełnym niezwyklej poetyki stylu po-
przeć prezydenta FIFA w trudnym dla niego cza-
sie. ABFA wyraża pełne poparcie dla Infantino i chce, żeby on dalej stał na czele Międzynaro-
dowej Federacji Piłkarskiej. Również po wybo-
rach, które mają się odbyć w marcu 2027 roku.

Oczywiście można wrzuszać ramionami i mó-
wić sobie: kogo obchodzi malutki wyspiarski kraik na Morzu Karaibskim? Tu jednak warto sobie uświadomić, że ten kraik ma w wyborach na szefa FIFA taką samą siłę głosu jak Anglia czy Francja. To po pierwsze. A po drugie: jest to pań-
stewko ze strefy CONCACAF, czyli Ameryki Pół-
nocnej, Środkowej i Morza Karaibskiego. Wła-
śnie ta piłkarska konfederacja miała być waż-
nym sojusznikiem dla UEFA, walczącej o usu-
nięcie Infantino z fotela szefa FIFA. A tymcza-
sem to już kolejny związek piłkarski z tej stre-
fy, który wygłasza swoje bezwarunkowe popar-
cie dla Szwajcara. Wcześniej zrobili to St. Kit-
tis i Nevis oraz Grenada. Te trzy krajowe federa-

• Gianni Infantino chce kusić małe federacje propozycją powiększenia mistrzostw świata do 64 uczestników FOT. REUTERS / DYLAN MARTINEZ

cje poszły w ślady Meksyku, który był jednym z pierwszych związków piłkarskich, który po-
twierdził, że Infantino – mimo poważnych kon-
trowersji wokół jego ostatnich posunięć – mo-
że liczyć na jego głos.

Te przykłady pokazują, że UEFA, która stoi na czele buntu wobec obecnego szefa FIFA, wca-
le nie musi reprezentować większości krajów zrzeszonych w FIFA, choć wydawałoby się jesz-
cze niedawno, że głosy w Europie, Azji i CON-
CACAF wystarczą, by zmienić władzę jeszcze przed wyborami.

Infantino ma asa w rękawie

Infantino ma jednak w zanadrzu propozycję, któ-
ra skłania ku niemu wiele krajowych związków, a której nie mogą przebić buntownicy. Chodzi o powiększenie mistrzostw świata do 64 uczest-
ników. Taki monstrualnie rozdęty turniej ma wielu przeciwników w Europie, ale mnóstwo zwolenników na innych kontynentach. Cała Ameryka Południowa i cała Afryka gotowe są temu przyklasnąć.

Tu warto wrócić do tego, co napisał związek z Antigui i Barbudy. Takie rozdęcie mundialu do tego stopnia, że będzie na nim grać niemal co trzeci członek FIFA, spowoduje, że nawet tak małe państwa będą miały realne szanse na awans. Wystarczy tylko zrobić to, co Curacao, Haiti albo Wyspy Zielonego Przylądka. Trzeba poszukać zawodników w bardziej rozwinię-
tych piłkarsko krajach z odpowiednim pocho-
nieniem, dać im paszporty i można realnie za-
walczyć o to, co dotąd wydawało się nierealne. Wtedy otwierają się nowe możliwości. Nie cho-
dzi tylko o to, że FIFA płaci za udział w mundia-
lu tak gigantyczne premie, że mniejszym fede-

racjom zapewnia finansowanie na wiele lat do przodu, ale również daje możliwość pozyska-
nia sponsorów, sprzedaży koszulek itp.

Syta Europa, która ma rozwinięty przemysł piłkarski oparty głównie na klubach i ich rywa-
lizacji w pucharach UEFA i w krajowych ligach, nie bardzo rozumie, że cała masa innych piłkar-
skich narodów okazję do zrobienia dużych pie-
niędzy ma właściwie raz na cztery lata. Utyski-
wanie tradycyjnych fanów futbolu, że 64-dru-
znowego mundialu nie da się oglądać, nie bardzo je interesuje. Tak samo, jak załamywanie rąk nad Lamine Yamalem czy Erlingiem Haalandem, że większe rozgrywki FIFA zabierają im czas na od-
poczynek. To są problemy pierwszego świata.

Debiut wiejskiego idioty

Kwintesencją europejskiego sposobu myśle-
nia jest felieton Paula Nicholsona z portalu In-
sideWorldFootball, który wyśmiewa ABFA pi-
sząc m.in.: „Oświadczenie mówi o »transfor-
macyjnych inicjatywach«, takich jak »przeło-
mowe inwestycje bazowe«, ale to pieniądze, które były rozdzielane na długo przed obję-
ciem urzędu przez Infantino i nie są pieniędz-
mi, o które trzeba prosić, lecz należą do federa-
cji – w tym do ABFA Robertsa [Ickford Roberts to wybrany w maju szef ABFA – red.] – z mocy prawa. Czyż to nie jest właściwie, jak wychwa-
lanie bogów słońca za to, że codziennie wscho-
dzą? Chociaż oświadczenie nie zostało podpisa-
ne, to jest to pierwsze publiczne wystąpie-
nie Robertsa w międzynarodowej polityce pił-
karskiej i jest to prawdziwa porażka. Wygląda to jak debiut wiejskiego idioty, który desperac-
ko próbuje zadowolić swojego pana i dziękuje mu za okrucy, które mu rzuca”.

Otóż można wiele zarzucić Infantino, ale gi-
gantycznego wzrostu przychodów z mundialu i innych imprez piłkarskich nie byłoby, gdyby nie jego odwołanie do starożytnej zasady cesa-
rza Wespazjana: pieniądź nie śmierdzi. Roz-
szerzenie mundialu do 48 drużyn, organizacja klubowych mistrzostw świata, to jego autorskie pomysły. Zaangażowanie do organizacji drugiej z tych imprez kapitału z Arabii Saudyjskiej, to też jego inicjatywa. Gdyby na jego miejscu za-
siadał któryś z działaczy preferujących ochronę europejskich interesów i tradycyjnego podejścia do piłki nożnej, to ani rozszerzenia mundialu by nie było, ani klubowych mistrzostw świata.

Zdrada w UEFA

W Europie kraje, które już oficjalnie już wyco-
fały swoje poparcie dla Infantino to: Norwe-
gia, Anglia, Walia, Finlandia, Serbia, Szwecja, Chorwacja, Albania, Grecja, Irlandia, Holan-
dia, Niemcy i Dania. Wciąż daleko do większo-
ści kontynentu.

I tu ciekawa jest postawa Francji. Szef miej-
scowej federacji (FFF) Philippe Dhallo zabrał głos w kwestii Infantino dopiero wtedy, gdy osobiście wymógł to na nim prezydent Fran-
cji, Emmanuel Macron. Oświadczenie FFF za-
wiera wiele zarzutów pod adresem szefa FIFA za jego inicjatywę powołania oddzielnej spół-
ki do handlowania komercyjnymi prawami do mundialu, ale brak w nim odwołania poparcia dla Szwajcara w kolejnych wyborach. Komen-
tatorzy uważają, że Dhallo – w przeciwieństwie do stanowiska UEFA – opowiada się za konty-
nuacją, a nie rewolucją w FIFA, choć chciałby „większej przejrzystości, demokracji i odpowie-
dzialności w nadchodzących tygodniach”. Zda-
niem znanego francuskiego dziennikarza śled-
czego, Romaina Moliny, podwójną grę prowa-
dzi również Macron, a pośrednim dowodem na „zdradę Francji” ma być fakt, że francuskie te-
rytorium zamorskie Nowa Kaledonia, które jest osobnym członkiem FIFA, wydało oświadcze-
nie, w którym wsparło Infantino. ●

SPORT.PL

■ **Ekstraklasa na kropłówkach z samorządu? To się zmienia**

■ **Sędziowskie błędy na polskich boiskach – dlaczego jest ich tak dużo**

■ **Iga Świątek gra w Cincinnati – dziś mecz z Diane Parry**

Wiadomości, wyniki, historie sportowe znajdziesz na SPORT.PL

Zapraszamy na **Sport.pl+**. Subskrypcja za 1 zł miesięcznie przez pół roku. Płatność 6 zł z góry za 6 miesięcy, potem 9,90 zł co cztery tygodnie.

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34448223

Prezydent Miasta Legnicy

ogłasza przetarg ustny nieograniczony dotyczący sprzedaży nieruchomości gruntowej

**Przedmiotem oferty przetargowej jest nieruchomość położona w Legnicy przy:
ul. Franklina Roosevelta nr 2, działka nr 427/4 o powierzchni 0,00596 ha.
Obręb Ochoła LE1L00103384/3.**

Cena wywoławcza 450.000,00 zł + pod. VAT. Wadium 90.000,00 zł.

**Przetarg odbędzie się 19.10.2026 r. o godz. 12.30 w lokalu Wydziału Aktywności Lokalnej
i Promocji Miasta Legnica, Rynek 19**

Szczegółowych informacji na temat ww. nieruchomości udziela Wydział Gospodarki Nieruchomościami – Ewa Zajac, tel. 767212-300, pokój 314 oraz organizacji przetargu - Wioletta Mazur, tel.767212-301, pokój 313. Ogłoszenie zamieszczono na www.legnica.eu w Biuletynie Informacji Publicznej oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Legnica.

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34448145

OGŁOSZENIE

**Spółdzielnia Mieszkaniowa
ul. J. Śniadeckiego 3B/13 27-300 Lipsko**

ogłasza

przetarg nieograniczony na wymianę wodomierzy obejmującą dostawę i montaż nowych fabrycznie wodomierzy w ilości 950 szt. z modulem radiowym

w lokalach mieszkalnych i użytkowych stanowiących zasoby Spółdzielni Mieszkaniowej. Wymagany termin realizacji zamówienia: 26.02.2027r. Oferty należy składać w zamkniętych kopertach w siedzibie zamawiającego w terminie do dnia 18.09.2026. do godz. 12⁰⁰. Otwarcie ofert nastąpi w dniu 18.09.2026 r. o godzinie 12⁰⁰. Zapytania o SIWZ można kierować wyłącznie pisemnie drogą mailową: smlipsko@interia.eu lub tel. 48 3780297 Zamawiający zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu lub zmniejszenia zakresu robót bez podania przyczyny.

wyborcza

REDAKCJA

ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa
E-mail: redakcja@wyborcza.pl
Listy do redakcji: listy@wyborcza.pl
Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo ich redagowania i skracania. Wnioski i pytania w sprawie ochrony danych osobowych: iod@wyborcza.pl

REDAKTOR NACZELNY: Adam Michnik
PIERWSZY ZASTĘPCA, REDAKTOR NACZELNY WYBORCZA.PL: Roman Imielski
ZASTĘPCY: Agata Żelazowska, Bartosz T. Wieliški
PROJEKT GRAFICZNY: Jacek Utko
KOLPORTAŻ: Michał Szalański
Problemy z dostępnością „Wyborczej” lub z właściwą mutacją lokalną: kolportaz@wyborcza.pl
Prenumerata cyfrowa: prenumerata.wyborcza.pl; pomoc@wyborcza.pl, 22 555 54 55, 519 255 455

Inne formy prenumeraty: wyborcza.pl/prenumerataGW
Gazeta Wyborcza w serwisach społecznościowych: facebook.com/wyborcza, bsky.app/profile/wyborcza.pl, instagram.com/gazeta_wyborcza
LICENCJE NA TREŚCI: licencje@wyborcza.pl

WYDAWCA

Wyborcza sp. z o.o., ul. Czerska 8/10
00-732 Warszawa; NIP: 521-403-30-11

PREZESKA ZARZĄDU: Aleksandra Sobczak

REKLAMA

Dyrektor sprzedaży: Bartosz Wysocki

Biuro reklam i ogłoszeń:

ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa

reklama@wyborcza.pl; 22 555 55 55, faks: 22 555 54 44

DRUK: Polska Press

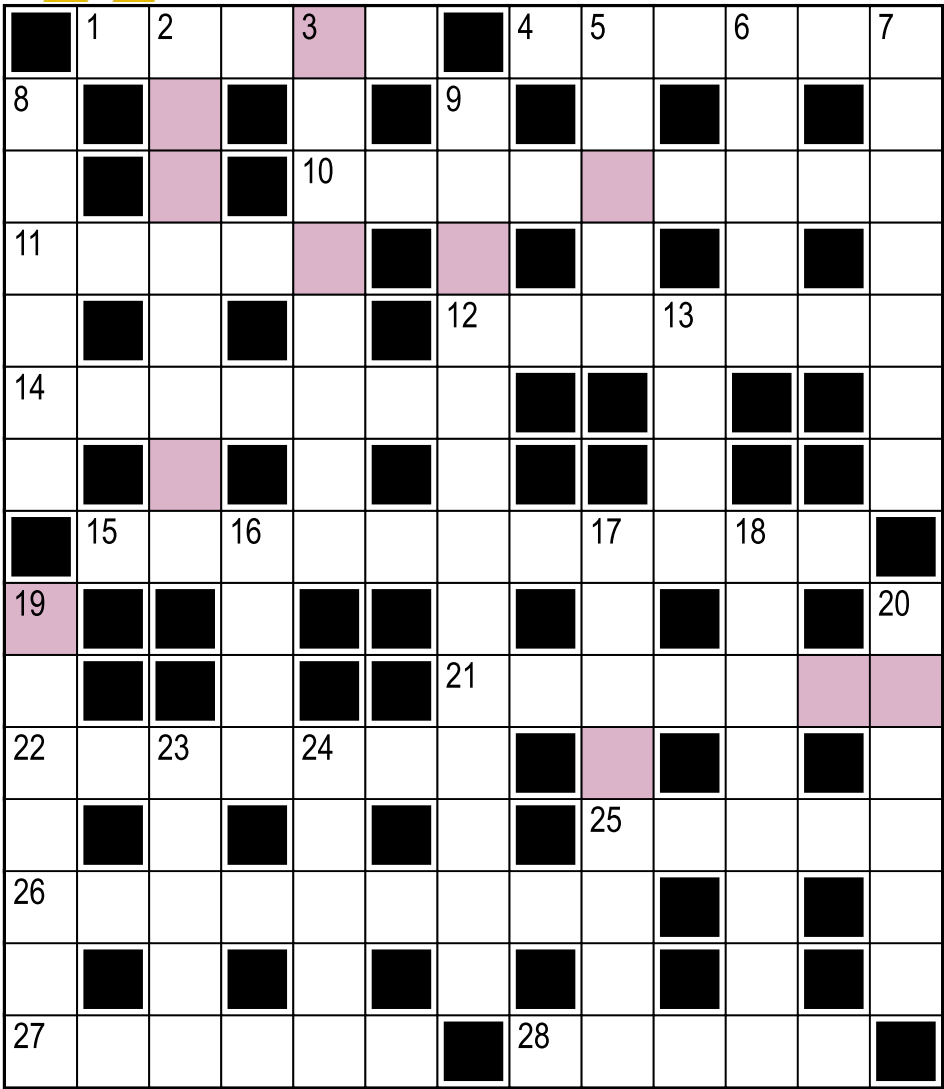
ISSN 0860-908X

Rozpowszechnianie redakcyjnych materiałów publicystycznych bez zgody wydawcy jest zabronione.

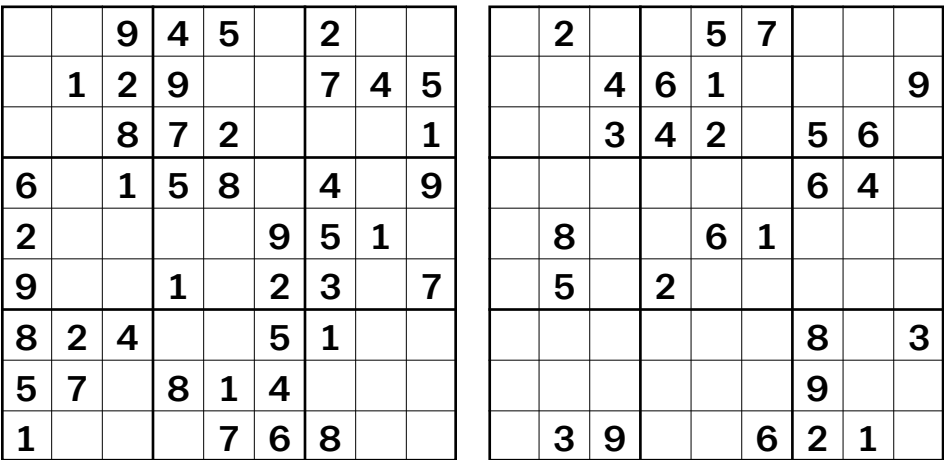
krzyżówka

Hasło:

Rozwiązanie „krzyżówki” nr 98 z 18.08:
Poziomo: 1) slajd 4) trapez 10) snowboard 11) Turek 12) gęśliki 14) Antonio 15) rowery wodne 21) zniczek 22) pępkowe 25) klify 26) żaglowiec 27) Idziak 28) tenor
Pionowo: 2) libretto 3) jaskinie 5) rabuś 6) ptaki 7) zادیior 8) hetman 9) rozgoryczenie 13) lord 16) wiek 17) obiekcje 18) nazwisko 19) papużki 20) aktywa 23) Pegaz 24) opona
Hasło: Szalona noc.

su do ku

Litery w kolorowych polach, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie.

- Poziomo:**
1) Jerzy, zagrał główną rolę w filmie „Duże zwierzę”
4) Pepé Le Swąd z kreskówki wytwórni Warner Bros
10) święto studentów; żakina
11) mityczny myśliwy lub jeden z gwiazdozbiorów
12) Jan Ewangelista lub Szymon Kananejczyk
14) przestarzałe: gagatek, nicpoń
15) jest nim np. złomowisko
21) krótka i gwałtowna sprzeczka
22) w wyścigach: koń typowany na zwycięzcę
25) reżyser Jan ... Kolski
26) wierzchnie ubranie dawnych chłopów; sukmana
27) banderola na pliku banknotów
28) „Pułapka na ...”, kryminał Agathy Christie

- Pionowo:**
2) roślina stosowana jako przyprawa lub jako środek pomagający w odkrztuszaniu
3) miasto na zachodnim krańcu Puszczy Białowieskiej
5) największa rzeka Afryki Środkowej
6) patyna na przedmiotach z miedzi
7) roślina zielna z liter wyrazu „strzała”
8) monsieur – Francja, signor – ?
9) nadwrażliwość oka na bodźce świetlne, objawiająca się odruchowym mrużeniem powiek
13) sterta, zwal
16) przenieść się na ... Abrahama, czyli zakończyć żywot
17) autora wiersza „Lokomotywa” – J.T.
18) myśliwy tropiący cyranki, krzyżówki
19) kusiciel z opowieści o Fauście
20) z Nowym Sadem i Belgradem
23) krzywa – w Ząbkowicach Śląskich, Pizie
24) chudy harcerz z komiksów Papcia Chmiela

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY Kraj/34427030

Czekamy
na Twoje
uwagi i pomysły

ROZRYWKA
@WYBORCZA.PL

zakreślanka

Zakreślaj słowa z listy na planszy. Mogą być ukryte w wierszach, kolumnach lub prowadzić wężkiem. Niewykorzystane litery czytane rzędami utworzą hasło

R	A	L	A	R	O	L
P	H	E	S	O	K	Ę
U	N	Ż	T	W	N	I
C	H	R	B	Y	R	E
R	E	A	U	D	O	W
A	O	G	S	A	T	O
H	L	Z	I	R	A	L
C	O	G	S	E	P	N
E	P	N	A	Y	C	I

harpun lek pech garbus
żelastwo niewolnicy archeolog separatory

Hasło z 18.08: obwolota

skojarzenia

Ryba	Koral	Cienki	Rex
Wędka	Kudłaty	Kociak	Siara
Lokaj	Ukwiąt	Wąski	Szampon
Pan Bulwa	Chudy	Parzydełkowiec	Gąbka

Znajdź powiązania między hasłami i połącz je w cztery grupy po cztery hasła, by każdą grupę łączyło jedno wspólne skojarzenie.

Rozwiązanie z 18.08:
W kształcie przypominającym literę C: Croissant, Banan, Sierp księżycy, Bumerang. **Zagrajmy w baseball!:** Rękawica, Baza, Kij, Piłka. **Rzeczy z wosku:** Świeca, Pieczęć, Kredka, Plaster miodu. **W nazwach popularnych pozycji w jodze:** Trójkąt, Góra, Lotos, Pies z głową w dół

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

Kraj/34426992

Słownko

Wybierz słowo, sprawdzaj litery i kombinuj, aż skończą Ci się próby

Literówka

Kilka liter i jedno zadanie: ułożyć jak najwięcej słów

Jeszcze więcej rozrywki w Aplikacji Wyborczej

Szukaj w aplikacji

Zakreślanka

Skojarzenia